

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ-ΕΚΕ

Η επόμενη ημέρα της ελληνικής
επιχειρηματικότητας

Των Μαρίας Ιωάννας Σιγαλού
και Απόστολου Σκουμπούρη

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Κουκάκι

Η γειτονιά που όλα τα χωράει

Γράφουν: Έλενα Λαναρά, Γιώργος Τζινούδης

Όταν πεθαίνει η μαριά

Μια συζήτηση με τον
ψυχαναλυτή Σάββα
Σαββόπουλο

Της Δήμητρας Γκρους

Αγορά Μοδιάνο

Νέα ζωή για την πιο ιστορική
αγορά της Θεσσαλονίκης

Του Στέφανου Τσιτσόπουλου

Ανοίξτε τα σκυλάδικα - Αυτή η νύχτα μένει

Του Θάνου Αλεξανδρή

ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Εθνική
Λυρική
Σκηνή

Greek
National
Opera

ΒΟΛΦΓΚΑΝΓΚ ΑΜΑΝΤΕΟΥΣ ΜΟΤΣΑΡΤ

ΝΤΟΝ ΤΖΟΒΑΝΝΙ

ΟΠΕΡΑ • ΝΕΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

21, 23, 25, 27, 29 • ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ • 2022

ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΛΥΡΙΚΗΣ ΣΚΗΝΗΣ
ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ

Συμπαρογωγή της ΕΛΣ με την Όπερα του Γκαίτεμποργκ και τη Βασιλική Όπερα της Δανίας

Μουσική διεύθυνση: **Οντρέι Όλος** - Σκηνοθεσία: **Τζων Φούλτζεϊμς** - Αναβίωση σκηνοθεσίας: **Αύλιν Μπόζοκ** - Σκηνικά: **Ντικ Μπερντ**
Κοστούμια: **Άνμαρι Γουντς** - Χορογραφία: **Μαξίν Μπρέταμ** - Φωτισμοί: **Φαμπιάνο Πισόλι** - Αναβίωση φωτισμών: **Νηλ Μπρίνγκουερθ**
Σχεδιασμός βιντεοπροβολών: **Ουίλ Ντιουκ** - Διεύθυνση χορωδίας: **Αγαθάγγελος Γεωργακάτος** | Ντον Τζοβάννι: **Διονύσης Σούρμης**
Ντόννα Άννα: **Μυρσίνη Μαργαρίτη** - Ντον Οττάβιο: **Βασίλης Καβάγιας** - Διοικητής: **Πέτρος Μαγουλάς** - Ντόννα Ελβίρα: **Ταέλια Κοστέα**
Λεπορέλλο: **Γιάννης Γιαννίσης** - Μαζέττα: **Νίκος Κοτενίδης** - Τσερλίνα: **Μιράντα Μακρυγιώτη** | Με την **Ορχήστρα** και τη **Χορωδία** της **Εθνικής Λυρικής Σκηνής**

Όρα ένορτης 19,50 (Κυριακή 18,30) - Εισιτήρια από 15€

Προώληση: ticketservices.gr, Τομέα της ΕΛΣ (2130885700, καθημερινά 9:00-21:00)

nationalopera.gr

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπίλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεχλιβανίδης

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης

Αρχισυνταξία Δανάη Καμζόλα (Podcast & City Guide) Ελένη Μπεζιριάνογλου

Τεχνικός Διευθυντής Βάσιος Συνταξιστής

Υπεύθυνος Έγλης Τάκης Σκριβάνος Επιμέλεια Έγλης Δήμητρα Γκρους, Κωνσταντίνα Τσιγάκα

Συντακτική ομάδα: Κ. Αθανασιάδης, Ν. Αμανίτης, Μ. Βελέντζας, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ρ. Γεροδήμος, Ν. Γεωργελές, Μ. Γκανά, Ι. Γκομούζα, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Π. Δημητρολόπουλος, Θ. Ευθυμίου, Τ. Ζαραβέλα, Μ. Ζουμπούλακη, Κ. Καϊμάκης, Σ. Καλαμαντή, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Α. Κερώση, Γ. Κοροβέσης, Β. Κορωναίος, Σπ. Λαμπρόπουλος, Μ. Μανωλοπούλου, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Τζ. Μελιτά, Ευ. Μουζακίτη, Γ. Μπελεσιώτης, Γ. Νένης, Γ. Χ. Παπαδόπουλος, Δ. Παπαδόπουλος, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Γ. Παυριανός, Μ. Προβατάς, Τζ. Ρουσάκη, Μ. Ι. Σιγαλού, Τ. Σκραπαλιώρη, Σ. Σφυρη, Α. Τριανταφυλλίδη, Σ. Τριανταφύλλου, Α. Τρούγκου, Ζαράστο, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Ε. Χελιώτη, Γ. Ψύχας

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα info@athensvoice.gr avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Sotos Anagnos LOOKmag Κωνσταντίνα Βλαχοπούλου

Εικονογραφήσεις art@athensvoice.gr Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Γιώργος Ζαρζώνης, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάσης, Χρήστος Κισατζεκίαν, Δημήτρης Κλεάνθης, Μαρία Μαρκεζή, Πέτρος Νικόλαος

Creative Marketing Director Βασιλική Κώτσου

Direct Market Advertising Managers Μιχάλης Δρακάκης, Εύα Βαλαμβάνου, Νώντας Νταμπάνης

Υποδοχή Διαφήμισης Νίκη Σκαμάγκα Συντονισμός Διαφήμισης Μαίρη Κούρτη marketing@athensvoice.gr Digital Traffic Manager Εύη Ταρνάρη Digital Advertising Coordinator Μίνα Γιαννάκη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση «Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»

Athens Voice S.A. Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369 fax: 210 3632.317 Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310 Athens Voice Radio 102.5: 210 3648.213 Αγγελίες: 210 3617.369 Λογιστήριο: 210 3617.170

www.athensvoice.gr

Αν δεν βρίσκετε την Α.Υ. στα σημεία διανομής, επικοινωνήστε: 210 3617.360, 210 3617.369 Κωδικός εντύπου: 7021 ISSN 1790-6164

ATHENS!

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

ΦΤΙΑΞΕ ΜΟΥ ΤΗ ΜΕΡΑ

Φωτό: ΜΑΡΙΑ ΚΟΝΤΟΥ

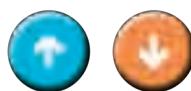
Το καλύτερο post it της εβδομάδας (Από το Φεστιβάλ Τουρλού στο Πεδίον του Αρεως)

ΤΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα είναι μια φωτογραφία του **Στράτου Καλαφάτη**. Γεννήθηκε στην Καβάλα, υπήρξε μέλος της εθνικής ομάδας στίβου και αποφοίτησε από το τμήμα Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Α.Π.Θ. Παρακολούθησε μαθήματα φωτογραφίας στο Ινστιτούτο Τέχνης της Φιλαδέλφειας στις ΗΠΑ, ζει στη Θεσσαλονίκη, φωτογραφίζει, διδάσκει και οργανώνει δράσεις που αφορούν τη δημιουργική φωτογραφία. Έχει ολοκληρώσει μακροχρόνιες φωτογραφικές εργασίες και έχει εκδώσει τέσσερα βιβλία (Άγρια). Μέχρι 17/11 παρουσιάζει την έκθεση του «Οψόμεθα εις Φιλιππούς» στην γκαλερί Bernier/ Eliades. Περισσότερα στη σελίδα 14.

Info-DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΤΡΕΙΣ ΣΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΟ ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ

Επιτέλους δικαιώνεται ο Βαγγέλης Γερμανός που τραγούδησε «το πλοίο θα σαλπάρει το βραδάκι / πάρε το μετρό για Πειραιά».

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ ΤΟΥ «ΑΥ ΡΕΒΟΙΡ»

Έφυγε από τη ζωή ο Λύσανδρος Παπαθεοδώρου, πρώην ιδιοκτήτης του πιο παλιού μπαρ της Αθήνας, του Au Revoir στην Πατισίων. Η Αθήνα που χάνεται.

ΑΝΟΙΞΕ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟ Ο ΚΗΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ

Μια τόσο μικρή είδηση που σε κάνει να νιώθεις λίγο καλύτερα.

ΤΑ ΓΚΟΜΠΛΕΝ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΨΥΧΟΥΛΗ

Σταυροβελονιές με μουλινέ χρωματιστές κλωστές, παραδοσιακές ποδιές, καθράκια, μαξιλαράκια, «είδη προικός» και Αμαλίες που φτιάχνει και επιμελείται η ασταμάτητη Ελένη Ψυχούλη, τώρα πια στο mshor του Μεγάρου Μουσικής.

ΑΤΑΚΑ ΝΕΑΡΗΣ ΣΤΟ INSTAGRAM

«Finally found my sexuality. I'm cashsexual»

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΡΙΣΗ;

Επενδύστε σε ροζ διαμάντια.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

-Από σεξ πώς πας; -Μέ έχει γ@μώσει η μέση μου.

ΠΑΝΒΡΩΜΙΚΑ, ΛΑΣΠΩΜΕΝΑ SNEAKERS

Είναι η μόδα του 2023 που ελπίζω να μείνει εκεί απ' όπου ξεκίνησε: από του Balenciaga.

ΟΙ ΓΑΛΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ BOULANGERIES

Χάθηκαν εντελώς από το τουριστικό Παρίσι. Για να φας αυθεντικό κρουασάν πρέπει να φτάσεις στα προάστια.

Η ΠΑΓΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Εκεί τη στήνουν κάθε πρωί τα κανάλια για να γραπώσουν περαστικούς και να τους απαντήσουν σε ερωτήσεις γκάλοπ διαφόρων διαβαθμίσεων βλακειάς. Προσέξτε.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Τι ειρωνικό να πέφτει Δευτέρα.

ΠΙΚΡΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

«Αν οι άντρες έμεναν έγκυοι θα μπορούσες να κάνεις έκτρωση ακόμα και σε ΑΤΜ». (από την αμερικάνικη σειρά "Veep" του 2014)

ΚΟΒΟΥΜΕ ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ ΜΑΣ ON CAMERA

Κορίτσια, όταν κόβετε τα μαλλιά σας στα σόσιαλ για συμπαράσταση στις γυναίκες του Ιράν, δεν σημαίνει «παίρνω λιγάκι την ψαλίδα». Αν είναι να το κάνετε, κάντε το γενναία και σαν να το εννοείτε.

ATHENS VOICES

ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΔΗΜΟΣΙΩΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

«Νέα Υόρκη θυμίζει πλέον η γέφυρα της Πέτρου Ράλλη».

(Τίτλος Newsbomb, 5/10/2022)

«Όταν τα παιδιά μου ερωτεύτηκαν πρώτη φορά, τότε ανακάλυψαν τη δισκογραφία μου. Πριν μόνο Ariana Grande».

(Δέσποινα Βανδή σε πρωινό ραδιόφωνο, 6/10/2022)

Σαφώς μεθυσμένοι τύποι σε σουβλατζίδικο: «Φίλε, έχουν σπάσει όλα τα στεγανά. Έχει ο κόσμος διαλυθεί. Ακόμη και η σταθερή ισοτιμία. Ένα προς ένα σουβλάκι, λίτρο βενζίνης, είναι πλέον παρελθόν».

(Κουκάκι, Πέμπτη βράδυ)

«Οι σερβιτόροι δεν θα έπρεπε να ξέρουν από πρώτες βοήθειες».

(Δύο άντρες συζητούν σε café στο περιστέρι, Τρίτη απόγευμα)

«Α, το βλέπω, εκεί στη Βασιλή Κωσταντίνο θα γίνεται χαμός από κίνηση».

(Οδηγός ταξί, λεωφόρος Κηφισίας, Τετάρτη απόγευμα)

Μικρός: Μαμά, τι μιλάνε αυτοί; Μαμά: Αγγλικά. Μικρός: Και πού είναι τα γράμματα από κάτω;

(Πιτσιρικάς ψάχνει για υπότιτλους Διονυσίου Αρεοπαγίτου, Κυριακή πρωί)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ panikoval500@gmail.com

ΤΑΙ ΟΙ ΡΩΣΟΙ;

τερο που συμβαίνει σήμερα στις ζωές μας».

«Ο παππούς μου πέθανε στο Στάλινγκραντ, για τη Σοβιετική πατρίδα, για τον κομμουνισμό. Εγώ πάλι ήθελα να ζήσω σε μια κανονική χώρα, να ζω σ' ένα σπίτι με τα κουρτινάκια του, τα μαξιλαράκια του, να έρχεται ο άντρας μου απ' τη δουλειά και να φροράει τη ρόμπα του».

«Είμαι δεκαεπτά ετών. Τι ξέρω για τον Πούτιν; Ξέρω πως είναι πρωταθλητής του τζούντο, πως έχει μαύρη ζώνη με οκτώ νταν. Κι απ' ό,τι φαίνεται, αυτά είναι όλα όσα ξέρω».

«Ο Καύκασος την έφαγε γερά από ρωσικά όπλα. Ποιος θα είναι ο επόμενος τώρα; Στις διαδηλώσεις ουρλιάζουν "Η Ρωσία στους Ρώσους", η "Μόσχα στους Μοσχοβίτες". Η μαμά μου είναι Ουκρανίδα, ο πατέρας Μολδαβός, η γιαγιά απ' τη μεριά της μπέ-ρας μου είναι Ρωσίδα. Εγώ τι είμαι;»

Τι είναι σ' αλήθεια; Είναι αυτός που ζει σε μια εποχή που τη χωρίζει πολύς καιρός από τότε που οι Σοβιετικοί ζούσαν σαν στρατιώτες. Πολύς καιρός από τότε που οι Σοβιετικοί πολεμούσαν για την πατρίδα τους. Και άλλος τόσος από τότε που μοιράστηκε ο εθνικός πλούτος, από τότε που αποφασίστηκε ποιος θα πάρει το εργοστάσιο, ποιος το ορυχείο, ποιος τα πετρέλαια, ποιος το αέριο. Πολύς καιρός από τότε που με τα ξύλα από τις παράγκες των στρατοπέδων εργασίας φτιάχτηκαν σάουνες, που η γη των στρατοπέδων έγινε οικόπεδα για εξοχικές κατοικίες. Γενικά έχει περάσει πολύς καιρός. Και αρκετός καιρός ώστε να καταλάβουν ότι ο

Πούτιν ως δημοκρατικός ηγέτης είναι το πιο σύντομο ανέκδοτο του κόσμου. Κι ότι αυτή η πατρίδα των ολιγαρχών, είναι μια πατρίδα για την οποία δεν αξίζει να χύσεις ούτε μια στάλα αίμα.

Κάποτε είχαν τη σοβιετική πατρίδα και τη μεγάλη ιδέα. Κάποτε τράβηξαν στον πόλεμο κατά του Χίτλερ με ένα όπλο ανά τέσσερις. Σκότωναν τον πρώτο έπαιρνε το όπλο ο δεύτερος, σκότωναν τον δεύτερο ο επόμενος. Τότε όμως πολεμούσαν για την πατρίδα τους. Τώρα για πιο πράγμα τους καλούν να πολεμήσουν; Τους καλούν σε έναν επιθετικό πόλεμο. Τους καλούν να πολεμήσουν ενάντια σε στρατιώτες που υπερασπίζονται την πατρίδα τους, την Ουκρανία. Και ο Ρώσος δεν το θέλει αυτό. Όχι ο Ρώσος που ξέρουμε όσοι διαβάσαμε με μανία ρωσική λογοτεχνία. Όχι ο Ρώσος που πίστεψε στη μεγάλη ιδέα, επειδή όσοι είναι σε θέση να πιστεύουν στις μεγάλες ιδέες και να θυσιάζονται γι' αυτές, έχουν αυξημένη αίσθηση δικαιοσύνης.

Αυτό τον πόλεμο τον ξεκίνησε η περί γεωπολιτικής και δύναμης αντίληψη ενός σύγχρονου τσάρου, που η σχέση του με την κοινωνία αναπαριστάται απόλυτα με την εικόνα της εισόδου του στην πόλη για την ανάληψη της εξουσίας εκείνο το πρωινό της 12ης Μαΐου του 2012: «Μια θριαμβευτική αυτοκινητοπομπή, σε μια άδεια πόλη». Εξακολουθούν να αδειάζουν με τον ίδιο τρόπο την πόλη, στο πέρασμα του τσάρου. Επειδή στην πραγματικότητα ο τσάρος δεν εμπιστεύεται τον λαό του. Ειδικά καθώς μεγαλώνει και καταλαβαίνει πόσο πολύ δεν τον ξέρει. Η αλήθεια είναι ότι δεν είναι εύκολο να μάθεις τους Ρώσους. Ίσως επειδή μέσα τους, περισσότερο απ' ό,τι σε οποιοδήποτε άλλο μέρος του κόσμου, παλεύουν ο γόνος και ο γεννίτορας, ο πολίτης της Σοβιετικής Ένωσης με τον πολίτη της ελεύθερης αγοράς, η ανάγκη για καλοπέραση με την ανάγκη για μια μεγάλη ιδέα. Δεν είναι τυχαία η μπάμπουσκα. Αυτό όμως που σίγουρα θα ήξερε αν δεν διάλεγε στο πέρασμά του να αδειάζει την πόλη, είναι πως οι Ρώσοι δεν θέλουν να πάνε να σκοτωθούν στον πόλεμό του, που εκτός από άδικος είναι και καταδικασμένος, επειδή η μεγάλη ιδέα αυτή τη φορά είναι από την άλλη μεριά. Και οι Ρώσοι τιμούν τις μεγάλες ιδέες.

* Το βιβλίο «Το τέλος του κόκκινου ανθρώπου» της Σβετλάνα Αλεξιέβιτς κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη **A**

Το ουκρανικό «πεδίο βολής», ο αιμοσταγής Σεργκέι Σουροβίκιν και ο προσωπικός πόλεμος του Πούτιν

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Την υπογραφή του Σεργκέι Σουροβίκιν, του στρατηγού που ισοπέδωσε το Χαλέπι στη Συρία, φέρουν τα πυραυλικά πλήγματα των Ρώσων στην Ουκρανία μετά την έκρηξη στη γέφυρα της Κριμαίας. Η σύγκρουση από τον πόλεμο χαρακωμάτων πέρασε στο στάδιο των πληγμάτων εντυπωσιασμού ως μέρος του δόγματος «Σοκ και Δέος» και τώρα πλέον εξελίσσεται σε αντιπαράθεση συμβολισμών. Στο Κρεμλίνο έχουν στερέψει οι ιδέες αλλά και οι ικανοί στρατηγοί. Ο Βλαντιμίρ Πούτιν τους αλλάζει σαν τα πουκάμισα επιδιώκοντας αποποίηση ευθυνών. Επί του εδάφους η κατάσταση είναι απολύτως ρευστή. Η ρωσική εκστρατευτική δύναμη δεν είναι σε θέση να διατηρήσει τις θέσεις της χωρίς ικανή επιμελητεία. Η ουκρανική αντεπίθεση δεν είναι σε θέση να διατηρήσει τον επιθετικό ρυθμό της λόγω έλλειψης δυτικής προέλευσης βασικών πυρομαχικών. Με λίγα λόγια, η Μόσχα αναγκάζεται να αντλήσει δυνάμεις και εφόδια από τις εφεδρείες της, ενώ η Δύση γλιστρά όλο και περισσότερο στο έλος της ουκρανικής στέπας. Μόνον η ενισχυμένη δυτική βοήθεια είναι σε θέση να εγγυηθεί μία έστω και προβληματική δυνατότητα της Ουκρανίας να αντιμετωπίσει τη ρωσική απειλή.

Τα έσοδα από τους υδρογονάνθρακες δεν επαρκούν πλέον για τη χρηματοδότηση της ρωσικής εκστρατείας. Είναι σαφές πως οι ασιατικές αγορές δεν είναι σε θέση να αντισταθμίσουν τα κέρδη από τη Δύση. Η Ρωσία με επιταχυνόμενους ρυθμούς οδεύει σε μία συνολική οικονομική κατάρρευση την ώρα που πληθαίνουν οι ενδείξεις αποσταθεροποίησης της εικόνας του ισχυρού ρώσου ηγέτη, ο οποίος σχεδιάζει την επόμενη ημέρα εξουσίας του πίσω από τα τείχη του Κρεμλίνου. Ο ίδιος έχει απολέσει κάθε εμπιστοσύνη στο πρόσωπο του υπουργού του Άμυνας, του «άκαπνου» Σεργκέι Σιογκού. Το Επιτελείο στη Μόσχα πασιάζει να διατηρήσει τα προνόμιά του, δηλαδή τη δυνατότητα πλουτισμού μέσω της υπεξαίρεσης κονδυλίων που προορίζονται για τις αμυντικές ανάγκες. Η στρατιωτική ιεραρχία είναι πλήρως διαβρωμένη. Η αλυσίδα διοίκησης είναι κατακερματισμένη. Οι διαταγές δεν φθάνουν με αποτελεσματική ταχύτητα από το επιτελείο στο μέτωπο. Οι αναφορές των συναγματορχών πρώτης γραμμής δεν φθάνουν προφανώς ποτέ πίσω στο Επιτελείο.

Η υποχώρηση των ρωσικών μονάδων από τις προεκχωρημένες θέσεις τους στο ανατολικό μέτωπο, στο Χάρκοβο και τη Χερσώνα, καθώς και οι σοβαρές απώλειες κατεχομένων εδαφών από τους Ρώσους στο Ντονιένσκ, υποδηλώνουν σαφή αποδιοργάνωση των μηχανισμών ανεφοδιασμού της πρώτης γραμμής. Ο φόβος να πλαγιόκοπηθούν οι μονάδες ωθούν τους Ρώσους να εγκαταλείπουν τις γραμμές αμύνης τους αφήνοντας στο πεδίο όπλα, πυρομαχικά αλλά και ολόκληρα οπλικά συστήματα μάχης. Οι κινήσεις αυτές προκαλούν φαινόμενα ντόμινο. Όταν λυγίζει η πρώτη γραμμή, τότε όλα καταρρέουν.

Το χτύπημα στη γέφυρα του Κερτς ήταν απολύτως συμβολικό. Ο στόχος βρισκόταν 250 χιλιόμετρα μακριά από την κοντινότερη ουκρανική γραμμή άμυνας. Η έκρηξη, που κατά τους Ρώσους σημειώθηκε σε ένα φορτηγό με κόκκινο κουβούκλιο που είχε προηγουμένως ελεγχθεί από τη στρατιωτική φρουρά της γέφυρας, δεν ήταν δυνατόν να προκαλέσει τόσο μεγάλη ζημιά. Αυτό ομολογούν οι βρετανοί ειδικοί της SAS. Αυτοί ξέρουν. Αμφισβητείται λοιπόν τόσο η εκδοχή του παγιδευμένου οχήματος, όσο και ο απόλυτος συντονισμός κατά την έκρηξη, ώστε να συμπέσει με την πορεία του ειδικού συρμού που μετέφερε καύσιμα. Μόνον στο σινεμά συμβαίνουν αυτά, εξηγούν οι Εγγλέζοι. Οι Αμερικανοί, που όλα τα βλέπουν από ψηλά, δεν έχουν πει κουβέντα.

Η έκρηξη στη γέφυρα του Κερτς πρόσφερε στο προβληματισμένο Κρεμλίνο το άλλοθι για τη διεύρυνση του «πεδίου βολής» του

ουκρανικού πολέμου πέρα από τη γραμμή αντιπαράθεσης που έχει διαμορφωθεί στις ανατολικές επαρχίες.

Ο Βλαντιμίρ Πούτιν αναβάθμισε την εκστρατεία του και από ειδική επιχείρηση τη μετατρέπει σε «προσωπική πολεμική υπόθεση». Κάθε δικτάτορας κάποια στιγμή φθάνει σε τέτοιο σημείο απόλυτης σύγχυσης. Δεν είναι πια σε θέση να διακρίνει την πραγματικότητα από την προσωπική του επιθυμία. Ο άρχων του Κρεμλίνου βρίσκεται σε αυτή την περίεργη κατάσταση όπου οι προθέσεις του ενδεχομένως να απειλούν την ίδια την υπόσταση του καθεστώτος που εγκαθίδρυσε.

Υπ' αυτές τις συνθήκες είναι ακόμη και αναμενόμενος ένας πόλεμος φατριών εντός του ίδιου του συστήματος των μυστικών υπηρεσιών της Ρωσίας. Ξαναγυρίζοντας στο πλήγμα στη γέφυρα του Κερτς στην Κριμαία, δεν θα έπρεπε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο εμπλοκής ρωσικής υπηρεσίας πληροφοριών σε αυτό το θεαματικό όσο και συμβολικά φορτισμένο χτύπημα. Η έκρηξη «απελευθέρωσε» τις δυνάμεις εκείνες, εντός και εκτός Κρεμλίνου, που προσβλέπουν ακριβώς στην επέκταση του «πεδίου βολής» στην ουκρανική κρίση.

Σε αυτό το επικίνδυνο για τις διεθνείς του διαστάσεις σπιράλ έχει εισέλθει για τα καλά η Δύση η οποία πρέπει να διαχειριστεί τις δραματικές επιπτώσεις του νέου «Σλαβικού Ζητήματος» όπου οι πρωταγωνιστές είναι οι δύο σημαντικότεροι σλαβικοί λαοί της Γηραιάς Ηπείρου με αδελφοκτόνο ιστορικό.

Επί της ουσίας Κίεβο και Μόσχα σκέπτονται και ενεργούν με τον ίδιο τρόπο. Στόχος δεν είναι η νίκη αλλά η επικράτηση ανεξαρτήτως συνεπειών. Είναι προφανές πως στην παρούσα καθώς και στην αμέσως επόμενη φάση οι Πούτιν και Ζελένσκι δεν θα είναι σε θέση να διαπραγματευθούν. Το αντίστοιχο δίδυμο ή μάλλον τρίδυμο, το έζησε η Ευρώπη στον γιουγκοσλαβικό πόλεμο. Στη διαμάχη Μιλόσεβιτς, Τούτμαν, Ιζετμπέγκοβιτς, του Σέρβου,

του Κροάτη και του Βόσνιου δηλαδή, το προσωπικό στοιχείο, τα προσωπικά βιώματα, διαδραμάτιζαν πρωταρχικό ρόλο στην πολεμική όσο και διαπραγματευτική διαδικασία. Τα υπόλοιπα, τα αποτελέσματα και τα προσωπικά δράματα, τα κατέγραψε η ιστορία όπως μόνον αυτή γνωρίζει.

Η ουκρανική κρίση από τη Δευτέρα που μας πέρασε το πρωί εισήλθε στη φάση της συγκρουσιακής γενίκευσης με τη συμμετοχή και της Λευκορωσίας στο πλευρό της Μόσχας. Την ώρα, δηλαδή, που ο Πούτιν είναι υποχρεωμένος να προβληματιστεί με τις στρατηγικές απώλειες που καταγράφει στις πρώην σοβιετικές δημοκρατίες της Κεντρικής Ασίας, εν μέρει μάλιστα σε όφελος της Κίνας, το Κρεμλίνο υποχρεούται να κινητοποιήσει τις εναπομείνουσες εφεδρείες. Δηλαδή, τον Λουκασένκο. Είναι να μειδιά κανείς. Οι συνομιλητές του Βλαντιμίρ Πούτιν είναι πια μόνον ο Λουκασένκο, ο Ερντογάν και ενίοτε (σπάνια) ο άρχων του Πεκίνου. Άντε και κάποιος Κοζάκος προύχοντας.

Στις πρόσφατες ευρωπαϊκές συνεστιάσεις υψηλού επιπέδου, πέρα από την αδυναμία καταγραφής μίας συναινετικής πρότασης για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, οι παρατηρητές διέγνωσαν και μία ανομολόγητη αδυναμία συγκρότησης μίας κοινής στρατηγικής για την επόμενη ημέρα της ουκρανικής κρίσης. Η ίδια αδυναμία, παθολογικές προφανώς αιτίες, είχε καταγραφεί και τότε όταν η Ευρώπη εντυπωσιάζε με την απουσία κεντρικής πολιτικής στο γιουγκοσλαβικό ζήτημα. Και τότε, όπως και τώρα, οι ευρωπαϊκές καγκελαρίες κρύβονταν πίσω από τη σκιά της Ουάσιγκτον, ανίκανες να αρθρώσουν κοινή πολιτική γλώσσα αλλά και να οραματιστούν την επίλυση του γιουγκοσλαβικού γρίφου.

Μία ΕΕ σαφώς πολυπληθέστερη, αλλά ουσιαστικά πιο αδύναμη, με τη Βρετανία εκτός και τα πολιτικά αδιέξοδα εντός των πυλών της, αυτή η ΕΕ παρακολουθεί την ουκρανική κρίση κρυμμένη πίσω από τη σκιά της Ουάσιγκτον. Ας το παραδεχτούμε. Η Ευρώπη εγκλωβίζεται για άλλη μία φορά στον ρόλο ενός αναποτελεσματικού και μικρόνοου θυρωρού αυναντώντας να επωμιστεί τον ρόλο του στιβαρού διαχειριστή. **A**

ΕΡΓΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΝΟΗΣ Η ΓΡΑΜΜΗ 4 ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ, υφυπουργού Υποδομών

Την τελευταία τριετία η κυβέρνηση δίνει μεγάλη βαρύτητα στην ταχεία ενίσχυση των δημόσιων συγκοινωνιών τόσο στις υποδομές σταθερής τροχιάς όσο και στις αστικές συγκοινωνίες. Γνωρίζουμε πως μόνο έτσι θα δημιουργήσουμε μία βιώσιμη προοπτική για την Αθήνα, μόνο με αυτόν τον τρόπο θα επιλύσουμε τα κυκλοφοριακά προβλήματα και θα προσδώσουμε μία νέα ποιότητα στην καθημερινότητα των πολιτών.

Η χώρα είχε χάσει στο μεταξύ κρίσιμο χρόνο την τελευταία δεκαετία. Η νέα πρόκληση της κλιματικής κρίσης, και της βιώσιμης ανάπτυξης των πόλεων, είναι αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητά μας. Ήταν η στιγμή που έπρεπε να δράσουμε στην πράξη. Η ενδυνάμωση των αστικών συγκοινωνιών έχει κεντρική θέση μέσα στο μεγάλο πρόγραμμα δημοσίων έργων που εκπονούμε.

Η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη εκ των πραγμάτων είναι το επίκεντρο αυτών των μεγάλων αστικών και συγκοινωνιακών παρεμβάσεων. Η Αθήνα με τη δρομολόγηση των έργων Μετρό της Γραμμής 4 και η Θεσσαλονίκη με το δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα της ολοκλήρωσης της βασικής γραμμής Μετρό στα τέλη του 2023. Λειτουργεί ήδη το Μετρό στον Πειραιά, ενώ το πρώτο τμήμα της Γραμμής 4 του Μετρό για την Αθήνα ήδη βρίσκεται σε φάση υλοποίησης με συνολικό μήκος 12,8 χλμ. και 15 υπόγειους σταθμούς.

Η Γραμμή 4 έχει σχεδιασθεί με σκοπό την εξυπηρέτηση πολλών πυκνοκατοικημένων περιοχών της πόλης και την εξυπηρέτηση πολλών σημαντικών κτιρίων και εγκαταστάσεων, όπως νοσοκομεία, εκπαιδευτικά ιδρύματα, δικαστήρια και μεγάλα δημόσια κτίρια οργανισμών ή υπουργείων.

Με τη Γραμμή 4 του Μετρό θα μετακινούνται καθημερινά 340.000 άνθρωποι, ενώ οι μετακινήσεις 55.000 οχημάτων θα υποκατασταθούν από τη νέα γραμμή Μετρό. Είναι φανερό πως η περιβαλλοντική και κυκλοφοριακή ωφέλεια είναι καθοριστικής σημασίας.

Οι σταθμοί σχεδιάζονται με την μικρότερη δυνατή κατάληψη του δημοσίου χώρου, ενώ μεγάλο μέρος της εκκαμίας θα γίνει υπόγεια προκειμένου να εξασφαλίσουμε τη μικρότερη δυνατή όχληση των περιοίκων και των επαγγελματιών.

Ειδικά στα Εξάρχεια, η πλατεία έχει έκταση 2.984 τ.μ. και ο χώρος που θα χρησιμοποιηθεί για τον σταθμό είναι 243 τ.μ.

Επιπλέον 2.000 δέντρα θα φυτευτούν από όπου περάσει η νέα Γραμμή Μετρό, σε συνεργασία με τον Δήμο Αθηναίων, ενώ θα διενεργηθεί αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για όλες τις πλατείες όπου θα δημιουργηθούν οι νέοι σταθμοί.

Παρόλα αυτά υπήρξαν κάποιες αντιδράσεις για τα Εξάρχεια, και λιγότερες για το Κολωνάκι και το πάρκο Ριζάρι. Ακούστηκαν πολλά και αυθαίρετα επιχειρήματα ειδικά στην περίπτωση της πλατείας Εξαρχειών.

Ότι θα κοπούν δέντρα, ότι θα αφανιστεί η πλατεία ή ότι θα χαθεί ο ιδιαίτερος, ιστορικός και εναλλακτικός χαρακτήρας των Εξαρχειών. Ορισμένοι υποστήριξαν ότι δεν θα έπρεπε να κωροθετηθεί ο σταθμός στην πλατεία Εξαρχειών αλλά στο Μουσείο, παρά το γεγονός ότι οι τεχνικές - επιστημονικές μελέτες μας οδήγησαν στη συγκεκριμένη επιλογή, όπως άλλωστε ίσχυε και στους σχεδιασμούς της προηγούμενης κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ.

Προς επίρρωση όλων αυτών υποστηρίζουμε σθεναρά πως ο σταθμός των Εξαρχειών θα συμβάλει στη βιώσιμη κινητικότητα της περιοχής, θα εξυπηρετήσει χιλιάδες κατοίκους, φοιτητές και επισκέπτες σε καθημερινό επίπεδο. Οι προσχηματικές αιτιάσεις αυτών που αντιδρούν, δεν βοηθούν τα Εξάρχεια. Το συλλογικό συμφέρον μιας ολόκληρης πόλης είναι υπέρτατη αξία για τον σχεδιασμό μας. Ο δημόσιος χώρος της Αθήνας και η καθημερινότητα του πολίτη είναι το πρώτιστο μέλημα της κυβέρνησης. Εξαιρέσεις και άβατα δεν νοούνται στη δημόσια σφαίρα πολύ δε μάλλον ως εμμονική στάση μίας μικρής μειοψηφίας απέναντι στο αναμφισβήτητο πλειοψηφικό ρεύμα των κατοίκων και επαγγελματιών των Εξαρχειών.

Είναι θέμα πολιτικής ιδεολογίας η απόφαση για τον σταθμό Μετρό στα Εξάρχεια; Όχι δεν μπορεί να είναι, όπως και αν αναποδογυρίσεις την πολεοδομική και κοινωνική προσέγγιση. Τα έργα υποδομής, ειδικά οι δημόσιες συγκοινωνίες, δεν είναι ούτε αριστερές ούτε δεξιές. Είναι ένα ανεκτίμητο όφελος καθημερινότητας υπέρ του εργαζομένου, του φοιτητή, των συνανθρώπων της τρίτης ηλικίας, των μαθητών, των νέων μας. Είναι πρόδος μίας σύγχρονης κοινωνίας που αναζητά την κοινωνική αλληλεγγύη, τη βιώσιμη και πράσινη κινητικότητα, την Αθήνα του μέλλοντος που αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις κλιματικές προκλήσεις της εποχής, αποκαθιστώντας αυτό που ονομάζουμε κλιματική δικαιοσύνη. Ποιοτικές δημόσιες συγκοινωνίες για όλους.

Το Μετρό είναι ένα φιλικό ως προς το περιβάλλον Μέσο, που προσφέρει ισοτιμία στη μετακίνηση, υποκαθιστά χιλιάδες μετακινήσεις αυτοκινήτων χωρίς δέσμευση οδικού χώρου και συμβάλλει ως εκ τούτου στο πράσινο στοίχημα των σύγχρονων πόλεων. Το γεγονός ότι θα αποκαταστήσουμε πλήρως το πράσινο ισοζύγιο στις πλατείες των σταθμών Μετρό, και για πρώτη φορά θα ενισχύσουμε τα δέντρα με 2.000 νέες φυτεύσεις, αποδεικνύει μία νέα αντίληψη που σέβεται τον πολίτη, που σχεδιάζεται με βάση το συλλογικό συμφέρον της πόλης και επιδιώκει στην περίπτωση και των Εξαρχειών να αναζωογονήσει μία τόσο ιστορική, κεντρική και σημαντική γειτονιά της πόλης.

Γνωρίζοντας πως κάθε σημαντικό έργο υποδομής επιφέρει κάποια αναστάτωση κατά τη διάρκεια της κατασκευής, μεγιστοποιήσαμε για πρώτη φορά όλα τα περιβαλλοντικά αντισταθμιστικά οφέλη. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου οι πλατείες θα λείψουν από την πόλη, αλλά μετά την ολοκλήρωση του έργου η συνολική ωφέλεια θα είναι απείρως μεγαλύτερη και η λειτουργική ένταξη των πλατειών στην πραγματική καθημερινή ζωή θα αποζημιώσει τους πολίτες. Οι χώροι αυτοί θα καταστούν πιο ζωντανοί, με συνεχή ανθρώπινη παρουσία, και την αδιάλειπτη επαφή χιλιάδων πολιτών με τα πάρκα αυτά, σε βαθμό μεγαλύτερο από το σημερινό.

Ως Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών κινούμαστε με αταλάντευτο στόχο τη βιώσιμη κινητικότητα της πόλης, την υποστήριξη των ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων, την πρόσβαση όλων σε δημόσια μέσα μεταφοράς, την αναγέννηση και τον εκσυγχρονισμό της μεγάλης πόλης μας, της Αθήνας. **A**

ΜΕ ΤΗ ΓΡΑΜΜΗ 4 ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ ΘΑ ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΝΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ 340.000 ΑΝΘΡΩΠΟΙ, ΕΝΩ ΟΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ 55.000 ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΘΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΘΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗ ΝΕΑ ΓΡΑΜΜΗ ΜΕΤΡΟ

Ένας νέος κόσμος

πληρωμών

στο κινητό σου

Ήρθε το payzy

από την COSMOTE.
Και είναι για όλους!

Κατέβασε
το app τώρα.

ΜΟΥΣΙΚΟ ΚΟΥΤΙ ή ΝΟΥΜΕΡΑ;

Δύο διαφορετικά παραδείγματα εναλλακτικών μουσικών εκπομπών

Του ΒΑΣΙΛΗ ΒΑΜΒΑΚΑ

Έχει γίνει πια σε όλους αντιληπτό ότι η δημόσια ελληνική τηλεόραση έχει γίνει το βασικό μέσο ανασύνταξης της τηλεοπτικής κουλτούρας στην Ελλάδα. Τόσο σε τεχνολογικό επίπεδο (βλ. Ertflix) όσο και σε εκείνο της μυθοπλασίας και της ενημέρωσης (βλ. Ertnews), η -για δεκαετίες παραγκωνισμένη στην ανυποληψία- EPT γίνεται, αν όχι πρωτοπόρος, σίγουρα βασικός πυλώνας της αναδιάταξης που επιβάλλει η σύγκλιση των μέσων στα οπτικοακουστικά δεδομένα. Μία από τις πιο ενδιαφέρουσες αλλαγές που έχει επιφέρει στο τομέα της ψυχαγωγίας η EPT είναι η ανανομοματοδότηση εκπομπών μουσικού περιεχομένου.

Όσο κυριαρχούσε απόλυτα η ιδιωτική τηλεόραση στο συγκεκριμένο αυτό πεδίο δύο είναι τα είδη εκπομπών που κατά βάση στιγμάτισαν το μουσικό περιεχόμενο της τηλεόρασης: α) εκπομπές ή κανάλια συνεχούς παρακολούθησης βίντεο κλιπ της εγχώριας και ξένης μουσικής βιομηχανίας με τη συνοδεία συνεντεύξεων (από το Mega και το Star μέχρι το MTV και το Mad) και β) διαγωνιστικές εκπομπές μουσικών ταλέντων (π.χ. Voice, X-Factor) που πολλές φορές έμπαιναν στα χωράφια της καθαρά reality φιλοσοφίας (π.χ. Fame story). Η ανταπάντηση σε αυτά τα δύο είδη είχε έρθει από τη δημόσια τηλεόραση (την τότε NET) με τη μουσική εκπομπή «Στην υγεία μας βρε παιδιά» με οικοδεσπότη τον Σπύρο Παπαδόπουλο, η οποία έμελλε να είναι μία από τις μακροβιότερες ψυχαγωγικές εκπομπές (2004-2021), αφού μετά το προσωρινό κλείσιμο της EPT το 2013 μετοίκισε στα ιδιωτικά κανάλια.

Η συγκεκριμένη εκπομπή έθεσε ένα μοντέλο μουσικής τηλεοπτικής διασκέδασης που δεν είχε να κάνει με αντίστοιχα παραδείγματα της διεθνούς τηλεοπτικής πραγματικότητας αλλά που επιχειρούσε κυρίως να προσμοιάσει την εμπειρία της ελληνικής live μουσικής σκηνής/μουσικοταβέρνας στην τηλεοπτική οθόνη. Οι φιλοξενούμενοι του Παπαδόπουλου, μουσικοί, ηθοποιοί και γενικότερα άνθρωποι του θεάματος, συναντιούνται σε αυτή την εικονική ταβέρνα (τρώνε και καταναλώνουν αλκοόλ, χορεύουν) που έμμεσα αποτελεί διαφήμιση για τις πρόσφατες δουλειές τους (μουσικές και θεατρικές). Το σύνολο σχεδόν των σημαντικών ελλήνων μουσικών που παρέλασαν από την εκπομπή αυτή συμμετείχαν σε μια σκηνοθετημένη παρέα που συνήθως αγιογραφούσε το προφίλ του κεντρικού καλεσμένου και γλεντούσε με τις σημαντικότερες επιτυχίες του. Η συζήτηση για την ελληνική μουσική, το παρελθόν και το παρόν της ήταν υποτυπώδης αφού ο βασικός στόχος ήταν η δημιουργία μιας ατμόσφαιρας τηλεοπτικού γλεντιού το οποίο απολάμβαναν οι τηλεθεατές από το σπίτι τους είτε λόγω του προχωρημένου της ηλικίας τους είτε εξαιτίας της οικονομικής κρίσης που παράλληλα ανέκυψε και περιόρισε τις εμπειρίες νυχτερινής διασκέδασης των χρόνων της οικονομικής ευημερίας.

Οι μουσικές εκπομπές της σημερινής δημόσιας τηλεόρασης ακολουθούν ένα εντελώς διαφορετικό παράδειγμα. Για την ακρίβεια, υπάρχουν ακόμη εκπομπές που συνεχίζουν το είδος μουσικής εκπομπής που έθεσε το «Στην υγεία μας βρε παιδιά» (π.χ. «Στα τραγούδια λέμε ναι», «Το αλάτι της γης») τα οποία μά-

λιστα δεν σημειώνουν ασήμαντες τηλεθεάσεις. Όμως δεν αποτελούν πια αυτές το σημείο αναφοράς της δημόσιας συζήτησης και ενός έντονου θαυμασμού που προκαλείται στα social media. Το αντιπαράδειγμα το συγκροτούν εκπομπές που αναλαμβάνουν σημαντικοί μουσικοί που έρχονται να προτείνουν ένα εντελώς νέο τρόπο μουσικής ψυχαγωγίας στην ελληνική τηλεόραση. Μιλάμε κυρίως για την εκπομπή του Νίκου Πορτοκάλογλου και της Ρένας Μόρφη «Μουσικό κουτί» που ήδη κλείνει δύο χρόνια ζωής, αλλά και το νεοσύστατο μουσικό σίριαλ τα «Νούμερα» με κεντρικό ήρωα και εμπνευστή τον Φοίβο Δεληβοριά (υπήρξε πέρυσι και το παράδειγμα της εκπομπής «Δυνατά» του Κώστα Μαραβέγια, με μικρότερη επιτυχία). Οι δύο εκπομπές έχουν ορισμένα κοινά: αποσυνδέουν οριστικά το περιεχόμενο της μουσικής διασκέδασης στην τηλεόραση από το σκηνικό της μουσικοταβέρνας. Το μεν «Μουσικό κουτί» προσομοιώνει την ατμόσφαιρα ενός φιλικού σαλονιού, τα δε «Νούμερα» μέσα στο μυθοπλαστικό τους χαρακτήρα αναφέρονται στην ανασύσταση μιας επιθεωρησιακής-μουσικής σκηνής της παλιάς Αθήνας (βλ. Αττίκ). Επίσης και οι δύο εκπομπές, όπως πολύ παλιότερα στη δεκαετία του '80 το «Ζήτω το ελληνικό τραγούδι» του Διονύση Σαββόπουλου, επιχειρούν περισσότερο μια μείξη και σύνδεση των σύγχρονων ειδών της ελληνικής μουσικής παρά μια διαφοροποιημένη παρουσίασή τους.

Κάπου εδώ όμως τελειώνουν και οι ομοιότητες των δύο αυτών εναλλακτικών παραδειγμάτων μουσικής τηλεοπτικής ψυχαγωγίας. Το «Μουσικό κουτί» προφανέστατα καθορίζεται από την παρουσία του Νίκου Πορτοκάλογλου και του πλουσιότατου έργου του στο πέρασμα των χρόνων, όμως επικεντρώνεται στους (λιγότερο ή περισσότερο αναγνωρίσιμους και αναγνωρισμένους) καλεσμένους του. Η συζήτηση που διεξάγεται μεταξύ των δύο οικοδεσποτών και των φιλοξενούμενων φωτίζει βιογραφικές πληροφορίες και σταθμούς της μουσικής τους πορείας. Η κουβέντα σπάνια παίρνει πολιτικές και ιδεολογικές προεκτάσεις, περιορίζεται συνήθως σε καθαρά καλλιτεχνικό ή κοινωνικό πλαίσιο. Ένα μέρος της εκπομπής αφιερώνεται σε τραγούδια στα οποία έχουν σφραγίσει την παρουσία των καλεσμένων στην ελληνική μουσική σκηνή, αλλά το εμβληματικό σημείο της εκπομπής είναι το Jukebox, εκεί που οι καλεσμένοι μαζί με τους οικοδεσπότες καλούνται να τραγουδήσουν μια ποικιλία ελληνικών και ξένων τραγουδιών, πέραν των δικών τους, κάτι που επιφέρει μια πρωτότυπη σύνδεση μελωδιών και ακουσμάτων αφού πολλές φορές επιλέγεται και η οδός

ΤΟ «ΜΟΥΣΙΚΟ ΚΟΥΤΙ» ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΝΕΙ ΤΗΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΕΝΟΣ ΦΙΛΙΚΟΥ ΣΑΛΟΝΙΟΥ, ΤΑ «ΝΟΥΜΕΡΑ» ΣΤΗΝ ΑΝΑΣΥΣΤΑΣΗ ΜΙΑΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΑΚΗΣ-ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΚΗΝΗΣ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

των διασκευών πάνω σε κοινούς μουσικούς δρόμους. Τα «Νούμερα» έχουν πολύ διαφορετική δομή, όχι μόνο γιατί στηρίζονται σε ένα μυθοπλαστικό σενάριο, αλλά και γιατί αυτό επικεντρώνεται ιδιαίτερα στον πρωταγωνιστή-μουσικοσυνθέτη Φοίβο Δεληβοριά που υποδύεται τον εαυτό του. Η υπόθεση της σειράς γύρω από την οποία αναπτύσσονται και οι μουσικές σκηνές είναι η αυτοαναίρεση της εικόνας του «σοβαρού», «κουλτουριάρη», «δυσνόπου» στιχουργικά Δεληβοριά, έτσι όπως αυτός θεωρεί τον εαυτό του ή θεωρεί ότι τον θεωρούν. Το κωμικό στοιχείο επικρατεί ως στοιχείο αυτοσαρκασμού αλλά και ευρύτερης κοινωνικής και πολιτικής κριτικής. Για παράδειγμα η φιγούρα του γιάπη επιχειρηματία που θέτει εμπορικούς όρους στον καλλιτέχνη αποτελεί περίπτωση τυπικής διακωμώδησης της «νεοφιλελεύθερης» νοοτροπίας, ενώ ο ρόλος που υποδύθηκε η Νατάσα Μποφίλιου ως φαντασίωση μιας ακραίας κομμουνίστριας, επιβεβαιώνει μέσω της παρωδίας τα ολοκληρωτικά σύμβολα (φωτογραφίες Στάλιν κτλ.) στα οποία αναφέρεται η πραγματική ιδεολογία της. Τα «Νούμερα» κάνουν σαφή πολιτικοκοινωνικά σχόλια άλλοτε αναιρώντας και άλλοτε επιβεβαιώνοντας στερεότυπα της «προοδευτικής» κουλτούρας και χρησιμοποιούν τη μουσική σκηνή της «Μάντρας» που επιχειρεί να ανασυστήσει ο πρωταγωνιστής ως πεδίο επιθεωρησιακής συνάντησης των διάφορων μουσικών ειδών. Το στοιχείο της παρωδίας στη σειρά είναι κυρίαρχο, αφήνοντας κάπως μετέωρη και αμήχανη τη συνάντηση διαφορετικών αισθητικών και ιδεολογικών τάσεων που κατά βάση φαίνεται να υποστηρίζει. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το τραγούδι «Σαν βγω από αυτή τη φυλακή» του Διονύση Σαββόπουλου τραγουδισμένο (με συνοδεία παλιών εικόνων από την εξέγερση του Πολυτεχνείου και τη Μεταπολίτευση) από τη φυλακισμένη Μποφίλιου και τον πρωταγωνιστή της σειράς, το οποίο είναι άγνωστο εάν εκφράζει υπονοούμενα για αστυνομοκρατία του παρόν ή αποϊεροποιεί ένα αντιδικτατορικό άσμα-σύμβολο.

Με άλλα λόγια, οι δύο μουσικοκεντρικές εκπομπές της EPT συντάσσουν μια νέα ψυχαγωγική πρόταση αρκετά διαφορετική μεταξύ τους. Η πρωτοτυπία τους δεν έγκειται στη συνύπαρξη του «χαμηλού» και του «υψηλού» στα μουσικά καλλιτεχνικά πράγματα. Για να είμαστε ακριβείς αυτό έχει συμβεί πολλάκις ακόμη και στους τηλεοπτικούς διαγωνισμούς μουσικών ταλέντων. Το ενδιαφέρον είναι η πλαισίωση που επιλέγουν αυτές οι εκπομπές σε μια δεδομένη πια μουσική πραγματικότητα που εύλογα θεωρείται ενιαία. Στο «Μουσικό κουτί» απορρίπτονται εξαρχής οι παλιοί διαχωρισμοί και αναζητούνται δημιουργικοί δρόμοι σε παλιές και νέες μελωδίες ενώ στα «Νούμερα» οι διαχωρισμοί, σαν να υπάρχουν ακόμη, παρωδούνται στην αναζήτηση και επιβεβαίωση περισσότερο μιας καλτ αισθητικής (το επεισόδιο με τον Μαζωνάκη είναι χαρακτηριστικό). Θα ήταν εύλογο να αποδώσουμε τις διαφορές που υπάρχουν στις δύο αυτές εναλλακτικές προτάσεις μουσικής διασκέδασης στον σοβαρό ή κωμικό τους χαρακτήρα ή σε ιδεολογικές επιδιώξεις των δημιουργών τους, όμως κάτι τέτοιο θα ήταν κάπως απλουστευτικό. Αυτό που είναι περισσότερο ενδιαφέρον είναι ότι και οι δύο περιπτώσεις για την ελληνική τηλεόραση συνδυάζουν στοιχεία πειραματισμού με την πρόθεση να απευθυνθούν σε ένα κοινό μεγαλύτερο των ίδιων των πρωταγωνιστών τους.

Μεγάλο ερώτημα είναι εάν τα καταφέρνουν. Τα περιβόητα στοιχεία της AGB είναι κάπως αντιφατικά. Και οι δύο εκπομπές καταγράφουν σημαντική επιτυχία στους παρωδικούς τηλεθεατές, αυτούς που περιστασιακά βλέπουν το κάθε επεισόδιο, και όχι τόσο σε αυτούς που θα ονομάζαμε σταθερούς τηλεθεατές (που παρακολουθούν ολόκληρο το επεισόδιο). Και οι δύο εκπομπές στους «περαστικούς» τηλεθεατές φτάνουν να ξεπερνούν το καθόλου ευκαταφρόνητο 1 εκατομμύριο αλλά στους σταθερούς φαν φαίνεται ότι περιορίζονται κοντά στους 200 χιλιάδες θεατές. Η απήχηση όμως αυτών των δύο εκπομπών δεν μετριέται μόνο μέσα από τις κλασικές μετρήσεις τηλεθέασης. Ο αριθμός των σχολίων που προκαλούν στα κοινωνικά μέσα δικτύωσης (στην πλειονότητά τους επιδοκιμαστικά) δείχνει ότι έχουν καταφέρει να επιφέρουν μια πολύ ζωντανή συζήτηση για τον νέο κανόνα της μουσικής ψυχαγωγίας που θα έπρεπε να ακολουθείται. Άλλωστε είναι γνωστό πως η τηλεθέαση δεν μετριέται πια μόνο μπροστά στους παραδοσιακούς τηλεοπτικούς δέκτες αλλά σε όλες τις οθόνες που μας περιτριγυρίζουν αδιάλειπτα. **Α**

Η νέα γλώσσα που μαθαίνω από τα παιδιά μου

Κάθε σεζόν οι πάρα πολύ νέοι υιοθετούν λέξεις και φράσεις που οι λίγο ή πολύ μεγαλύτεροι βρίσκουν λίγο-πολύ χαζές. Ή, όπως θα 'λεγε ένας πολύ νέος, «άκυρες».

Της ΜΑΝΙΝΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

Στην ερώτηση «**πώς είναι η Τάδε;**» τα παιδιά μου απαντάνε «**α τίποτα είναι μία άκυρη**». Σκέφτομαι να εξηγήσω ότι «άκυρο» είναι ένα εισιτήριο λεωφορείου όταν έχουν περάσει 90', ή ένα ραντεβού που το τσακίζει ο κωρονοϊός και σβήνει από τον χάρτη μέχρι νεωτέρας. Άκυρο είναι το βραβείο που σου δίνουν κατά λάθος και στο παίρνουν πίσω για να το δώσουν σε άλλον, καλύτερο, το γκολ που δεν είναι (γκολ), η πρόσκληση ή η δουλίτσα που ανακαλείται για λόγους σχετικών με τον κωρονοϊό, το τεστ του κωρονοϊού που δεν έχει σαφή αποτελέσματα, και άλλα τέτοια πράγματα. Κατά το βικιλεξικό, «άκυρος» είναι αυτός: «που έγινε κατά παράβαση κάποιων κανόνων ή χωρίς να τηρηθούν οι προβλεπόμενες διαδικασίες και γι' αυτό το λόγο θεωρείται ως μη γενόμενος». Άρα μία κυρία ή ένας κύριος δεν μπορεί να είναι «άκυρος». Φυσικά το επίθετο χρησιμοποιείται μεταφορικά, ή με λάθος τρόπο που όμως εκφράζει το σωστό νόημα: η κυρία «άκυρη» δεν είναι αυτή που θα ήθελαν τα παιδιά, δεν είναι... σούπερ, καλή, σωστή, ούσου, τζάμι, τέλος πάντων δεν είναι καν «έγκυρη» μια και δεν έχει την έγκρισή τους. Επειδή η ελληνική γλώσσα εξελίσσεται και αλλάζει όπως όλες οι γλώσσες του κόσμου, σημειώνω εδώ μερικές σχετικά φρέσκες λέξεις και εκφράσεις που τσιμπάω κατά καιρούς από τα παιδιά μου, αλλά και από ξένα παιδιά, επειδή είμαι τέτοιος άνθρωπος, επιρρεπής στο τσίμπημα:

«**Άκυρος**» Δεν μας κάνει, τζάμπα κόπος, σχεδόν άχρηστος, κούραση, μα δεν έπρεπε, θέλαμε άλλα.

«**Κρίμα**» Κανονική λέξη που όμως χρησιμοποιείται σκωπτικά, με βαρύ σαρκασμό. Λέει π.χ. η μαμά «**Μα δεν έφαγες το μπιρτεκάκι σου!**» και το σπλάχνο απαντάει περιφρονητικά, «**Κρίμα!**»

«**Ισχύει**», ή και «σχύει»: ρήμα, που σημαίνει αυτό που σήμαινε πάντα, απλώς καλείται ενισχυτικά, να υποστηρίξει το προφανές, που δεν αμφισβητήθηκε, πχ «**Βρέχει**», με απάντηση «**Ισχύει!**»... υποδηλώνει μια λίγο αδιάφορη έγκριση δε θα σκάσουμε κιόλας, αλλά ισχύει, άρα: «**σωστά τα λες σύντροφε, συμφωνώ, επικροτώ συκρατημένα, αλήθεια είναι...**»

«**Αλήθεια είναι**» Συχνά αντικαθιστά το «ισχύει» ή το συνοδεύει, π.χ. «**Το Α7 περνάει από δω!**» «**Ισχύει, αλήθεια είναι!**» Αν δεν ισχύει, θα ήταν ψέματα και αν ήταν ψέματα δεν θα ισχύει. Φαντάσου.

«**Φασώνομαι**» Αντίστοιχο με το απαρχαιωμένο «**χαμουρεύομαι**», το «**φασώνομαι**» σήμαινε «**κουτουπώνομαι**» τα παλιά χρόνια, αλλά σήμερα αναφέρεται στο επίσης παλαιότερο «**μπαλαμούτιασμα**», με χαμούρεμα ή άνευ. Πάντως χωρίς σεξ (για να είμαστε ξεκάθαροι).

«**Κριντζάρω**» Η κόρη μου κριντζάρει όταν μπαίνουμε σε H&M και φο-ρού-ω μά-σ-κα, δηλαδή ήλιου, μά-σ-κα, δεν ξέρει πού να κρυφτεί, κάνει ότι δεν είμαστε μαζί (μέχρι να φτάσουμε στο ταμείο). Το ρήμα προέρχεται από το αγγλικό «**cringe**» που σημαίνει ντρέπομαι σε βαθμό ανατριχίλας, ή «**δεν ξέρω πού να κρυφτώ**», ή «**να ανοίξει η γη να με καταπιεί**». Ειδικά αν μια μαμά ανεβάζει στο ίνσταग्राम φωτογραφίες της με σορτς, μίνι, μαγιό κ.λπ. είναι φρικτά κριντζί, απαπα.

«**Ντισάρω**» Θάβω ανελήπτα, πάλι από το αγγλικό «**diss**», που σημαίνει έχω πάρει φόρα και κακολογώ κάποιον/αν με φούρια.

«**Φλεξάρω**» Επίσης αγγλικούρα – όταν μιλάω για το αμάξι/σπίτι/κόπερο του μπαμπά μου, φλεξάρω, όπως και όταν κοκορεύομαι για τα ψώνια, κινητά, γκάτζετς μου ή για οτιδήποτε. Τώρα που το σκέφτομαι «**κοκορεύομαι**» είναι πολύ καλύτερη λέξη...

«**Ταγκάρω**» Μεταφορικά, ακολουθώ πιεστικά κάποιον/αν να μην είμαι στα καλά μου. Υπέθεσα ότι και το «**στοκάρω**» θα είναι ανάλογο (από τα ρήματα «**tagging**» και «**stalking**», αντίστοιχα) αλλά το «**στοκάρω**» χρησιμοποιείται μόνον από μεγάλους που κρατάνε μυστήρι, όχι από νεολαίους.

«**Ομιτζί**» Αρχικά του «**δουμάιγκοντ (OMG, oh my God)**». Εδώ η λέξη επιστρατεύεται για οτιδήποτε, κυριολεκτικά για ό,τι να 'ναι (βλέπε: παρακάτω), από «**ομιτζί, ήρθες!**», «**ομιτζί, έφυγες!**», «**ομιτζί, έμεινα (τάξη!)**», «**ομιτζί, είναι υπέροχο/σκατά!**» Την έχω ακούσει από κορίτσια κυρίως, τα αγόρια είναι πιο μπλαζέ.

«**Ο,τι να 'ναι**» Περιφρονητική μπλαζέ έκφραση που όταν την ακούς ξέρεις ότι σημαίνει «**είσαι πολύ μαλ..ας και σε περιφρονώ βαθιά**» αλλά κάποιες φορές δεν το καταλαβαίνεις. Είναι η απάντηση πασαρτού, όταν ένας μεγάλος ρωτάει έναν έφηβο ΟΤΙΔΗΠΟΤΕ – «**διάβασες;**», «**σ' αρέσει το μπιρτεκάκι;**», «**να κόψω σαλάτα;**», «**τις φλέβες μου;**», «**να πάμε Ζούμπερι ή φεγγάρι;**» κ.λπ.

«**Σλατίνα**» Κοπέλα που ντύνεται τραπεράδικα, σύμφωνα με τις πιστές ακόλουθους του κουλού τράπερ Thug Slime (ο οποίος έβγαλε το ανατριχιαστικά ορίτζιναλ σλόγκαν «**Slime Love All The Time**», και τα αρχικά του σλόγκαν είναι ΣΛΑΤ. Οπότε, Σλατίνα.)

«**Φασέα**» Κορίτσι που ακούει μουσική πολύ συγκεκριμένη (Χατζηφραγκέτα και Μποφίλιου) αλλά δεν έχουμε παραπάνω πληροφορίες, έφαγα πόρτα ως προς την κατηγορία. Καλές πάντως, δε βαριέσαι.

«**Κοπέλα μου**» Έκφραση που πετάνε αγόρια και κορίτσια προς όλες τις κοπέλες ανεξαρτήτου ηλικίας – δεν ξέρετε πόσο περίεργο είναι να σε αποκαλεί «**κοπέλα μου**» το σπλάχνο σου...

«**Γουαδεφα**» Λέξη που σχηματίστηκε από το αγγλικό «**what the fuck**», είναι το κλασικό «**μωρ' τι 'τούτο;**» ή «**τι 'ναι αυτό πάλι;**», ανάμεσα σε έκπληξη και αδιαφορία μαζί. Πώς κολλάνε αυτά τα δύο; Άγνωστο, αλλά ναι, η εκπληξοαδιαφορία είναι πολύ της μόδας.

Βρήκα ένα σωρό άρθρα για το θεματάκι μου (λέξεις της πισιρκαρίας), εκτός που έχω ασχοληθεί διακόσιες φορές με τις αλλαγές της γλώσσας από την δεκαετία του '80, λες και δεν έχουμε άλλα θέματα, η γλώσσα μας μάρανε... Για κάποιο λόγο, μέχρι στιγμής δεν έχω ακούσει τα πιο ακραία, «**μπιφ**» ας πούμε, που το πέτυχα μόνο σε άρθρο και σημαίνει «**έχω προηγούμενα**» ή/και «**λεκτική μονομαχία**» – ίσως το λένε οι τράπερς πιο πολύ από τους μη-τράπερς, ίσως μου ξέφυγε, ενώ ακούω συνέχεια το «**Τι φάση;**» μέσα σε MMM και το λέει φίλος 50άρης οπότε έχει ήδη υιοθετηθεί από τους μεγαλύτερους.

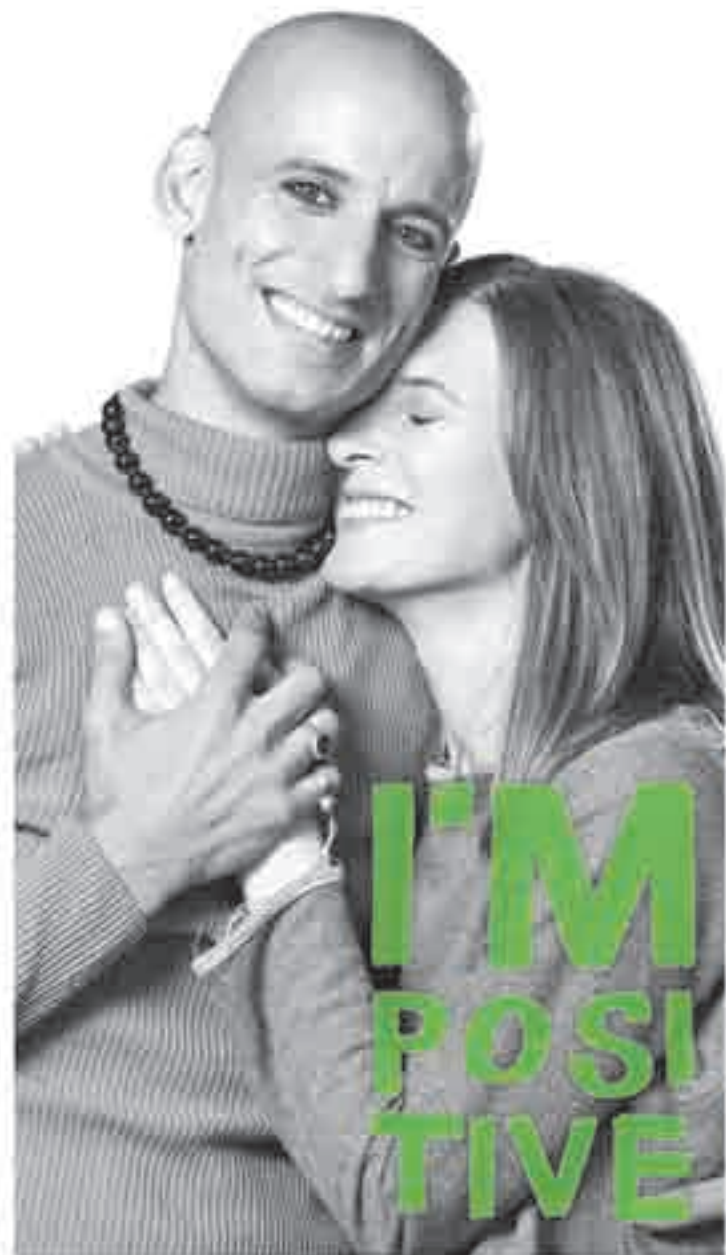
Γιατί αυτό συμβαίνει με τις λέξεις και φράσεις που εφευρίσκει, κατασκευάζει, αντιγράφει ή προσαρμόζεται η κάθε νέα γενιά: είτε δένουν μέσα στη γλώσσα και μονιμοποιούνται καθώς απλώνονται πέρα από τα ηλικιακά τους σύνορα, είτε ξεφτίζουν με τον καιρό, μέχρι που ξεχνιούνται πέφτοντας στα αζήτητα της προφορικής ομιλίας.

Είναι λίγο κριντζί αυτό το φινάλε αλλά ταυτόχρονα και «**σπουκού**» (=ό,τι καλύτερο). Που, ένα περίεργο πράγμα, παίρνει τον ίδιο χρόνο είτε λέγεται «**σπουκού**» είτε «**ό,τι καλύτερο**»... μόνο που ως «**σπουκού**» δεν καταλαβαίνει ο άνω-των-πενήντα κατά πόσον δεν έχει καταλάβει Χριστό ή αν κάποιος χτυπάει την πόρτα. **Α**

Η αγάπη κάνει την οικογένεια.

13.10.22

Στέγη Ιδρύματος Ωνάση
Κεντρική Σκηνή

Μαζί στα εύκολα.
Μαζί και στα δύσκολα.
— Γιώργος & Ειρήνη

Μάθετε αληθινές ιστορίες
αγάπης και αποδοχής

onassis.org

Θετική Φωνή
αυθιχία+ΗΠΥ

ONASSIS
STEGI

ATHENS VOICES PODCAST

Κάθε εβδομάδα αυτές είναι ιστορίες που θέλουμε να ακούξετε

1 ΜΕ ΤΗ ΜΑΡΙΑ ΕΥΦΥΜΙΟΥ
Η Μάρια όπως θα θέλαμε να την ακολουθούσαμε σε μια πνευματικά αυστηρή και καθημερινή κατάσταση με τον Μάκη Φροζάρο.

2 ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΥ
Ένα podcast που μιλάει για μικρό από το πιο σημαντικό περιβάλλον της ζωής μας στην Ελλάδα και πώς κινεί τις διαδικασίες της χώρας από την εκτέλεση.

3 ΜΕ ΤΗ ΝΕΦΕΛΗ ΜΕΓΚ
Το podcast που ακολουθεί τις επικαιρότητες σε πρώτο και τελευταίο βήμα.

4 ΜΕ ΤΟΝ ΜΑΝΟ ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗ
Το podcast «Με τα πόδια κι όλη» για τις μεταπολεμικές διαφορές και την ηθική.

5 ΜΕ ΤΗ ΜΙΜΗ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ
Είναι γέλιο και podcast ή ανάλυση σε κρίσιμα γεγονότα που συμβαίνουν στην Ελλάδα και τον κόσμο.

Ακολουθήστε το podcast μας στο Spotify, Apple, Google play music

FreeVOICES

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ

VERBA VOLANT

ΝΑΣΟΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

«Το κράτος μπορεί να έχει 4 δισ. έσοδα, αν φορολογήσει τα υπερκέρδη στην ενέργεια».

Με συντελεστή 90%, σημαίνει ότι τα υπερκέρδη ήταν περίπου 4,4 δισ. ευρώ. Αν βάλουμε και περίπου 1 δισ. ευρώ κανονικά κέρδη, σημαίνει ότι οι ενεργειακές εταιρείες στη χώρα μας έχουν (εν μέσω ενεργειακής κρίσης) κερδοφορία περίπου 5,5 δισ. ευρώ. Δηλαδή με βάση τους υπολογισμούς του εκπροσώπου, περίπου 3% του ΑΕΠ είναι μόνο τα κέρδη των ενεργειακών εταιρειών. Σωθήκαμε.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΚΥΡΙΑΛΟΣ

«Ο Θεός σας τοποθέτησε στην εξουσία».

Ο προκαθήμενος της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας προσδίδει μεταφυσική διάσταση στη δικτατορία του Βλαδίμηρου με αφορμή τα 70ά του γενέθλια. Επιπλέον, τον συγκρίνει ως προς τη μακροημέρευση του στην εξουσία με τον Ιωσήφ Τζουγκασβίλι, δηλαδή τον Στάλιν. Μηρρρρ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΙΠΡΑΣ

«Η πληρώθηκε ή παίρνει ναρκωτικά ο συντάκτης».

Ο εξάδελφος του αρχηγού του ΣΥΡΙΖΑ αναφέρεται στον συντάκτη των Financial Times, ο οποίος τόλμησε να γράψει ότι η Ελλάδα είναι ένα από τα 7 οικονομικά θαύματα της εποχής. Νομίζω ότι τη δεύτερη φορά θα είναι στη δικαιοδοσία Ινστιτούτου Φλωρεντίας και ΟΚΑΝΑ να αποφανθούν αν νόμιμα μοιράζονται τέτοια άρθρα μέσω του διαδικτύου στην πολυπαθη Ελλάδα.

ΝΙΚΟΣ ΚΟΚΛΩΝΗΣ

«Μου λέει το BBC να το κάνουμε πιο μικρό σε διάρκεια και τους είπα ότι δεν μπορώ. 1 ώρα και 30 λεπτά μου ζητάνε, τόσο θέλουμε να ζεσταθούμε!»

Ο κονφερασιέ μεταφέρει τον διάλογό του με το BBC, για να δείξει ποιος είναι το αφεντικό. Επίδοκο θέμα η διάρκεια του Just the Two of Us, θέμα πολύ σοβαρό για την καθημαγμένη βρετανική κοινωνία που ακόμη αναρρώνει από το Brexit και την αλλαγή μορφή.

4354/2015 είναι ο αριθμός του νόμου που επιτρέπει στις εταιρείες διαχείρισης κόκκινων δανείων να πραγματοποιούν πλειστηριασμούς. Ο Άρειος Πάγος έβαλε μπλόκο στους πλειστηριασμούς για όσα κόκκινα δάνεια είχαν μεταβιβαστεί σε εταιρεία διαχείρισης πριν το σωτήριο έτος 2015. Το «κανένα σπίτι στα χέρια τραπεζίτη» ξεχάστηκε με μερικές αράδες νόμου...

11,9% πτώση κατέγραψε το πρωί της Δευτέρας το χρηματιστήριο της Μόσχας στον απόηχο των αλληπάλληλων «φιάσκο» του ρωσικού στρατού στο πεδίο των μαχών.

1.780,39 μονάδες ήταν το χαμηλότερο επίπεδο του δείκτη που σημειώθηκε κατά την έναρξη της συνεδρίασης, υποχωρώντας κάτω από το όριο των 1.800 μονάδων για πρώτη φορά μετά την 24η Φεβρουαρίου, όταν δηλαδή ξεκίνησε η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία.

19 χλμ. μήκος είχε η γέφυρα της Κριμαίας, η οποία αποτελούσε «το πετράδι του στέμματος» των υποδομών της Ρωσίας στην κατεχόμενη χερσόνησο. Ήταν η μεγαλύτερη γέφυρα στην Ευρώπη.

3 δισ. ευρώ κόστισε η κατασκευή της. Τα ρωσικά ΜΜΕ είχαν χαρακτηρίσει τη συγκεκριμένη γέφυρα «κατασκευή του αιώνα».

4 χρόνια έμεινε όρθια η «κατασκευή του αιώνα» (εγκαινιάστηκε από τον Πούτιν το 2018) παρά το γεγονός ότι η «ρωσική πολεμική μηχανή» είχε επιστρατεύσει κάθε δυνατό μέσο για την προστα-

3 νέοι σταθμοί μετρό παραδόθηκαν και λειτουργούν από την περασμένη Δευτέρα. Πρόκειται για τους σταθμούς «Μανιάτικα», «Πειραιάς» και «Δημοτικό Θέατρο». «Εμείς παραδίδουμε μεγάλα έργα υποδομής, κάποιοι παρουσιάζαν μουςαμάδες», ήταν η μπηκλή του πρωθυπουργού για ένα ατυχές συμβάν που συνέβη προ ετών στη συμπρωτεύουσα.

132.000 επιπλέον πολίτες εκτιμάται ότι θα κάνουν χρήση του μετρό, μετά και την έναρξη λειτουργίας των τριών σταθμών.

55 λεπτά θα διαρκεί το ταξίδι από το Αεροδρόμιο μέχρι το λιμάνι του Πειραιά. Κλαίνει κάποιος στις πιάτσες.

5 νέοι σταθμοί μετρό θα εγκαινιαστούν στα τέλη του επόμενου έτους ή στις αρχές του 2024, όπως δεσμεύθηκε ο πρωθυπουργός. Θα ήταν ανάξια λόγου η αναφορά, αν οι 5 σταθμοί δεν αφορούσαν στο Μετρό Θεσσαλονίκης.

σία της. Μάλιστα διέρρευσε και βίντεο που δείχνει τους Ρώσους στρατιώτες να ελέγχουν το φορτηγό, πριν το αφήσουν να συνεχίσει την πορεία του στη γέφυρα.

20 διαφορετικά «αντίμετρα» είχε προβλέψει ο ρωσικός στρατός για την προστασία της. Μεταξύ τους -ο 17ος τρόπος προστασίας, σύμφωνα με σχετικές ανακοινώ-

σεις της Μόσχας- ήταν τα «στρατιωτικά δελφίνια», ότι και αν σημαίνει αυτό...

75 πυραύλους έριξε η Ρωσία ως αντίποινα για το χτύπημα στα στενά του Κερτς. Μεταξύ αυτών χτύπησαν και μια πεζογέφυρα. Μηράβο ταβάριτς, έτσι δεν θα μπορούν να μεταφέρουν τα άρματα μάχης που σας κλέβουν.

5 ρίχτερ ήταν ο σεισμός που σημειώθηκε το βράδυ του Σαββάτου στον Κορινθιακό. «Με ανησυχεί ότι έχουν τραβηχτεί τα νερά στον Κορινθιακό» υποστήριξε ο σεισμολόγος Άκης Τσελέντης. Ο Γουόρεν Μπάφετ έχει πει ότι «όταν τραβηχτεί η παλίρροια, φαίνεται ποιοι φορούσαν μαγιό και ποιοι όχι».

18 έτη τουλάχιστον είναι η πραγματική ποινή για βιασμό ανηλίκου μετά την αλλαγή στους ποινικούς κώδικες που συνέβη το 2021. Με πρόταση του Βουλευτή Κώστα Καραγκούνη η οποία εντάχθηκε στο νέο κώδικα, ο βιασμός ανηλίκου τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη και δεν αναγνωρίζεται κανένα ελαφρυντικό για την απόλυση του πριν την πραγματική έκτιση 18 ετών.

5 έως 15 έτη ήταν η ποινή που προέβλεπαν οι προηγούμενοι ποινικοί κώδικες, οι οποίοι ψηφίστηκαν λίγες ώρες πριν τις εκλογές του θέρους του 2019.

3 έως 5 έτη προέβλεπαν οι ποινικοί κώδικες του 2019 για εξαναγκασμό σε γενετήσια πράξη με τη χρήση ψυχολογικής βίας «χαμηλότερης έντασης». Δηλαδή με εκείνες τις διατάξεις, αν βιάζες χωρίς ξύλο έτρωγες λιγότερα.

4 λεπτά χρειάστηκε για να «εξαφανιστούν» 3.300 vouchers για διακοπές στη Βόρεια Εύβοια και τη Σάμο.

150 και 300 ευρώ είναι η αξία των συγκεκριμένων vouchers.

Αυξημένος κατά 26,6% ήταν ο τζίρος των τυχερών παιχνιδιών στη χώρα μας για τους πρώτους 8 μήνες του 2022, συγκρινόμενος με έναν χρόνο πριν. Η αύξηση αποδίδεται κυρίως στην κανονική επανλειτουργία των καταστημάτων του ΟΠΑΠ.

460 εκατ. ευρώ εισέπραξε και το δημόσιο από φόρους, έναντι 325 εκατ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2021.

99% μειώνεται ο κίνδυνος μετάδοσης HIV μέσω σεξουαλικής επαφής, όταν η PrEP λαμβάνεται σωστά. Το Υπουργείο Υγείας κατέθεσε σχετική τροπολογία στη Βουλή, ώστε να διατίθεται και στη χώρα μας.

74% τουλάχιστον μειώνεται ο κίνδυνος μετάδοσης μέσω ενδοφλέβιας χρήσης ναρκωτικών, όταν η PrEP λαμβάνεται σωστά.

10 χρόνια μετά την έγκριση από την αμερικάνικη υπηρεσία φαρμάκων, η χώρα μας προχωρά στη διάθεση της αγωγής.

6 χρόνια πριν, το 2016, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων είχε επίσης κάνει θετική εισήγηση, αλλά η χώρα μας δεν προχώρησε στη διάθεση της αγωγής σε οροθετικούς.

Λογοκρισία βιβλίων στις ΗΠΑ Όταν η λογοτεχνία πολιτικοποιείται

Της ΣΟΦΙΑΣ ΚΑΛΑΜΑΝΤΗ

Χωρίς προηγούμενο φαίνεται πως είναι η λογοκρισία και η απαγόρευση λογοτεχνικών βιβλίων στα σχολεία και τις βιβλιοθήκες της Αμερικής, σύμφωνα με την πρόσφατη έρευνα που δημοσίευσε στα τέλη Σεπτεμβρίου ο Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός "PEN". Ο οργανισμός, που εργάζεται για την προάσπιση της ελευθερίας της έκφρασης στις Ηνωμένες Πολιτείες και παγκοσμίως, αναφέρει στην φετινή του έκθεση πως μόνο κατά την περσινή σχολική χρονιά απαγορεύτηκαν συνολικά 1.648 τίτλοι βιβλίων σε 5.000 σχολεία από 32 Πολιτείες. Μάλιστα, ο πραγματικός αριθμός ενδέχεται να είναι αρκετά μεγαλύτερος, αφού στην έκθεση αναφέρονται οι καταγεγραμμένες περιπτώσεις που καταγγέθηκαν από εκπαιδευτικά ιδρύματα και ιδιώτες.

Εξίσου ανησυχητικά είναι και τα στοιχεία που δόθηκαν στην δημοσιότητα από την Αμερικανική Ένωση Βιβλιοθηκών, σύμφωνα με τα οποία μόνο το 2021 ελέγχθηκαν ως ακατάλληλοι και προκλητικοί 729 τίτλοι βιβλίων σε δημόσιες βιβλιοθήκες, μέσα από οργανωμένες προσπάθειες λογοκρισίας από πολιτικές ομάδες και ακτιβιστικές ενώσεις. Βασικό κίνητρο για τις πρωτοβουλίες αφαίρεσης τίτλων από τις σχολικές βιβλιοθήκες και τα προγράμματα σπουδών είναι οι θεματικές σχετικές με ζητήματα φυλής, ρατσιστικών πρακτικών του παρελθόντος ή σεξουαλικού προσανατολισμού. Η καθαυτή λογοκρισία ή απαγόρευση λογοτεχνικών έργων δεν αποτελεί βεβαίως κάτι το νέο στο τοπίο της αμερικανικής εκπαίδευσης. Περιπτώσεις καταγγελιών και παραπόνων υπήρχαν και τις προηγούμενες δεκαετίες, με την διαφορά όμως ότι στην πλειονότητά τους γίνονταν μεμονωμένα από γονείς και κηδεμόνες, οι οποίοι δεν ήθελαν το παιδί τους να έρθει σε επαφή με κάποιον συγκεκριμένο τίτλο, τον οποίο θεωρούσαν «άσεμνο» ή «ακατάλληλο».

Μιλώντας στον Guardian, η Διευθύνουσα Σύμβουλος του οργανισμού "PEN", Suzanne Nossel, τονίζει ότι οι σημερινές περιπτώσεις λογοκρισίας είναι πολύ διαφορετικές σε σχέση με του παρελθόντος. Τα ευρήματα της έκθεσης καταδεικνύουν, σύμφωνα με την Nossel, πως πλέον τα σχολεία είναι αντιμέτωπα με συντονισμένες και οργανωμένες εκστρατείες ακτιβιστικών ομάδων, ιδεολογικά στρατευμένων, με πόρους και πολιτικούς-κομματικούς δεσμούς.

Κοντά στο 40% αυτών των απαγορεύσεων δεν αποσκοπούν απλώς στην απαγόρευση ενός μεμονωμένου τίτλου, αλλά στοχεύουν στην καθολική αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών, ανασυγκροτώντας ολιστικά την διδασκαλία στις σχολικές αίθουσες, μέσα από περιορισμούς που επιβάλλονται από πολιτικές πιέσεις ακόμη και για αλλαγές στην σχετική νομοθεσία της εκάστοτε Πολιτείας. Τα σχολεία καταλήγουν έτσι να είναι πεδία διαμάχης πολιτικών συγκρούσεων και ιδεολογικά φορτισμένων αντιπαράθεσεων, αφήνοντας τους μαθητές εκτεθειμένους σε ένα πρόγραμμα σπουδών το οποίο εν τέλει δεν στοχεύει στο καλύτερο διδακτικό αποτέλεσμα, αλλά αφήνεται έρμαιο στην βούληση πολιτικών δρώντων με την μεγαλύτερη επιρροή και τις ισχυρότερες διασυνδέσεις.

Σε μία εποχή όπου κάθε πτυχή της δημόσιας ζωής έχει πολιτικοποιηθεί, πώς μπορεί να διεκδικήσει η λογοτεχνία την θέση της ως μορφή τέχνης και αληθινά ελεύθερης έκφρασης, ιδιαίτερα στην συνείδηση των νεότερων γενεών; Από το

παράδειγμα της Αμερικής γίνεται φανερό πως τα βιβλία αποτελούν πλέον ένα εργαλειοποιημένο μέσο για την προάσπιση ιδεολογικών στάσεων και πολιτικών αφηγημάτων. Από την μία πλευρά, οι αριστερές δικαιωματιστικές οργανώσεις εκθρεφούνται διαχρονικούς κλασικούς τίτλους ως «προσβλητικούς» ή «προβληματικούς» για το σήμερα, διότι αποτυπώνουν αντιλήψεις και συμπεριφορές περασμένων εποχών. Ταυτόχρονα, οι υπερσυντηρητικοί κύκλοι στρέφονται ενάντια σε βιβλία με θεματικές που θεωρούν «επικίνδυνες», όπως είναι το σεξ ή τα ζητήματα των φύλων, ικανές να διαφθείρουν τα παιδιά και τους εφήβους και να τους ωθήσουν τελικώς σε παραστρατημένες πηκτικές διαδρομές.

Όλα αυτά λαμβάνουν χώρα ενώ αρκετές έρευνες τα τελευταία χρόνια προειδοποιούν πως τα σημερινά παιδιά και έφηβοι ενδιαφέρονται για το διάβασμα ως μορφή ψυχαγωγίας λιγότερο από ποτέ άλλοτε, με τα περισσότερα να αφιερώνουν ελάχιστο ή και καθόλου χρόνο στην ανάγνωση για ψυχαγωγικούς λόγους, και όχι στα πλαίσια κάποιου σχολικού μαθήματος. Στην εποχή των ψηφιακών μέσων, όταν το κάθε παιδί είναι κάτοχος ενός smartphone με πρόσβαση σε κάθε είδους πληροφορία και ερέθισμα, βασικό προκείμενο για τα εκπαιδευτικά ιδρύματα όλων των βαθμίδων θα έπρεπε να είναι όχι μόνο η εκ νέου καθιέρωση της λογοτεχνίας ως πνευματικού ερεθίσματος και ψυχαγωγικής απόδρασης, αλλά και η προάσπιση των καθαρά τεχνικών της ωφελειών. Η κατανόηση κειμένου έχει ίσως καταστεί σήμερα η μεγαλύτερη πρόκληση για την ορθή διδασκαλία λογοτεχνικών έργων, μέσα από την οποία τα σύνθετα νοήματα και ο μακροπερίοδος λόγος είναι σε θέση να θρέψουν την κριτική ικανότητα. Η τελευταία βάλλεται δίχως αμφιβολία από την κατακλυσμιαία πληροφορόρηση που προσφέρεται από όλα τα διαθέσιμα μέσα. Η υπερπληροφόρηση όχι απλώς δεν αφήνει χώρο για ψύχραιμο στοχασμό ή πολυεπίπεδους συλλογισμούς, αλλά υπερφορτώνει με άχρηστο υλικό την παλέτα ερεθισμάτων των οποίων τα παιδιά και οι νέοι αποτελούν σήμερα κύριους δέκτες, χωρίς να έχουν τα εφόδια να την επεξεργαστούν και να την διηθήσουν.

Η αποϊδεολογικοποιημένη επιδίωξη για την κατάκτηση της πνευματικότητας μέσω του γραπτού λόγου από τις νεότερες ηλικίες κινδυνεύει να υποδαυλιστεί από τον τυφλό, επιφανειακό ακτιβισμό και την παρορμητική στράτευση των ενδεδειγμένων σε σαφώς οριοθετημένα στρατόπεδα. Οι επικεφαλής αυτών των στρατοπέδων το μόνο που κάνουν στην πραγματικότητα είναι να κυνηγούν τα βραχυπρόθεσμα πολιτικά οφέλη που θα αποκομίσουν από τους κοντόφθαλμα φανατικούς ακολούθους τους. Ακόμη χειρότερα, σημερινές τάσεις όπως αυτή που μοιάζει να εδραιώνεται στην Αμερική, ίσως φτάσει να διαμορφώσει μερικούς και τα αναγνωστικά κριτήρια των ενήλικων αναγνωστών του αύριο. Ελλοχεύει δηλαδή ο κίνδυνος μελλοντικά η επιλογή των λογοτεχνικών έργων να γίνεται αποκλειστικά με βάση το τι θεωρεί ο καθένας σύμφυτο με τα δικά του πιστεύω, ή έστω «ιδεολογικά ακίνδυνο», και όχι με το αυτονόητο κριτήριο του εάν τελικά πρόκειται για μία καλή ή κακή ιστορία. Ίσως μία τέτοια πρόβλεψη να ακούγεται ακραία. Όμως, βλέποντας κανείς πού απονεμήθηκε το φετινό Νόμπελ Λογοτεχνίας, ίσως να διαπιστώσει πως δεν δόθηκε στην καλύτερη ιστορία, αλλά σε εκείνη που ήταν πολιτικά η πιο ακίνδυνη. **A**

ΤΟ ΦΕΤΙΝΟ ΝΟΜΠΕΛ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΙΣΩΣ ΔΕΝ ΔΟΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΑΛΛΑ ΣΕ ΑΥΤΗ ΠΟΥ ΗΤΑΝ ΠΟΛΙΤΙΚΑ Η ΠΙΟ ΑΚΙΝΔΥΝΗ

The soundtrack της πόλης

 <p>ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 07.00 - 08.00</p>	 <p>ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 08.00-10.00</p>
 <p>ΓΙΟΥΒΑΝΝΑ ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10.00-12.00</p>	 <p>ΣΠΥΡΟΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12.00-14.00</p>
 <p>ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΑΝΔΟΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14.00-16.00</p>	 <p>ΕΛΕΝΗ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 16.00-18.00</p>
 <p>ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18.00-20.00</p>	 <p>ΣΩΤΗΡΗΣ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20.00-22.00</p>
 <p>FLIPSIDE ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 00.00 - 02.00</p>	 <p>KEEP IT REAL ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΣΑΒΒΑΤΟ 00.00 - 02.00</p>

Όταν πεθαίνει η μαμά.

Το πένθος και η απώλεια.

ΜΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ. ΜΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΨΥΧΙΑΤΡΟ-ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΗ ΣΑΒΒΑ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟ.

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ

Όταν συμβαίνει, όταν ακόμα δεν έχεις συνειδητοποιήσει τι ακριβώς έχει συμβεί, δεν ξέρεις και πώς να το βάλεις στις λέξεις: Πέθανε. Η μαμά μου. / Πέθανε η μαμά μου / Η μητέρα μου έφυγε / Χάσαμε τη μαμά. Στα πρώτα μηνύματα σε φίλους έβαζα τις λέξεις σε διαφορετική σειρά, άλλαζα το ρήμα, να γράψω *μητέρα ή μαμά*; έγραφα, έσβηννα, δοκίμαζα διάφορες εκδοχές μέχρι που κατέληξα στη μικρή φράση που θα χρησιμοποιούσα στο εξής: *Χάσαμε τη μητέρα μου*. Η λέξη μητέρα ακουγόταν πιο ενήλικη, όσο για τη λέξη πέθανε δεν έβγαζε και πολύ νόημα. «*Δεν το χωράει ο νους μου ότι έφυγε η μάνα σας*» επαναλάμβανε κάθε τόσο ο πατέρας μου, η εμπειρία που είχαμε ήταν αυτή της απώλειας, φύγαμε μαζί ένα μεσημέρι από το σπίτι και γυρίσαμε χωρίς, «*Τι έγινε τώρα, κατάλαβες*»; τον θυμάμαι να λέει, έτσι όπως καθόμασταν κεραυνοβολημένοι ο καθένας σε μια καρέκλα έχοντας επιστρέψει μετά το συμβάν.

Τις πρώτες μέρες στο πατρικό μου ο θάνατος σήμαινε την απουσία της μαμάς από το ίδιο της το σπίτι, σαν να την είχαμε χάσει από το οπτικό μας πεδίο, σαν να είχε πάει αλλού. Έλειπε και την ίδια στιγμή τα πάντα γυρνούσαν γύρω από εκείνη, μερικές φορές νομίζαμε ότι θα βγει από το δωμάτιο, κι έπειτα τα πράγματά της ήταν παντού. Θυμάμαι να αγγίζω και να μυρίζω τα ρούχα της, κρεμασμένα εδώ κι εκεί, να ανοίγω τα συρτάρια με τα νυκτικά της και τα εσώρουχα της, ανακαλώ να φοράω την καινούργια της μπλουζα που κρεμόταν στο κερουλάκι της ντουλάπας και να κοιτάζομαι στον καθρέφτη. «*Είναι στη διαδικασία του πένθους, όταν χάσεις κάποιον μετά να θέλεις να ασχολείσαι με τα δικά του, να βλέπεις φωτογραφίες του, να διαβάξεις τις επιστολές του, να φοράς τα ρούχα του, να τα χαϊδεύεις, να πιάνεις τα πράγματα του, στιδήποτε δικό του να είναι κοντά σου, αντί για αυτόν – στιδήποτε. Και βέβαια να μιλάς για αυτόν, κι εκεί είναι κι οι μνήμες, τότε γέλαγε, τότε έκλαιγε, πώς διασκέδαζε, θες κομμάτια της ύπαρξής του να τα κρατήσεις*» μου λέει ο Σάββας Σαββόπουλος. Έχω έρθει στο γραφείο του να τον συναντήσω για να μας μιλήσει για το πένθος ως ειδικός, του εξηγώ ότι θέλω να κάνω ένα άρθρο που να είναι χρήσιμο. Τις πρώτες μέρες, όταν ξυπνούσα με αυτό το βάρος, πίνοντας καφέ γκούγκλαρα λέξεις

κλειδιά: *μαμά, πέθανε, θάνατος, απώλεια, πένθος, losing mama, mother loss, grief, how to cope with a sudden death*, ψάχνοντας να καταλάβω μέσα από την ιστορία κάποιου άλλου. Είναι μια παρηγοριά ότι μια εμπειρία ζωής σαν αυτή, παρότι τέμνει την ατομική μας ιστορία, είναι τόσο κοινή όσο το να ξυπνάς και να κοιμάσαι. Κάποια στιγμή όλοι θα πεθάνουμε, όλοι θα χάσουμε κάποιον πολύ αγαπημένο, με την ίδια βεβαιότητα που ανατέλλει ο ήλιος κάθε πρωί όλοι, κάποτε, θα νιώσουμε την απώτατη θλίψη. «*Στον θάνατο κάποιου προσώπου που έχει επενδύσει πολύ, όλος ο κόσμος ερμηνώνει, χάνει την ομορφιά του, χάνει τα χρώματά του, τη μουσική του, γίνεται πιο γκριζός, χάνει το ενδιαφέρον του*» μου λέει χαμηλόφωνα κάποια στιγμή ο συνομιλητής μου, έτσι όπως καθόμασταν αντικριστά. «*Εννοείτε στον θάνατο της μαμάς*»; ρωτώ κάπως παιδικά. «*Η μαμά είναι ένα από αυτά*». Είναι παρηγορητικό και το ότι έχω απέναντί μου κάποιον που μπορεί να με καταλάβει. Το ερώτημα είναι: Πώς διαχειρίζεσαι την απώλεια; Του λέω λίγο πολύ την ιστορία των τελευταίων ημερών.

Τον πρώτο καιρό καθόμασταν τα βράδια στο μεγάλο τραπέζι της βεράντας, άλλοτε κλαίγαμε κι άλλοτε λέγαμε ιστορίες και γελούσαμε. *Θυμάσαι τότε που μου είχε κάνει αυτό!*; Λίγο πιο πέρα η καρέκλα της άδεια, ρίχναμε κλεφτές ματιές, τις πρώτες μπερδεμένες μέρες ο χαμός της μαμάς σήμαινε την απουσία της από εκείνη την καρέκλα. Τα βράδια έρχονταν φίλοι και συγγενείς λες και κάναμε μικρές γιορτές, κι ο καθένας μόνος του σκεφτόταν πόσο άδικο ήταν που δεν ήταν κι αυτή μαζί μας και πόσο θα της άρεσαν αυτές οι συντροφίες μας, πόσο θα απολάμβανε την παρέα μας. Κάπου κάπου ένας της οικογένειας το ψέλλιζε, τότε βουρκώναμε όλοι μαζί και κάποιος θα έλεγε: *Λένε ότι η ψυχή του νεκρού για 40 μέρες είναι κοντά, ίσως και να μας βλέπει, ίσως και να είναι κάπου εδώ μαζί μας και να χαίρεται*.

Από τη δεύτερη κιόλας μέρα είχα βγάλει το κουτί με τις φωτογραφίες στη μέση του μεγάλου τραπεζιού και περνούσαμε άπλετο χρόνο κοιτώντας τη ζωή μας όλη, τρεις γενιές πίσω, οι γονείς μας, εγώ και η αδερφή μου, τα παιδιά, θείοι, ξαδέφρια, φίλοι, ο χρόνος ξεδιπλωμένος στο τραπέζι της βεράντας, τις τακτοποιούσα και τις έβαζα κατά περιόδους ζωής. Πιο δημοφιλείς οι ασπρόμαυρες με το δαντελωτό τελείωμα, η μαμά γεννημένη το

'41, ο μπαμπάς το '38, σαν ασπρόμαυρα καρέ από γαλλικές ταινίες του '60. Κι έπειτα οι γονείς όταν ακόμα δεν υπήρχαμε, όταν γνωρίστηκαν και ερωτεύτηκαν, ή και πριν, όταν έκαναν βόλτες στην παλιά Χαλκίδα με τους φίλους τους, στη θάλασσα, στην εξοχή, στην Παραλία, και μετά φρεσκοπαντρεμένοι, τα ωραία φουστάνια της μαμάς, τα ωραία της μαλλιά και εκείνο το διαπεραστικό της βλέμμα. Την κοιτούσα 16, 18, 20 χρονών και προσπαθούσα να τη σκεφτώ νέο κορίτσι: η μητέρα μου πριν γίνει μαμά, σε σχολικές εκδρομές και πάρτι, τι παράξενο που δεν την είχα φανταστεί ποτέ έτσι, λες και οι γονείς μας ξεκινούν να υπάρχουν όταν ερχόμαστε εμείς στη ζωή και αρχίζουν οι φροντίδες κι όλα τα υπόλοιπα.

Οι φωτογραφίες βγαίνουν σε πάκους από το κουτί και γυρνάνε γύρω από το τραπέζι, κοιτά αυτήν εδώ, πόσο χρονών να ήταν; *κοίτα εδώ, πόσο όμορφη είναι η μαμά!* Πόσο όμορφη ήταν. Κάθε φορά που χρησιμοποιούμε ενστώτα χρόνο πέφτει μια αμπαλιά, ένα μάγκωμα. Πρέπει να περάσουμε σε αυτή την καινούργια γλώσσα που όταν μιλάμε για εκείνη τα ρήματα θα μπαίνουν σε χρόνο Πατατικό ή στον Υπερσυντέλικο.

Είναι περίεργη η απόσταση της σκέψης από το βίωμα: αν δεν το περάσεις δεν ξέρεις τι σημαίνουν όλα αυτά, κι ούτε μπορείς να καταλάβεις τους άλλους όταν το περνούν. Στις απώλειες των γονιών φίλων μου έλεγα, εντάξει, μεγάλος άνθρωπος ήταν, την έζησε τη ζωή του, το ίδιο σκεφτόμουν και για τους δικούς μου, έχουν μια ηλικία, θα πεθάνουν κάποια στιγμή, όλοι θα πεθάνουμε, έτσι είναι η ζωή. Αυτό είναι το λογικό να σκεφτείς. Η μαμά μου ήταν 80 πατημένα, έζησε πολύ, και καλά, είχε έναν ωραίο θάνατο, δεν έφυγε σε κάποιο κρεβάτι νοσοκομείου, δεν έζησε τη βασανιστική αγωνία του θανάτου, έφυγε ένα μεσημέρι του Αυγούστου, αθόρυβα και διακριτικά, έσβησε στην αγκαλιά της θάλασσας, χαρούμενη, με τους αγαπημένους της τριγύρω να την αγαπάνε και να τη φροντίζουν.

Μου έγραψε ο Ρ. τις πρώτες μέρες και ήταν πραγματικά ένας ζηλευτός θάνατος, αν μπορούμε να το πούμε έτσι, μια που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο κάπως πρέπει να γίνει κι αυτό, συνήθως οι άνθρωποι πεθαίνουν υποφέροντας. «*Ήταν τυχερή η μαμά σου, κι εσείς είστε τυχεροί, ούτε φαντάζεσαι πόσο, εγώ και για τους δύο μου γονείς παρακάλαγα*

να τελειώσουν, να ξεκουραστούν» μου λέει η Μ. κι εγώ την ακούω. Οι δυσβάσταχτες ιστορίες των άλλων με παρηγορούν, η ενσυναίσθηση μπορεί να απαλύνει και τον δικό σου πόνο. Ίσως και να ήταν τυχερή η μαμά μου, ευλογημένη, ο Θεός της ανταπόδωσε την καλοσύνη της και τη γλυκύτητα της παίρνοντάς την ήσυχια, κι επιπλέον, την απάλλαξε από την περαιτέρω αναξιοπρέπεια της κατάρρευσης του οργανισμού της, από την αγωνία της ανημπόριας στην οποία θα περιερχόταν λόγω της καταβεβλημένης της υγείας, ίσως και να μην υπάρχει ωραιότερος τρόπος για να τελειώσει κανείς το ταξίδι του, έφυγε όπως ήρθε, μέσα στο νερό. Τα λέω όλα στον συνομιλητή μου, κ. Σάββα Σαββόπουλο, που με ακούει προσεκτικά, η δουλειά του είναι να ακούει, του λέω ότι η εκλογίκευση ήταν κυρίαρχη μέσα μου τις πρώτες μέρες.

«*Σωστά είναι όλα αυτά που λέτε, έτσι είναι. Η μητέρα σας είχε έναν καλό θάνατο. Και η εκλογίκευση σας βοήθησε να τα βγάλετε πέρα εκείνες τις πρώτες τόσο δύσκολες μέρες, σας βοήθησε να πνίξετε τον λυγμό της απώλειας*».

Όχι ότι τον γλιτώνεις.

Έτσι κι αλλιώς το σκέλος αυτό αφορά εκείνη. Ένας ξαφνικός θάνατος δεν σε προετοιμάζει όπως το κρεβάτι του νοσοκομείου, τα σωληνάκια, η κατάκλιση, όταν φτάνεις στο σημείο να εύχεσαι ο άνθρωπός σου να ξεκουραστεί. «*Εκείνη έφυγε, τελείωσε, ούτε και κατάλαβε τίποτα, είναι εγωιστικό αυτό που νιώθω, το ξέρω, όμως δεν κλαίω για τη μητέρα σας, για μένα κλαίω. Μου λείπει. Δεν το είχα σκεφτεί ποτέ, δεν είχα προετοιμαστεί*» λέει ο επί 60 χρόνια σύντροφός της.

Το ερώτημα είναι, μπορείς ποτέ να προετοιμαστείς για έναν θάνατο; Η απάντηση είναι όχι, ακόμα κι όταν τον έχεις σιωπηλά ευχηθεί.

Ο γονιός που επιβιώνει

Μετά το πρώτο σοκ, τα κεράσματα στη βεράντα και τις φωτογραφίες, μετά τα διαδικαστικά, το πιστοποιητικό θανάτου, την κηδεία, τα έξοδα ταφής, την παραγγελία του μνήματος και τα 9μερα, έρχεται η στιγμή που κάθεσαι μόνος σου και συνειδητοποιείς ότι τον άλλο δεν θα τον ξαναδείς ποτέ. Ή, μάλλον, που καλείσαι να το αποδεχθείς.

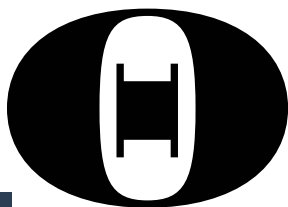
Στράτο Καλαφάτη, τι σχέση έχει ο Νίκος ο Παοκτσής με τον Ιούλιο Καίσαρα;

«Οψόμεθα εις Φιλίππους»
Αυτή είναι η έκθεση και οι
πρωταγωνιστές της νέας δουλειάς
του Στράτου Καλαφάτη και του
εξωφύλλου του τεύχους μας

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Α ΜΠΟΡΟΥΣΕΣ ΝΑ ΤΟ ΔΕΙΣ ΚΑΙ ΣΑΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΣΤΡΑΤΕΝΓΚΟ. Το 42 π.Χ. από τη μια πλευρά ο Κάσσιος και ο Βρούτος και από την άλλη ο Οκτάβιος και ο Μάρκος, όλοι τους στρατηγοί του Ιούλιου Καίσαρα, αντιπαραθέτουν στρατό και άλογα στην περιφρημα μάχη των Φιλιππών. 200.000 πεζοπόροι και ιππείς, εκατόνταρχοι και χιλίαρχοι, τοξότες, καταπέλτες και ζωντανά συγκρούονται ανηλεώς σε ένα ραντεβού θανάτου που το τέλος του κατέγραψε τριάντα

χιλιάδες νεκρούς. Η φράση «Οψόμεθα εις Φιλίππους» ήταν το παροιμιώδες ταγκ-σλόγκαν-απειλή ενός μνημειακού ξεκαθαρίσματος, που συνδέσε δύο δραματικά γεγονότα που άλλαξαν τον ρου της ιστορίας της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Η δολοφονία του Ιούλιου Καίσαρα και το μέλλον της Res Publica ήταν αυτά που κρίθηκαν στη μεγαλύτερη εμφύλια σύρραξη που γνώρισε ποτέ το Imperium και από αυτό το τεράστιας σημασίας ιστορικό γεγονός εκκινεί η νέα έκθεση του Στράτου Καλαφάτη στην Bernier Eliades.

Με τίτλο «Οψόμεθα εις Φιλίππους», ο φωτογράφος επιστρέφει στον γενέθλιο τόπο του (σ.σ. ο Στράτος Καλαφάτης κατάγεται από την Καβάλα) και 2064 χρόνια μετά (!) από εκείνη τη μάχη, ανταμώνουμε στα Λαδάδικα, όπου ο Καλαφάτης και η επίσης φωτογράφος και σύντροφός του Λία Ναλμπαντίδου διατηρούν το στούντιό τους. Η συζήτησή μας λούζεται από έναν εκκωφαντικό φθινοπωρινό ήλιο, που φωτίζει τα μυστηριώδη κάδρα της καινούργιας του δουλειάς. Την απαρτίζουν 19 φωτογραφίες, δίπτυχα που συνομιλούν, τοπία, άνθρωποι και ένα ξύλινο γλυπτό μαζί με έναν χάρτη του 1740, που έπεσε κατά τύχη στα χέρια του, σε ένα ταξίδι του στη Νέα Υόρκη. Ας ξεδιαλυθεί το μυστήριο...

– Πώς επιστρέφεις στη γενέτειρά σου; Υπό ποιες συνθήκες αποφάσισες να ασχοληθείς με τα Τενάγη του Παγγαίου; Τι ήταν αυτό που σε εντρίγκαρα να βουτήξεις τόσο βαθιά στην αρχαιολογία, την ιστορία κι αυτό το πολεμικό ρεπορτάζ-ανταπόκριση από την Ηδωνίδα γη, που όπως λες «όταν πέσει το φως, ο Λυκούργος, ο Ορφέας, ο Διόνυσος και η Περσεφόνη συναντούν τους εμπόρους, τους στρατιώτες, τους εργάτες, τους βοσκούς, τους ποιητές, γεωλόγους και τους φυγάδες που ξαποσταίνουν στον κάμπο. Και όσο βραδιάζει στα λασπόλουτρα, στο στρατόπεδο του Βρούτου, η νύχτα μετατρέπεται σε πηλό για να σκεπάσει τις πληγές της μεγαλύτερης εμφύλιας σύγκρουσης που άλλαξε την ιστορία του κόσμου»;

Όλα ξεκίνησαν, όταν ο Δήμος Καβάλας μου ανάθεσε να φωτογραφίσω τα Τε-

νάγη των Φιλιππών, με επίκεντρο το ιστορικό τους μνημείο. Και όπως συμβαίνει συχνά, η φωτογραφία είναι η αφορμή για να οδηγηθώ κάπου αλλού, εν προκειμένω στη μελέτη της άγνωστης ιστορίας του τόπου μου. Έπιασα λοιπόν την άκρη του νήματος από την ιστορική φράση «Οψόμεθα εις Φιλίππους». Από αυτό το σημείο, το Campus Philippus, όπως το ονόμασαν οι Ρωμαίοι, άρχισα την περιπλάνηση ανάμεσα στην ιστορία και στο σήμερα. Εκεί συνάντησα τον Ορφέα να κατασπαράζεται από τις Μαινάδες, τον Διόνυσος να περιφέρεται στο μαντείο του, τον Πλούτωνα να αρπάζει την Περσεφόνη την ώρα που ο Λυκούργος πλήρωνε πικρά την αυθάδειά του προς τους Θεούς. Συνάντησα όμως και τον Ηλία στα λασπόλουτρα, τον Σουμίρ τον βοσκό,

τη Μάρλα με το σατέν της φόρεμα, την Ηώ, τη Δάφνη, τον Δημήτρη, τον Νίκο τον Παοκτσή, τον Αχιλλέα, την οικογένεια του Μπασχάρ να ονειρεύεται την ώρα που θα φύγει για τη γη της επαγγελίας.

– Όλη αυτή η μεταγραφή του χρόνου (καταβύθιση στο κάποτε και πρόσμιξη με το τώρα) στο φωτογραφικό-καλλιτεχνικό πεδίο ορίζεται ως post combat photography. Στο «Οψόμεθα εις Φιλίππους» αναψηλαφείς ιστορία, αρχιτεκτονική, μνήμες αλλά και σπαρταριστό τώρα μέσα από εικόνες προσώπων που παρεισθημένοι επί του συγκεκριμένου κομματιού της Εγνατίας. Πώς οργάνωσες αυτό το ταξίδι;

Η ενασχόλησή μου με τους Φιλιππούς με οδήγησε στο μεγάλο ταξίδι, στην ιδέα ουσιαστικά των Ρωμαίων να ενώσουν την Αδριατική με το Βυζάντιο. Αυτός ο δρόμος, η Via Egnatia, ένα πραγματικό επίτευγμα για την εποχή που κατασκευάστηκε, κρατά αναλλοίωτα τα χαρακτηριστικά του μέχρι σήμερα. Συναντάμε την ίδια γεωγραφία, τις ίδιες πόλεις, τις ίδιες ανάγκες για μετακίνηση, προσδοκώντας ένα καλύτερο αύριο.

Σ' αυτό το σπαρακτικό τώρα που αναφέρεις, αναζητώ τους φυγάδες, τους εμπόρους, τους βοσκούς, τους γεωλόγους, τους πρόσφυγες, τους καλλιτέχνες. Σε κάθε σπαρακτικό τώρα, οι άνθρωποι παραμένουν στο επίκεντρο ως ζωντανό στοιχείο που διαμορφώνει και διαμορφώνεται από τον τόπο.

– Σίγουρα το να δουλεύεις κοντά στη γενέθλια πόλη είναι από μόνο του ένα υπολογίσιμο συναισθηματικό φορτίο. Όπως, υποθέτω, και το να μελετάς, να διαβάσεις και να μαθαίνεις ιστορίες, που μικρός στα ίδια μέρη περνούσες ξόφρατσα από δίπλα σου, σου προκάλεσαν δέος με το βάθος τους. Πώς οργάνωσες αυτή τη δουλειά και πόσο καρτέρι-ρεπεράζ έπρεπε να κάνεις, αφού ταυτόχρονα με το χθες στη δουλειά σου αντιπαραβάλλονται εμβόλιμα ιστορίες από τη ζωή των ντόπιων;

Ολοκληρώνοντας τη φωτογράφιση στους Φιλιππούς και ξεκινώντας τη Via Egnatia με πρόλαβε η πανδημία με τις επανωτές καραντίνες. Η αναγκαστική αγρανάπωση μου επέτρεψε να ψάξω και να μάθω πολλά για την ιστορία και τις ιδιαιτερότητες αυτού του δρόμου. Οργάνωσα τη σκέψη μου, τους χάρτες, τις διαδρομές, έκανα μια συστηματική έρευνα που μου φάνηκε εξαιρετικά χρήσιμη στη συνέχεια. Σχετικά με τη διαδικασία, θα μπορούσα να με χαρακτηρίσω περισσότερο ως κυνηγό φωτογράφου που ψάχνει το θέμα του. Βγαίνω εκεί έξω, έχοντας σκεφτεί, το πού, το τι και το πώς θα φωτογραφίσω και αφήνω τις τυχαίες συναντήσεις, τις εκπλήξεις και τα ατυχήματα να συμπληρώσουν την ιστορία. Προχωρώ λοιπόν εικόνα με την εικόνα. Το πιο σημαντικό όμως δεν είναι οι φωτογραφίες από μόνες τους αλλά ο τρόπος που στο τέλος τις φέρνουμε κοντά και από την προηγούμενη στην επόμενη συστήνουμε μια αφήγηση. Αυτή είναι ίσως και η πιο συναρπαστική διαδικασία κατά τη διάρκεια του editing, του δικού μας μοντάζ.

Για παράδειγμα, φωτογραφίζω μια κολώνα στον αρχαιολογικό χώρο και μήνες μετά μια άλλη καταμεσής του κάμπου δίπλα στο μπαρ «Οι άγγελοι του Τσάρλι». Τις φέρνω κοντά και αλλάζει αυτόματα ο τρόπος ανάγνωσης.

– Θεωρώ, επίσης, εξόχως μεταφυσική και καρμική την ιστορία που βίωσες στην Αμερική, όταν ανακάλυψες πως Φίλιπποι, το ίδιο φορτισμένοι ιστο-

ρικά, υπάρχουν και εκεί. Μπορείς να διηγηθείς την ιστορία για τους αναγνώστες μας;

Αναζητούσα πληροφορίες και υλικό στο διαδίκτυο. Στη φράση «Η μάχη των Φιλιππών, The Battle of Philippi» λάμβανα αποτελέσματα που με οδηγούσαν στην πόλη Philippi της δυτικής Βιρτζίνια των ΗΠΑ. Έτσι συνειδητοποίησα ότι το 1861 σε κάποιους άλλους Φιλιππούς στην άλλη άκρη του Ατλαντικού, μέσα από μια μεγάλη μάχη, ξεκίνησε ο εμφύλιος πόλεμος της Αμερικής. Περιέργως συμπτώσεις, ή η ιστορία ως φάρσα!

– Σε αντίθεση με τις προηγούμενες δουλειές σου, Journal, Saga, Άθως και Αρχιπέλαγος, όπου το βιοματικό στοιχείο ήταν πρώτη ύλη για την διαμόρφωση της ματιάς, εδώ η ιστορία νομίζω πως σου επέβαλε από μόνη της και τις εντάσεις αλλά και τον τρόπο της αφήγησης. Αν πω, πως, κατά κάποιο τρόπο, ήταν σαν να βαδίζεις σε αχαρτογράφητα νερά που σε εξαναγκάσαν να δουλέψεις αλλιώς, θα ήμουν άστοχος;

Δεν είσαι καθόλου άστοχος. Άλλωστε σε κάθε νέα εργασία, ξεκινώ να κολυμπώ σε βαθιά νερά! Αυτό που αλλάζει μέσα στα χρόνια είναι ο συνδυασμός της εμπειρίας με τη συστηματική έρευνα που προηγείται και βοηθά την ανάπτυξη του έργου.

Στην περίπτωση της Via Egnatia το εγχείρημα από μόνο του είναι τεράστιο. Δε μιλάμε για τη δομή ενός διηγήματος, αλλά για ένα μυθιστόρημα που έχει την ανάγκη να τα πει όλα. Σε αυτή τη διαδρομή των χιλίων χιλιομέτρων, φωτογραφίζω αρχαίες και σύγχρονες πόλεις, μνημεία, αγάλματα, ευρήματα και σπαράγματα της ιστορίας, δρόμους, γεφύρια, μονοπάτια, γήπεδα, πεδία μαχών, νεκροταφεία, σύνορα, φράχτες, κάστρα, επιγραφές, ονόματα τόπων, ανθρώπων και θεών.

– Ορμητήριό σου παραμένει σταθερά η Θεσσαλονίκη. Πόσο αβαντάζ αλλά και πόσο τροχοπέδη είναι η πλην-περιφέρεια σε σύγκριση με την Αθήνα, που εικαστικά αλλά και καλλιτεχνικά γενικώς είναι το κέντρο όπου όλα συμβαίνουν εκεί;

Στη Θεσσαλονίκη έφτασα στα δεκαεπτά μου ως φοιτητής στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο. Από τότε αποτελεί το ορμητήριό μου, όταν χρειάζεται να δραπετεύσω για μικρά ή μεγάλα διαστήματα. Πάντα όμως επιστρέφω εδώ, σε ένα οικείο περιβάλλον, που μου δίνει χώρο και χρόνο για να σκέφτομαι και να δημιουργώ. Όσο για την Αθήνα-κέντρο και την Ελλάδα περιφέρεια, πάντα πίστευα ότι η επιλέγει τις μητροπόλεις του κόσμου, ή μένει στο χωριό σου και επενδύει όλη την ενέργεια στη δημιουργία του έργου σου. Άλλωστε την πρώτη σημαντική μου εργασία, το «Ημερολόγιο», την ολοκλήρωσα πριν από είκοσι πέντε χρόνια, κατά την τετραετή παραμονή μας στο μικρό νησί της Σκοπέλου.

– Τι περιμένεις από αυτή την έκθεση και τι άλλο πρέπει να έχει στον νου του θεατή που θα σταθεί μπροστά στα κάδρα σου;

Ενώ μια νέα έκθεση συνήθως σηματοδοτεί το τέλος, την ολοκλήρωση μιας εργασίας, στην γκαλερί Bernier/Eliades βάζω μια άνω τελεία, πριν το μεγάλο ταξίδι. Στις 19 φωτογραφίες της έκθεσης θα δείτε τους Φιλιππούς, μέσα από όσα ήθελα να φανερώσω ή να κρύψω. Οι ερμηνείες της ιστορίας είναι πάντα πολλές, τόσες όσοι και οι αναγνώστες. Όσο για τα ίδια τα γεγονότα έχουν ειπωθεί, από άλλους, άλλοτε, καλύτερα. **■**

Στράτος Καλαφάτης, Οψόμεθα εις Φιλίππους Bernier Eliades, Επταχάλκου 11, Θησείο Από 13 Οκτωβρίου έως και 17 Νοεμβρίου

Ανοίξτε τα σκυλάδικα ΑΥΤΗ Η ΝΥΧΤΑ ΜΕΝΕΙ

Με αφορμή τη νέα τηλεοπτική ζωή του cult βιβλίου του **Θάνου Αλεξανδρή** «Αυτή η νύχτα μένει» που προβάλλεται στον ALPHA, ο συγγραφέας του ανατρέχει στα 28 χρόνια που μεσολάβησαν από την πρώτη έκδοση του βιβλίου και μας ξαναθυμίζει αυτή την εξωφρενική εποχή των σκυλάδικων και της καψούρας που έφυγε πια ανεπιστρεπτή

Του ΘΑΝΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ - Φωτό: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ

Η σειρά «Αυτή η νύχτα μένει» προβάλλεται κάθε Δευτέρα και Τρίτη στις 22:40 από την τηλεόραση του ALPHA

ΚΩΣΤΑΣ ΖΟΥΓΡΗΣ

Όλα όσα έκανα είχαν σχέση
με τη μουσική

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ - Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΠΟΤΕ, ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΩΡΑ

ΜΠΗΚΑΜΕ, ΕΙΔΑΜΕ ΚΑΙ ΜΑΘΑΜΕ
ΠΟΙΟΙ ΘΑ ΞΑΝΑΔΩΣΟΥΝ ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΠΙΟ
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΤΣΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ανήτρης Πουλικάκος και Σκόνη, πέτρες, λάσπη, όλη μέρα στο γιαπί. Περνάω έξω από την αγορά Μοδιάνο και από την είσοδο της Ερμού βλέπω το έργο της ανακαίνισης να σπιντάρει, αφού πλησιάζουν οι μέρες που θα αποκαλυφθεί. Ο Όμιλος Fais υποσχεται πως η επανεκκίνησή της θα είναι μια ολική επαναφορά μιας κουλτούρας κι ενός κοσμοπολιτισμού που έρχεται από πολύ μακριά. Από εκείνες τις εποχές των αρχών του 20ού αιώνα που η Θεσσαλονίκη έλαμπε σαν τρελό διαμάντι. Μακάρι και το εύχομαι ολόψυχα, επάνω σε αυτές τις ιδέες και τις αξίες επιβάλλεται να επενδύσει η πόλη, αν θέλει να ξεφύγει από την γκρίνια, που ανέκαθεν στον βορρά ήταν ενδημικό φαινόμενο. Τον τελευταίο καιρό η γκρίνια περισσεύει, τείνοντας να γίνει η κυρίαρχη τάση και το εξωτερικευμένο συναίσθημα μιας Θεσσαλονίκης που παλεύει να εφεύρει το σύγχρονο πρόσωπό της. Έξω από τη στοά φυσά αεράκι, φθινόπωρο, και οι στάλες της ξαφνικής βροχής με κάνουν να μπω εντός της για να προστατευτώ. Βλέπω τα συνεργεία, ακούω τα μηχανήματα, κοντοστέκομαι, και στη θέα του εργοταξίου έρχονται στο μυαλό μου στιγμές και στιγμές.

Στη «Μυροβόλο» κάποτε έπιναν τα ούζα τους ο Κωστής Μοσκόφ και ο Αργύρης Μπακιρτζής και οι Χειμερινοί Κολυμβητές

Αγορά Μοδιάνο, κάποτε ή και to cut a long story short

Γνωστή και σαν **Κεντρική Αγορά Τροφίμων**, άρχισε να χτίζεται το 1922, αποπερατώθηκε το 1925 και εγκαινιάστηκε επίσημα το 1930. Το κτίριο κατασκευάστηκε από τον αρχιτέκτονα J. Oliphant και τον μηχανικό (και ιδιοκτήτη του χώρου) Ελί Μοδιάνο. Ο Ελί, γόνος μιας από τις πιο γνωστές και πλούσιες οικογένειες της εβραϊκής σεφαραδίτικης κοινότητας της Θεσσαλονίκης, σπούδασε αρχιτεκτονική στο Παρίσι και, αφού επέστρεψε στην πόλη, υπήρξε ένας από τους πιο σημαντικούς αρχιτέκτονες που άφησαν το στίγμα τους με τον σχεδιασμό σημαντικών και εμβληματικών κτιρίων. Το Τελωνείο, το Παλιό Κυβερνείο (σήμερα Λαογραφικό και Εθνολογικό Μουσείο Μακεδονίας - Θράκης), το Ξενοδοχείο Λουξεμβούργο, το Μέγαρο Ατλας κ.ά. ακόμα και σήμερα παραμένουν τοπίσημα, μαρτυρίες και αναμνήσεις από μια κοσμοπολη που, μετά την πυρκαγιά του 1917, επανασχεδιάστηκε από τον Ερνέστο Εμπράρ. Η Αγορά χτίστηκε εκεί όπου προηγουμένως βρισκόταν η Συναγωγή Ταλμούδ Τορά και εκεί όπου το σχέδιο του αρχιτέκτονα-αρχαιολόγου Εμπράρ προέβλεπε την ανάπτυξη των παζαριών. Ο τίτλος της αγοράς άλλωστε στα σχέδια της γαλλικής γλώσσας ήταν «Bazar

© ΑΠΕ-ΜΠΕ/ΑΠΕ-ΜΠΕ/ΝΙΚΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ

© SPARCH

Central Salonique». Αν το όνειρο του Εμπράρ, που ήταν να γίνει η Θεσσαλονίκη η ομορφότερη πόλη της Νοτιανατολικής Ευρώπης, βιάστηκε απανωτά από ντόπια συμφέροντα που του άλλαξαν τα φώτα, εντούτοις η Αγορά Μοδιάνο κατάφερε από το ξεκίνημά της να γίνει πόλος έλξης, ειδικά για την αστική και τη μεγαλοαστική τάξη της πόλης, συνδέοντας άρρηκτα το όνομά της με το κέντρο της. Εξού και το επαναλανάρισμά της από τον Όμιλο Fais συζητιέται με την ίδια ένταση που σχολιάζονται τα αποτελέσματα του ΠΑΟΚ και του Αρη ή τα εγκαίνια του πολύπαθου μετρό. Λογικό. Δεν υπάρχει Θεσσαλονικιός που να μην ψώνισε από εδώ λαχανικά, κρέας, ψάρι ή φρούτα, από το 1930 που άνοιξε μέχρι και το 2017, που η Μοδιάνο κατέβασε τα κεπέγκια της, περνώντας στη ζώνη που ο Μαρκ Μαζζούερ την ετικέταρε τόσο εύστοχα στο βιβλίο του Θεσσαλονίκη: Πόλη των Φαντασμάτων.

Λίγο ακόμα Back in the 30s

Την ημέρα των εγκαίνιων, 26 Μαρτίου του 1930, η μουσική που έπαιζε η μπάντα της Μακάμπι και η ορχήστρα του Σπεράντζα αποτέλεσαν την ιδανική υπόκρουση για τις σαμπάνιες και το μαύρο χαβιάρι που πρόσφεραν στη high society οι αποθήκες τροφίμων Μπεζά και Ρεβάχ, με τον λαουτζικό

να θαυμάζει τον πλούτο αλλά να παίρνει κι αυτός το μερτικό του με δωρεάν αυγά χαμινάδος, τουρσιά, αλλαντικά Τσοχατζόπουλος (!) και ρακί Ναχμίας. Το δε κλισιέ «και του πουλιού το γάλα», από την επόμενη κιόλας μέρα επιβεβαιώθηκε περίτρανα, εφόσον οι foodies και οι γκουρμεκλήδες των καιρών πριν τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο είχαν να θαυμάζουν, να ψωνίζουν και να δοκιμάζουν ποικιλίες και γκάμες από ντέλι προϊόντα εισαγωγής. Σε αντίθεση με το **Καπάνι** (Αγορά Βλάλη), που ανέκαθεν είχε λαϊκό πρόσημο, η Μοδιάνο απαιτούσε πιο φορτωμένο πορτοφόλι. Μετά τον πόλεμο, βέβαια, και το προφίλ της Μοδιάνο έγινε κι αυτό πιο λαϊκό, με αποτέλεσμα οι δύο αγορές να αποτελούν τον κεντρικό επισιτιστικό κόμβο της Θεσσαλονίκης.

Πιο γρήγορα, κυρ-Στέφανε, πιο γρήγορα. Το 1983 η Μοδιάνο κηρύχτηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ διατηρητέα, ενώ στο διάβα του χρόνου εκτός από τις τροφές, το προφίλ της μεταλλάχτηκε στο πιο γλεντζέδικο. Ταβερνεία και μπαράκια τη νύχτα έπαιζαν τέλεια και μπιτάκια ως το πρωί, παραμονές εκλογών όλοι οι πολιτικοί υποψήφιοι κερνούσαν ούζα σε άγρα ψήφων, με Τσοχατζόπουλους, Ψωμιάδηδες και λοιπά παιδιά του λαού να σέρνουν τους χορούς με χάλκινα, ζεϊμπεκίες και ποντιακά. Ο διανοούμενος Κωστής Μοσκόφ και η παρέα του, που λάτρευε αυτή την καθ' ημάς Ανατολή, την εγκατέ-

λειπαν προ πολλού. Θυμάμαι Τσικνοπέμπτες που οι εισόδοι στην Ερμού και τη Βασιλέως Ηρακλείου θύμιζαν ένα κίτς και διεστραμμένο φελινικό θέαμα παρακμασμένου καρναβαλιού, με σουρωμενάκπδες και ροπαλοφόρους να δίνουν το τέμπο. Δεν ακούσε το μπαρ **Στοά** και οι ίντι κιθάρες του d.j. Δημήτρη Χασιούρα, απόδημος σήμερα εν Αθήναις και ιδιοκτήτη του Τσιν Τσιν, για να σώσουν το παιχνίδι. Όπως ούτε και η νεογκριλερί **Meat Me** που προσπάθησε να πουλήσει λάουτζ περιβάλλον κόντρα στις τσίκνες και τα τηγάνια των παλιών ουζερί και κρεατάδικων.

Κι όσο η Θεσσαλονίκη του κέντρου άρχισε να γίνεται δύσβατη, εχθρική και δυσπρόσιτη, σε συνδυασμό με την άνοδο των συνοικιών της αλλά και την επέκταση-γιγάντωση των δυτικών και ανατολικών πλευρών της (1,3 εκατομμύρια γίναμε, τζάνεμ και γιαβρίμ), η Μοδιάνο σταδιακά άρχισε να παρακμάζει και να αποτελεί περισσότερο μια ανάμνηση πρότερου κλέους (cheers for the good old times), παρά κάτι άλλο ή έστω κόμβος όπως η Βαρβάκειος. Το 1995 βαφτίστηκε ιστορικό διατηρητέο μνημείο από το Υπουργείο Πολιτισμού, καθώς το επίμηκες, μονώροφο κτίριο με υπόγειο και εσωτερικά μπαλκόνια, συνολικής έκτασης περίπου 2.707 τ.μ., αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα κτιρίων αγοράς με

Η νέα αγορά Μοδιάνο είναι το ψυχολογικό σημείο εκκίνησης που τόσο έχει ανάγκη το κέντρο της Θεσσαλονίκης

Food market και σημεία διασκέδασης, όπως η βαρκελωνέζικη Μπουκερία

στοά, και το 2017, που λέγαμε, εκτοξεύτηκε στη λήθη. Τις τελευταίες της μέρες, τις περιγράφει πολύ ρεαλιστικά ο **Μαζάουερ**: «Οι πολύβουρες στοές της αγοράς παρείχαν ίσκιο, καθώς άνοιγα δρόμους μεσ' από καρότσια φορτωμένα ως απάνω με σύκα, ξηρούς καρπούς, ιμιτασιόν σινιέ πουκάμισα και πειρατικές κασέτες». Το μπουζούκι του Τσιτσάνη τσίτωνε τα φτηνιάρικα πχεία των πωλητών, δίχως όμως να μπορεί να παραβγεί με το κλαρίνο και το νταούλι που 'παίζαν τα γυφτάκια ξεκουραίνοντας τους συνωστισμένους θαμώνες των ουζερί στην αγορά τροφίμων Μοδιάνο. Στα τραπεζάκια της Μυροβόλου Σμύρνης, που με τ' όνομά της θύμιζε τις δόξες και τις συμφορές του παλιού μικρασιατικού ελληνισμού, το τσίπουρο και οι μεζέδες γεφύρωναν τη μετάβαση από τη δουλειά στον μεσημεριανό ύπνο. Μέσα στα επόμενα χρόνια, τα 144 καταστήματά της κλείνουν σταδιακά. Τον Ιούλιο του 2019, η Αγορά Μοδιάνο περνάει επίσημα στα χέρια του Ομίλου εταιρειών Fais, με την υπογραφή της σύμβασης από το ΤΑΙΠΕΔ. Τι προβλέπει η γκράντε επανεκίνηση που υλοποιεί;

«Η Αγορά Μοδιάνο που αναγεννάται, αναδεικνύεται σε μία σύγχρονη αγορά τροφίμων, που διατηρεί την παλιά διαχρονική της αίγλη. Ένας πραγματικός παράδεισος για τους λάτρεις του φαγητού, μία πολυπολιτισμική αγορά, που θα στεγάζει υψηλής ποιότητας τρόφιμα, και θα συγκεντρώνει μοναδικές γεύσεις και προϊόντα από όλο τον κόσμο: από είδη πρώτης ανάγκης, μέχρι πιστοποιημένα βιολογικά προϊόντα και από τοπικά ελληνικά προϊόντα, μέχρι προϊόντα fair trade και παραδοσιακά προϊόντα από διάφορες χώρες του κόσμου. Η Αγορά Μοδιάνο αποτελεί όχι μόνο τη μεγαλύτερη και πιο σύγχρονη σκεπαστή αγορά, αλλά και έναν χώρο κοινωνικής συγκέντρωσης επικοινωνίας και πολιτιστικών δράσεων. Ένα σημείο συνάντησης, που αντανάκλα τον πολιτιστικό δυναμισμό της Θεσσαλονίκης. Όσον αφορά στις αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις, στο ισόγειο της Στοάς θα φιλοξενούνται περίπου 75 καταστήματα, χωρισμένα ανά ομάδες, ανάλογα με το είδος τροφίμων που διαθέτουν, ενώ στους δύο εξώστες, στο βόρειο και νότιο τμήμα της, θα λειτουργήσουν καταστήματα εστίασης. Η τελική εικόνα συνδυάζει σύγχρονα καταστήματα με λαχανικά, κρέατα, θαλασσινά και ψάρια από ντόπιους και διεθνείς παραγωγούς, μαζί με μια ποικιλία από ιδέες για έτοιμα γεύματα και προσφέρει σε όλους τους κατοίκους και τους επισκέπτες τη μοναδική εμπειρία της γαστρονομικής κουλτούρας της Θεσσαλονίκης».

Αυτή ήταν κάποτε η παρρηκμασμένη πρόσοψη

Ζήτω, καλοδεχούμενη και ας μπούμε στα ενδότερά της, ξεκινώντας από το τεχνικό τιμ. Η αρχιτεκτονική μελέτη είναι της Sparch (Σακελλαρίδου - Παπανικολάου) με ειδικό σύμβουλο την Κλεοπάτρα Θεολογίδου. Η στατική μελέτη είναι του Αθανάσιου Κοντιζά, ενώ η διεύθυνση έργου είναι της ΕΜΜΕΤΡΟΝ ΙΚΕ. Η ηλεκτρομηχανολογική μελέτη έγινε από τους Σαμαράς και Συνεργάτες-Σύμβουλοι Μηχανικοί, ενώ ο υπέρροχος φωτισμός, που τις νύχτες ειδικά μεταμορφώνει τη Βασιλέως Ηρακλείου και την Ερμού σε παρισινό δρόμο ή στενάκι στο Νότινγκ Χιλ, βασίζεται πάνω στη μελέτη φωτισμού της (τα σέβη μας) Ελευθερίας Ντεκώ. Η ιδέα της αναγέννησης είναι βασισμένη σε αντίστοιχες αγορές - σκεπαστές στοές, ειδικά του ευρωπαϊκού νότου. Αν επισκεφτήκαμε τη Mercado de Campo de Ourique στη Λισαβόνα, τη Βαρκελωνέζα Boqueria ή τη Μαδριλιένα San Miguel, έχεις εικόνα. Είναι σημεία που το πρωί και το απόγευμα λειτουργούν σαν κόμβοι προμηθειών σε πρώτες ύλες και που τη νύχτα μεταμορφώνονται σε πολύβουρα σποτ για φαγητό, ποτό και σοσιαλίζινγκ, υπό μορφή πρωτότυπων Food Market Concept. Θυμηθείτε, καθώς πλησιάζουν οι μέρες: «Αποστολή της Αγοράς Μοδιάνο είναι να προσφέρει στους επισκέπτες εκλεκτές ελληνικές και πολυπολιτισμικές γεύσεις, σε ένα μοναδικό περιβάλλον υψηλής αρχιτεκτονικής αισθητικής και ιστορικής σημασίας, που συνδυάζει το παραδοσιακό με το σύγχρονο και αντανάκλα τον γαστρονομικό πλούτο και τον πολιτιστικό δυναμισμό της Θεσσαλονίκης».

Η νέα πρόσοψη της αγοράς Μοδιάνο, φωτισμένη από την Ελευθερία Ντεκώ, θυμίζει Παρισάκι

Πάμε και μια βόλτα In da house!

Ανακοινώθηκαν μερικά από τα 75 καταστήματα και ομάδες, που θα ερμηνεύσουν το κόνσεπτ. Ξεκινώ: η Τράτα με τα θαλασσινά της, η Ergon με ένα πρατήριο ψωμιού αργής ωρίμανσης, το Nuts House με ξηρούς καρπούς, το Τυροκομείο Αρβανίτης και το My Cava του Στέλιου Δημητριάδη· το ντέλι παντοπωλείο Olicatessen του Αλέξη Στεφανίδη, η Regina Κουραντίδης με τα παστέλια και τα μέλια της, τα Tarantino burgers και τα ιχθυοπωλεία Γκίγκιζα και Κωνσταντινίδη. Ακόμα: το γερμανικό παντοπωλείο Oshenhof, το γυράδικο ΓΡΝ του Χρήστου Κουδούνη και τα Όσπρια Μιχαηλίδη. Κουράστηκες; Μπ, γιατί τα μπραντς και οι γεύσεις συνεχίζουνται: ο μετρ του Ιταλικού, Πασκουάλε Λέμπο (Mare e Monti), το κρεοπωλείο Meating Place, τα Αυγά Τσακίρη, η Φάρμα Ελασσόνας, τα φαλάφελ της Τόλυσ Τσάνταλη, ο Τερκενλής, τα Ζαχαρωτά Camelot, το Estrella των αδελφών Καπετανάκη και της Μαρίας Σμπιλή, βρίσκονται ήδη εντός του χώρου. Εντός επίσης και το Hive του Αλέξη Πλακίδα που μάλλον θα είναι το μπαρ που θα το ξενυχτά μέχρι πρωίας, όπως κάνει το αδελφάκι του, ο Γορίλας. Μαθαίνω, επίσης, πως μπήκε ο Χατζής, όπως και το Picco με ιταλικές γεύσεις και aperitif από την ομάδα της Ντίνας Κούτσου και του Αλέξη Καλαϊτζή (Cin-Cin, Mariel, Giullietta Spizzeria).

Καλωσόριες, επομένως, Μοδιάνο amore mio!

Ξαναβγήκα στην πόλη, το καλοκαίρι αποχαιρετά με υπόκλιση και το φθινόπωρο επαναφέρει μπουφανάκια και ζακέτες, εφόσον εδώ είναι βορράς, δεν είναι παίξε-γέλασε. Οι ηλεκτρολόγοι σενιάρουν τα ρεύματα, τα συνεργεία χτίζουν και οι μαγαζάτορες πιονέροι μπήκαν ήδη και χωροθετούνται. Μαζί με το μετρό, αν παραδοθεί επιτέλους το 2023 (κρατάω πάντα μικρό καλάθι), η νέα Κεντρική Αγορά Μοδιάνο θεωρώ πως ψυχολογικά αποτελεί ένα καλό ψυχολογικό σημείο εκκίνησης για να βρει επιτέλους η Θεσσαλονίκη τα πατήματά της και να ξαναπάρει μπρος. Για το Μοδιάνο άφοβα κρατάω μεγάλο καλάθι που είμαι σίγουρος πως θα γεμίσει με τα καλύτερα. **A**

Η ΑΓΟΡΑ ΜΟΔΙΑΝΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΚΑΙ ΠΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΣΚΕΠΑΣΤΗ ΑΓΟΡΑ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΕΝΑΝ ΧΩΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΜΙΑ ΥΠΕΡΔΕΚΑΕΤΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ, ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ ΔΙΑΔΟΧΙΚΑ Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ, Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΛΕΙΤΑΙ ΝΑ ΚΕΡΔΙΣΕΙ ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΜΕΡΑΣ. ΣΤΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΘΑ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ DEALS ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ, ΓΙΑ ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΜΕ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΑΦΗΝΟΥΝ ΤΟ ΘΕΤΙΚΟ ΤΟΥΣ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

Το μπαράζ των deals

που αλλάζουν τον επιχειρηματικό χάρτη

Μεγάλα deals και συμμαχίες ισχυρών αλλάζουν την εγχώρια επιχειρηματικότητα

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΣΚΟΥΜΠΟΥΡΗ

Αν η υπερδεκαετής οικονομική και δημοσιονομική κρίση ήταν μια περίοδος «καθατηρίου», επαναπροσδιορισμού των leaders και εν γένει μεγάλων αλλαγών στο ελληνικό επιχειρείν, ο ερχομός της πανδημίας και τα στοιχεία της επόμενης ημέρας, όπως η απορρόφηση των τεράστιων κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης, λειτουργούν ως καταλύτης για ένα νέο γύρο επιχειρηματικών διεργασιών.

Έτσι, μια σειρά κομβικών κλάδων της ελληνικής οικονομίας έχει μπει σε μια πολύ ενδιαφέρουσα περίοδο εντονότατων διεργασιών, εξαγορών και μετοχικών ανακατατάξεων.

Όπως σημειώνουν κύκλοι της αγοράς, λαμβάνει χώρα ένας «πυρετός» διεργασιών, διαπραγματεύσεων, διαμεσολαβητών και... dealers, που πολλά χρόνια είχαμε να δούμε στην ελληνική αγορά. Δεκάδες όμιλοι –ενόψει της νέας πραγματικότητας που έρχεται– επανατοποθετούνται στην αγορά, μέσω ισχυρότερων σχημάτων, ενώ μέτοχοι, funds και επιχειρηματίες «ζυγίζουν» τις εξελίξεις με γνώμονα το μωσαϊκό που διαμορφώνεται μετά την πανδημία,

Ειδικά στους κλάδους ενέργειας, υποδομών, logistics, cybersecurity, τροφίμων, λιανικού εμπορίου και ταχυμεταφορών υπάρχει μια κοσμογονία δι-

εργασιών, ενώ πολύ μεγάλη κινητικότητα καταγράφεται στον κλάδο της πληροφορικής, καθώς διαμορφώνονται ισχυρότερα σχήματα για να φέρουν εις πέρας τα μεγάλα έργα ψηφιακού μετασχηματισμού τόσο του δημοσίου όσο και του ιδιωτικού τομέα.

Ειδικά ο κλάδος της πληροφορικής ήδη έχει δώσει πάνω από είκοσι (μικρά ή μεγαλύτερα) deals την τελευταία διετία, ενώ θα συνεχίσει να βρίσκεται στο προσκήνιο, καθώς τα έργα που πρέπει να υλοποιηθούν είναι πολλά και σύνθετα και απαιτούν κρίσιμα μεγέθη.

Ολόκληροι κλάδοι μετασχηματίζονται, με πρώτο αυτόν της ενέργειας όπου φέτος έχουμε και τα περισσότερα deals (Ελλάκτωρ - Άνεμος - Motor Oil, Intakat - εφοπλιστές, ΔΕΗ Ανανεώσιμες - Volterra, αλλά και πληθώρα εξαγορών φωτοβολταϊκών αλλά και συμφωνίες άλλων συμπράξεων), ενώ τις τελευταίες ημέρες έχουμε νέο μπαράζ επιχειρηματικών εξελίξεων στον κλάδο.

Εξαιρετικά σημαντική εξέλιξη είναι η επίσης η ψήφιση του σχεδίου νόμου για την εξυγίανση των Ναυπηγείων Ελευσίνας, για μια χώρα που έχει τη μεγαλύτερη ναυτιλιακή δύναμη παγκοσμίως αλλά εδώ και πολλά χρόνια τα ναυπηγεία της είχαν παρακμάσει.

Η αλλαγή «πίστας»

Η χώρα έχει βγει από μια υπερ-δεκαετή οικονομική κρίση που την κράτησε καθηλωμένη και ουσιαστικά αποκομμένη από τα διεθνή κεφάλαια, ενώ ο ερχομός της πανδημίας καθυστέρησε την «επιστροφή». Πλέον όμως, όπως φάνηκε και από την πορεία του τουρισμού, τα διεθνή χαρτοφυλάκια προσβλέπουν στην επόμενη ημέρα, διακρίνοντας πεδίο δόξης λαμπρό για τη χώρα, που, συνεισφορά του Ταμείου Ανάκαμψης, ετοιμάζεται να αλλάξει «πίστα» τα επόμενα χρόνια.

Η Ελλάδα μέσα στα επόμενα χρόνια καλείται να «τρέξει» με σημαντικούς ρυθμούς ανάπτυ-

ξης και να κερδίσει τα χαμένα χρόνια της υπερ-δεκαετούς δημοσιονομικής και οικονομικής κρίσης. Οι εξελίξεις στον επιχειρηματικό χάρτη μαρτυρούν ότι υπάρχει ένας οργανισμός και ένα ισχυρό momentum καθοριστικών αλλαγών που δύναται να οριοθετήσουν την «οικονομική» Ελλάδα των επόμενων δεκαετιών. Η χώρα μόλις πριν από ελάχιστες εβδομάδες βρήκε από την εποπτεία και τυπικά, η ελληνική οικονομία ετοιμάζεται για την επάνοδο στην επενδυτική βαθμίδα εκτός απροόπτου το 2023, ενώ το ελληνικό χρηματιστήριο προσβλέπει σε επιστροφή στην κατηγορία των ανεπτυγμένων αγορών μετά από μια δεκαετία υποβάθμισης στις αναδυόμενες, άρα και σε μικρότερη «πίτα» κεφαλαίων.

Η ΕΛΛΑΔΑ ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΧΡΟΝΙΑ ΚΑΛΕΙΤΑΙ ΝΑ «ΤΡΕΞΕΙ» ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΥΣ ΡΥΘΜΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΝΑ ΚΕΡΔΙΣΕΙ ΤΑ ΧΑΜΕΝΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΔΕΚΑΕΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ. ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΧΑΡΤΗ ΜΑΡΤΥΡΟΥΝ ΟΤΙ ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΝΑΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΝΑ ΙΣΧΥΡΟ MOMENTUM ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΟΥΝ ΤΗΝ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ» ΕΛΛΑΔΑ ΤΩΝ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ.

Αυτή η αλλαγή πίστας αντανακλάται ήδη και στις τράπεζες που είναι ο κλάδος που επηρεάζεται πιο άμεσα και πιο έντονα από κάθε μεγάλη ή μικρή αλλαγή του status quo στην οικονομία, τις επιχειρήσεις και την κοινωνία.

Ο κλάδος πέρασε διά πυρός και σιδήρου από το 2010 και μετά, εν μέσω πολλαπλών ανακεφαλαιοποιήσεων, μπαράζ από reverse split αλλά και ευρύτερη σμίκρυνση, καθώς από 13 και πλέον εισηγμένες προ 12ετίας έμειναν μόλις τέσσερις συστημικές και οι Τράπεζα Ελλάδος και Attica Bank. Μολονότι ο κλάδος δεν έχει αποβάλει πλήρως τα βαρίδια που τον συνοδεύουν απ' όλη τη δεκαετία της κρίσης, εντούτοις βρίσκεται σε φάση επιστροφής, όπως δείχνουν οι δείκτες εξυγίανσης των χαρτοφυλακίων, η σταθερή βελτίωση των αποτελεσμάτων, οι νέες πιστώσεις και δανειοδοτήσεις αλλά και το νέο ενδιαφέρον για δημιουργία νέων τραπεζικών ιδρυμάτων (Optima Bank, VivaWallet, Παγκρήτρια κ.ά.).

Η ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

Στην αγορά «τρέχουν» ήδη δύο δημόσιες προτάσεις (Byte Computer και Reds), μέσα στο καλοκαίρι είχαμε δύο νέες εισαγωγές στο Χ.Α. στον κλάδο ακινήτων (Μπλε Κέδρος και Dimand), την εξαγορά της Intrakat από το σχήμα των εφοπλιστών, την εξαγορά πάρκων ισχύος 55,2MW από την Elleniq Energy (πρώην ΕΛΠΕ) που ανήκαν στον όμιλο Κοπελούζου, τον Ιούνιο η ΔΕΗ εξαγόρασε το χαρτοφυλάκιο ΑΠΕ της Voltera από τον όμιλο AVAX, τον Μάιο η Motor Oil εξαγόρασε το 30% του μετοχικού κεφαλαίου της Ελλάκτωρ και το 75% της ΕΛΤΕΧ Άνεμος, ενώ δεκάδες είναι και τα μικρότερα deal τόσο στην ενέργεια, όσο και σε άλλους κλάδους.

Παράλληλα, σύμφωνα με πληροφορίες, πολύ κοντά στο να επιτευχθεί συμφωνία πώλησης του 57% βρίσκεται και η διοίκηση της Τέρνα Ενεργειακή, η οποία είναι ο κορυφαίος «παίκτης» στον κλάδο των ΑΠΕ στη χώρα μας.

Η πολύ πρόσφατη εξαγορά της εταιρείας WATT+VOLT από τον όμιλο Mytilineos έναντι 36 εκατ. ευρώ, που καθιστά πλέον τη θυγατρική του Protergia έναν ολοκληρωμένο πάροχο ενέργειας με ενιαίο μερίδιο αγοράς κοντά στο 10% είναι μια σημαντική εξέλιξη.

Επίσης σημαντική εξέλιξη είναι η εξαγορά της εταιρείας VERD από τον όμιλο MotorOil που πλέον ανοίγεται στον τομέα των ανανεώσιμων και εναλλακτικών καυσίμων και της κυκλικής οικονομίας. Η VERD ιδρύθηκε το 2005 και

έχει σαν αντικείμενο εργασιών της την παραγωγή και εμπορία βιοκαυσίμων, ενώ διαθέτει εργοστάσιο παραγωγής βιοντίζελ στον Βόλο με παραγωγική ικανότητα 80,000 τόνων βιοντίζελ ετησίως.

Λιανικό εμπόριο

Στο λιανικό εμπόριο έχουμε επίσης σημαντικές διεργασίες, όπως την επάνοδο στην ελληνική αγορά του γαλλικού ομίλου Carrefour με το άνοιγμα των πρώτων καταστημάτων σε συνεργασία με τη Retail & more S.A., αλλά και τον ερχομό στην Ελλάδα της πολωνικής αλυσίδας Perco που την προηγούμενη Πέμπτη 6 Οκτωβρίου άνοιξε το πρώτο κατάστημα στην Αθήνα, φιλοδοξώντας να κερδίσει σημαντικά μερίδια αγοράς, όπως έχει κάνει και στις πολλές άλλες χώρες που έκανε αντίστοιχο άνοιγμα. Έως το τέλος του 2022 στοχεύει στο άνοιγμα δέκα καταστημάτων στη χώρα μας, ενώ η Ελλάδα είναι η 17η ευρωπαϊκή αγορά που κάνει άνοιγμα η επονομαζόμενη από κάποιους και ως η πολωνική «Jumbo».

Επίσης, σε μπαράζ εξαγορών επιδίεται η αλυσίδα σούπερ μάρκετ Κρητικός, που αποτελεί την πιο γοργά αναπτυσσόμενη ελληνική αλυσίδα λιανικού εμπορίου. Η εταιρεία ενισχύει σημαντικά την παρουσία της σε Βόρεια Ελλάδα και Κρήτη, επεκτείνοντας το δίκτυό της με την εξαγορά του ομίλου σούπερ μάρκετ Συνεργαζόμενοι Παντοπώλες Α.Ε. εντάσσοντας στο δυναμικό της τα 52 καταστήματα του ομίλου, αλλά και τη διαχείριση των εμπορικών σημάτων Ελληνικά Μάρκετ, Πρόσδος Μάρκετ, Ήλιος Μάρκετ και Γρήγορα. Επίσης, προ ημερών εξαγόρασε την κρητική αλυσίδα Μαθιουδάκης, που διαθέτει 17 καταστήματα στο νησί. Επιπλέον ο όμιλος Fourlis μετά από συμφωνία με τη βρετανική Holland & Barrett φέρνει την αλυσίδα ευεξίας στην Ελλάδα, έχοντας μεγάλα σχέδια και πλάνο για άνοιγμα 120 καταστημάτων.

Ασφάλειες και υγεία

Αυτό το διάστημα ολοκληρώνεται η συμφωνία εξαγοράς της ασφαλιστικής εταιρείας Ευρωπαϊκή Πίστη από το γερμανικό κολοσσό Allianz, ενώ προ λίγων εβδομάδων ανακοινώθηκε το μεγάλο deal στον χώρο της υγείας με τη συγχώνευση του νοσοκομείου Ερρίκος Ντυνάν και του δικτύου της Euromedica. Στόχος είναι να δημιουργηθεί ο τρίτος ισχυρός πόλος στον κλάδο της ιδιωτικής περίθαλψης απέναντι στον όμιλο Hellenic Healthcare Group (Υγεία, Metropolitan Hospital, Μπτέρα, Metropolitan General, Λητώ, Creta InterClinic) και τον όμιλο του Ιατρικού Αθηνών.

Viva Wallet και ION

Ένα από τα σημαντικότερα deal των τελευταίων ετών ασφαλώς είναι η εξαγορά του 49% της Viva Wallet από τον όμιλο JP Morgan έναντι πάνω από 1 δισ. ευρώ.

Επίσης ο επιχειρηματίας Σπύρος Θεοδωρόπουλος μέσω της Bespoke απέκτησε το 45% των μετοχών της ιστορικής σοκολατοβιομηχανίας ION, ενώ συνεχίζει το κρεσέντο αγοράς μικρότερων εταιρειών (τρόφιμα και χυμούς) με στόχο τη δημιουργία καθετοποιημένου ομίλου στο χώρο των τροφίμων.

Πολύ πρόσφατα η εισηγμένη Autohellas της οικογένειας Βασιλάκη (Aegean Airlines) συμφώνησε με τη Fourlis για την είσοδο στη θυγατρική του Trade Estates ΑΕΕΑΠ. Η Autohellas θα καταβάλει 15 εκατ. ευρώ και σε δεύτερη φάση θα καλύψει αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Trade Estate έως 8 εκατ. ευρώ με εισφορά σε είδος και ειδικότερα με την εισφορά οικοπέδου 44.404 τετραγωνικών μέτρων που βρίσκεται στο Επιχειρηματικό Πάρκο του Δήμου Ελευσίνας επί του οποίου η Trade Estates θα αναπτύξει σύγχρονο κέντρο logistics. Μετά την ολοκλήρωση των δύο παραπάνω συναλλαγών, η Autohellas θα κατέχει το 12% της TradeEstates, έχοντας καταβάλει περί τα 23 εκατ. ευρώ. ●

ΔΕΗ Δίπλα στην κοινωνία και το περιβάλλον

Πρωτοβουλίες με στόχο ένα καλύτερο παρόν
και μέλλον για όλους

Αναπόσπαστο και βασικό στοιχείο του στρατηγικού της σχεδιασμού αποτελεί η κοινωνική εταιρική ευθύνη για τη ΔΕΗ, με την κοινωνία, το περιβάλλον, τους εργαζόμενους, τους πελάτες και τους συνεργάτες της να βρίσκονται στο επίκεντρο. Στο πλαίσιο αυτό η ΔΕΗ αναλαμβάνει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για τη διαχείριση του αποτυπώματος που αφήνει στις τοπικές κοινωνίες και το περιβάλλον, για την αειφόρο ανάπτυξη της προς όφελος όλων μας, για την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών.

Στήριξη της Αρχαίας Ολυμπίας

Στο πλαίσιο του προγράμματος εταιρικής κοινωνικής ευθύνης «ΔΕΗ ενεργώ για το περιβάλλον» και σε συνεργασία με το μη κερδοσκοπικό ίδρυμα Arete Fund και κυβερνητικούς φορείς, η ΔΕΗ προχώρησε σε δωρεά για την αγορά, φύλαξη και συντήρηση, σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους, 80.000 δενδρυλλίων ελιάς, μέχρι αυτά να δοθούν στους πληγέντες αγρότες, για την ανάκαμψη της περιοχής της Αρχαίας Ολυμπίας. Να σημειωθεί ότι η επιλογή των ελαιόδεντρων δεν έγινε τυχαία. Η ελιά είναι το σύμβολο της χώρας μας και ανά τους αιώνες παγκόσμιο σύμβολο ειρήνης, σοφίας και ευμάρειας, είναι όμως και σημαντικό μέρος του παραγωγικού πλούτου της χώρας, ζωτικής σημασίας για χιλιάδες ανθρώπους. Με αυτή της την κίνηση, η ΔΕΗ φύτεψε τον σπόρο που θα ξαναφέρει νιοή στον τόπο και μαζί με αυτό, φύτεψε συμβολικά και μια ελιά στην πλατεία της Αρχαίας Ολυμπίας για να θυμίζει την υπόσχεσή της στο περιβάλλον και στον άνθρωπο. Την υπόσχεση να επιστρέψει η ελιά στον τόπο της, την Αρχαία Ολυμπία και να μη φύγει ποτέ ξανά.

«Ξαναφτεύουμε τους ελαιώνες της Αρχαίας Ολυμπίας και ευχόμαστε όπως μεγαλώνουν τα νέα δέντρα στον ιστορικό αυτό χώρο, να μεγαλώσει η ελπίδα για τους κατοίκους και να στεριώσει η ευημερία στην περιοχή», ήταν το σύνθημα της δράσης για την ανάκαμψη της φύσης αλλά και της τοπικής κοινωνίας.

Αναδάσωση 380.000 στρεμμάτων στη Βόρεια Εύβοια

Με απόλυτο σεβασμό στο περιβάλλον και την κοινωνία, η ΔΕΗ συμμετέχει ενεργά στην αποκατάσταση του φυ-

σικού πλούτου στη Βόρεια Εύβοια, χρηματοδοτώντας την υλοποίηση αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών παρεμβάσεων, αλλά και έργων αναδάσωσης σε περιοχές που χρήζουν άμεσης προστασίας από τη συνολική έκταση των περίπου 380.000 στρεμμάτων που υπάγεται στο Δασαρχείο Λίμνης. Η χορηγία θα διατεθεί απευθείας από τη ΔΕΗ στους τοπικούς Δασικούς Συνεταιρισμούς οι οποίοι γνωρίζουν τις ανάγκες της περιοχής καλύτερα από όλους μας.

Δίπλα στο project Paralties

Η ΔΕΗ συμμετείχε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά στο project Paralties, «υιοθετώντας» αυτή τη φορά δύο τμήματα της παραλίας του Σκινιά συνολικού μήκους 1.500 μέτρων. Σε όλη τη διάρκεια της θερινής περιόδου οι άνθρωποι της εταιρείας φρόντισαν η ακτή να παραμένει καθαρή, προτρέποντας, παράλληλα, τους λουόμενους να ανακυκλώνουν τα απορρίμματά τους. Με αυτό τον τρόπο συλλέχθηκαν σχεδόν 2 τόνοι από πλαστικό, χαρτί, αλουμίνιο και γυαλί, τα οποία και ανακυκλώθηκαν στο ΚΔΑΥ Κορωπίου. Ο τελευταίος καθαρισμός της παραλίας έγινε στις 23 Σεπτεμβρίου.

Παγκόσμια Ημέρα της Γης

Για δύο συνεχόμενα χρόνια η ΔΕΗ, στις 22 Απριλίου που είναι η Παγκόσμια Ημέρα της Γης, ηλεκτροδότησε για 24 ώρες 4.500.000 και 4.400.000 νοικοκυριά, αντίστοιχα, με ενέργεια αποκλειστικά από ανανεώσιμες πηγές (ΑΠΕ) με τη δωρεάν διάθεση της υπηρεσίας Green Pass. Για την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώθηκε εκείνη τη μέρα, η ΔΕΗ δέσμευσε ισόποση ενέργεια από πιστοποιημένες ΑΠΕ. Με αυτόν τον τρόπο μειώθηκαν το 2022 οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από οικιακή χρήση κατά 16.000 τόνους!

Κοντά στους συμπολίτες μας με προβλήματα ακοής

Αναγνωρίζοντας ότι όλοι θα πρέπει να έχουν ισότιμη πρόσβαση στις υπηρεσίες, η ΔΕΗ δημιούργησε το «Service for all», μια υπηρεσία που δίνει στους ανθρώπους με προβλήματα ακοής να επικοινωνούν με την εταιρεία μέσω video call, παρουσία διερμνέα νοηματικής. Έτσι, η ΔΕΗ έγινε η πρώτη εταιρεία στον κλάδο της ενέργειας –και μία από τις ελάχιστες στην Ελλάδα– που ενσωματώνει αντίστοιχη υπηρεσία.

ΜΕ ΑΠΟΛΥΤΟ
ΣΕΒΑΣΜΟ ΣΤΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ,
Η ΔΕΗ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ
ΕΝΕΡΓΑ ΣΤΗΝ
ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ
ΠΛΟΥΤΟΥ ΣΤΗ
ΒΟΡΕΙΑ ΕΥΒΟΙΑ.

Στηρίζοντας
τον πολιτισμό,
η ΔΕΗ συνδράμει
στο έργο του Μουσείου
Μπενάκη, μέσω του
προγράμματος εταιρικής
υπευθυνότητας
«ΔΕΗ ενεργώ».

Συμπερίληψη και διαφορετικότητα στην αγορά και στον χώρο εργασίας

Η αναγνώριση της ισότητας ως βασικό συστατικό της στρατηγικής βιωσιμότητας των επιχειρήσεων

Της ΜΑΡΙΑΣ - ΙΩΑΝΝΑΣ ΣΙΓΑΛΟΥ

Ζούμε σε μία εποχή όπου οι διαχωρισμοί και οι διακρίσεις είναι αυτό που λέμε «passé» – ή τουλάχιστον θέλουμε να το πιστεύουμε. Ωστόσο, το θέμα της διαφορετικότητας, ενός τόσο γοητευτικού και αυτονόητου –όχι για όλους– χαρακτηριστικού, συνεχίζει να βρίσκεται στην πρώτη «γραμμή» της επικαιρότητας. Καθημερινά δίνονται αγώνες για την αποδοχή και συμπερίληψή της στον κοινωνικό ιστό. Άλλοι φανεροί και άλλοι κρυφοί, άλλοι συλλογικοί και άλλοι προσωπικοί. Όλοι όμως μεγάλοι. Γιατί κανείς αγώνας δεν μπορεί να χαρακτηριστεί μικρός. Καθώς, λοιπόν, η αποδοχή της διαφορετικότητας είναι ένα βασικό ζητούμενο της εποχής μας, πώς είναι δυνατόν τα δεδομένα της αγοράς εργασίας να μη μεταβληθούν σε διεθνές επίπεδο; Με την έξαρση της πανδημίας, προτεραιότητα των επιχειρήσεων ήταν η προστασία και ασφάλεια των εργαζομένων τους, καθώς και η εύρυθμη συνέχιση των λειτουργιών τους. Για αυτό τον λόγο μπήκε «μια άνω τελεία» σε ό,τι σχετιζόταν με τις εταιρικές πρωτοβουλίες για τη διαφορετικότητα και την ποικιλομορφία ανθρώπινου δυναμικού. Σήμερα, όμως, αφήνοντας πίσω –ευελπιστούμε– αυτή τη μελανή σελίδα της ιστορίας, φαίνεται πως οι εταιρείες επανέρχονται δυναμικά και τοποθετούν τα θέματα D&I (Diversity & Inclusion) ψηλότερα στην ατζέντα τους. Ο στόχος τους; Η ανάπτυξη μίας εταιρικής κουλτούρας ίσων ευκαιριών χωρίς αποκλεισμούς που όχι μόνο θα σέβεται και θα συμπεριλαμβάνει τη διαφορετικότητα, αλλά θα τη χρησιμοποιεί ως εφόδιο για την επίτευξη σύγχρονων και καινοτόμων στόχων, αλλά και ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Αναδιαμόρφωση της εταιρικής πραγματικότητας

Η έννοια της Διαφορετικότητας (Diversity) στον εργασιακό χώρο περιλαμβάνει τις διαφορές στο φύλο, την εθνικότητα, τη θρησκεία, το σεξουαλικό προσανατολισμό, τα πολιτικά φρονήματα, την περιορισμένη κινητικότητα ακόμα και το διαφορετικό τρόπο σκέψης. Επομένως, μία εταιρεία που χαράζει πολιτική D&I δεν μπορεί να εξαιρεί κανέναν από τους παραπάνω πυλώνες. Η Συμπερίληψη (Inclusion) αναφέρεται στην έννοια ενός συνεκτικού και γόνιμου περιβάλλοντος που κωράει τη συμμετοχή όλων των εργαζομένων χωρίς φίλτρα και περιορισμούς, με μόνο κριτήριο τις επαγγελματικές τους ικανότητες.

Έχοντας εντάξει στην πρακτική τους τις δύο αυτές πολυσήμαντες έννοιες, οι εταιρείες ανά τον κόσμο, μέρα με τη μέρα, αναδιαμορφώνουν τις συνθήκες εργασίας δημιουργώντας καινούριες ευκαιρίες απασχόλησης και σημαντικές επαγγελματικές προοπτικές. Όλο και περισσότερες εταιρείες αντιλαμβάνονται πως ισχυροί είναι αυτοί οι οργανισμοί που «αγκαλιάζουν» κάθε εργαζόμενο, είτε είναι γυναίκα, είτε κατάγεται από τη Νιγηρία, είτε είναι μουσουλμάνο είτε ανήκει στο κίνημα ΛΟΑΤΚΙ, με αποτέλεσμα οι DEIB (Diversity, Equity, Inclusion, Belonging) πρακτικές να αποτελούν δέσμευση για τους ηγέτες σε κάθε κλάδο. Σημαντικό, πέρα από την έννοια της διαφορετικότητας της ισότητας και της συμπερίληψης είναι το αίσθημα του ανήκειν (belonging) που διάφορες εταιρείες προσπαθούν να καλλιεργήσουν. Το αίσθημα του να α-

νήκεις κάπου είναι μια βασική ανθρώπινη ανάγκη που αυξάνει τα επίπεδα ψυχολογικής και συναισθηματικής ασφάλειας, τα οποία με τη σειρά τους συνδράμουν σημαντικά στην επιτυχία του ίδιου του εργαζομένου αλλά και της επιχείρησης. Προσφέροντας ίσες ευκαιρίες σε όλα τα μέλη της ομάδας για να «ευδοκιμήσουν» και να πετύχουν, οι εργαζόμενοι χαράζουν μία επιτυχημένη πορεία, απλώς με το να είναι ο εαυτός τους.

Αν και η εικόνα τα τελευταία χρόνια είναι πολύ πιο θετική από παλιότερα και έχουν γίνει προσπάθειες όσον αφορά την παροχή ευκαιριών και κινήτρων σε όλους τους εργαζομένους ανεξαιρέτως, απομένουν πολλά βήματα μέχρι το θέμα της στρατηγικής συμπερίληψης και των ίσων ευκαιριών να μη θίγεται πλέον ως ζήτημα.

Έρευνα της CSR Hellas

Σε πρόσφατη έρευνα της CSR Hellas*, εταιρίας που λειτουργεί για τη διάδοση και εφαρμογή της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) στη στρατηγική και στη λειτουργία των επιχειρήσεων υπέρ της κοινωνικής συνοχής, συμμετείχαν 50 γενικοί διευθυντές και διευθύνοντες σύμβουλοι και 30 στελέχη του Τμήματος Ανθρωπίνου Δυναμικού των μελών του CSR Hellas και άλλων συνεργαζόμενων φορέων, οι οποίοι απάντησαν σε ερωτήσεις σχετικά με την τακτική συμπερίληψης στις επιχειρήσεις τους.

Σύμφωνα με αυτή, μόνο το 53% των CEOs εξ όσων αναγνωρίζουν ότι η συμπερίληψη και οι ίσες ευκαιρίες πρέπει να σχετίζονται με την επιχειρηματική στρατηγική συμπεριλαμβάνουν το θέμα αυτό στις προτεραιότητές τους.

Η ΘΕΣΠΙΣΗ ΠΟΣΟΣΤΩΣΕΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΩΣ Η ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΔΗΜΟΦΙΛΗΣ ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ, ΜΕ ΠΙΟ ΔΗΜΟΦΙΛΗ ΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΙ ΕΠΟΜΕΝΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ, ΤΙΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΠΕΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ CSR HELLAS.

ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΕΝΟΣ DIVERSE ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

- Πλουραλισμός απόψεων και ιδεών
- Αυξημένη δημιουργικότητα και καινοτομία
- Γρηγορότερη επίλυση των προβλημάτων
- Καλύτερη λήψη αποφάσεων
- Καλύτερη κατανόηση των πελατών
- Μεγαλύτερο employee engagement
- Περισσότερα talέντα
- Αυξημένα κέρδη
- Θετική εταιρική φήμη

TIPS ΓΙΑ ΕΝΑ D&I ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Ενδυναμώστε/Υιοθετήστε τις πολιτικές κατά των διακρίσεων
- Εξαλείψτε τις προκαταλήψεις κατά τις προσλήψεις ή τις προαγωγές
- Διασφαλίστε ίση κατανομή της πληροφορίας
- Να έχετε σαφείς και εφικτές προσδοκίες
- Συνεχίστε/Ξεκινήστε να παρέχετε coaching και εκπαίδευση
- Δείξτε εμπιστοσύνη, αλλά και ευγνωμοσύνη
- Δημιουργήστε μια κουλτούρα ανοιχτού διαλόγου
- Δημιουργήστε κοινούς στόχους με τους εργαζομένους
- Κάντε το συμφέρον της εταιρίας να είναι συμφέρον του εργαζομένου
- Αγκαλιάστε και γιορτάστε τα διαφορετικά ήθη και έθιμα
- Συζητήστε για θέματα ανισότητας
- Ενθαρρύνετε τους διά ζώσης διαλόγους

Γένος Θηλυκού στην αγορά εργασίας

Δυστυχώς, σύμφωνα με την έρευνα, Έρευνα της CSR Hellas: η θέσπιση ποσοτώσεων σε σχέση με την ισότητα των φύλων κρίνεται ως η λιγότερο δημοφιλή τακτική συμπερίληψης, με πιο δημοφιλή την ηλικία και επόμενα την εθνική προέλευση, τις θρησκευτικές πεποιθήσεις και το σεξουαλικό προσανατολισμό.

Ως κύριοι λόγοι –ή αφορμές (;)– για τη μη υιοθέτηση μιας στρατηγικής συμπερίληψης από την πλευρά των επικεφαλής των επιχειρήσεων είναι οι μικρές εταιρείες που απασχολούν λίγους εργαζομένους (απάντηση του 43%) και το γεγονός ότι τα ζητήματα έμφυλης ισότητας καλύπτονται επαρκώς από άτυπες εργασιακές πρακτικές (απάντηση του 65%).

Η έρευνα έδειξε περαιτέρω ότι οι μεγάλες εταιρείες απασχολούν το υψηλότερο ποσοστό γυναικών (σε μέσο όρο 5% παραπάνω από το ποσοστό που απασχολούν οι μικρότερες εταιρείες), ωστόσο το αντίστοιχο ποσοστό της συμμετοχής των γυναικών στα Διοικητικά Συμβούλια των εταιριών, δηλαδή σε θέσεις μεγαλύτερους κύρους και ανάληψης ευθυνών και αποφάσεων, είναι αισθητά χαμηλότερο κατά 17%. Ακόμη, μόνο μία στις τέσσερις μεγάλες εταιρείες εφαρμόζουν πολιτικές που προάγουν την έμφυλη ισότητα. Δημοφιλέστερες πολιτικές για την αποφυγή των εταιρικών διακρίσεων γενικότερα –κατά φθίνουσα σειρά– περιλαμβάνουν τον έλεγχο της γραπτής επικοινωνίας στη διαδικασία πρόσληψης νέων εργαζομένων (90%), τη διαφάνεια και ισότιμη εφαρμογή των διαδικασιών αξιολόγησης και εξέλιξης εργαζομένων (80%), την αποφυγή κριτηρίων περιγραφής των θέσεων εργασίας με βάση χαρακτηριστικά του φύλου (75%) και τη θέσπιση ίσων γονεϊκών παροχών για όλους τους εργαζομένους (67%).

Από την ως άνω έρευνα γίνεται αντιληπτό ότι ενώ έχουν σημειωθεί αλλαγές, οι γυναίκες εξακολουθούν να αποτελούν το υποεκπροσωπούμενο φύλο. Συνεχίζοντας με ποσοστά –επειδή μιλούμε από μόνα τους–, σήμερα μόνο το 30,6% των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων στις μεγαλύτερες εισηγμένες εταιρείες της ΕΕ είναι γυναίκες, με σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών (από 45,3% στη Γαλλία έως 8,5% στην Κύπρο). Πέρα από την Κύπρο, προβληματική είναι και η ποσοστιαία ανδρών-γυναικών στα Δ.Σ. των ελληνικών εταιρειών, καθώς το ποσοστό γυναικών μελών είναι μόλις 17,8%. Αξίζει να αναφερθεί πως παρόλο που το ευρωπαϊκό ποσοστό (30,6%) είναι ανεπαρκές, η κατάσταση έχει βελτιωθεί αισθητά τα τελευταία χρόνια –όταν το 2016 ήταν 23,6%, ενώ το 2010 μόλις 11,8%!–. Στόχος των επόμενων ετών είναι ολοένα και περισσότερες εταιρείες να αντιληφθούν την ανα-

γνώριση της ισότητας των φύλων ως βασικό συστατικό της στρατηγικής βιωσιμότητας των επιχειρήσεων.

Πρακτικές συμπερίληψης

Αδιαμφισβήτητο, μία επιχείρηση για να είναι επιτυχημένη χρήζει υιοθέτησης ενός συμπεριληπτικού μοντέλου ηγεσίας και αντίστοιχων πρακτικών οργανωσιακής κουλτούρας, που από κοινού θα προάγουν ασφαλή εργασιακά περιβάλλοντα χωρίς αποκλεισμούς, θα αγκαλιάζουν την ποικιλομορφία και θα διασφαλίζουν ισότιμες ευκαιρίες στους εργαζομένους. Παρακάτω, θα διαβάσετε κάποιες επιχειρησιακές πρακτικές συμπερίληψης και εξασφάλισης ίσων ευκαιριών.

1. Έρευνα σε θέματα συμπερίληψης σε ετήσια βάση και συνεχή αξιολόγηση και σύγκριση των αποτελεσμάτων.
2. Συνεχής εκπαίδευση των στελεχών σε θέματα ηγεσίας που ενδυναμώνουν τις πρακτικές συμπερίληψης.
3. Εφαρμογή συγκεκριμένων δεικτών και στόχων σχετικά με την εκπροσώπηση των γυναικών στο εργατικό δυναμικό του οργανισμού και την ισότητα των φύλων.
4. Καμπάνιες ευαισθητοποίησης σε θέματα συμπερίληψης και ενσωμάτωσης σε διαφορετικότητα με συμμετοχή σε διεθνή προγράμματα ενδυνάμωσης των γυναικών στον κλάδο, όπως το International Women in Mining.
5. Αναβάθμιση της διαδικασίας συνεντεύξεων και της δημοσίευσης ανοιχτών θέσεων εργασίας – όχι προσδιορισμοί που ενδεχομένως αποκλείουν κάποιον υποψήφιο βάσει φύλου ή άλλου χαρακτηριστικού.
7. Μηχανισμός που επιτρέπει στους εργαζομένους να αναφέρουν οποιοδήποτε περιστατικό παρενόχλησης ή αδικίας με ασφάλεια και διατήρηση απορρήτου.
8. Υποστήριξη της μητρότητας και πατρότητας με δυνατότητες για ελαστικό ωράριο ή/και εξ αποστάσεως εργασία για άνδρες και για γυναίκες.

Όπως γίνεται αντιληπτό, για να βελτιωθεί το εργασιακό σκηνικό, απαιτείται δέσμευση των διευθυντικών στελεχών για την ανατροπή παγιωμένων πρακτικών, αντιλήψεων και στερεοτύπων μέσα στο περιβάλλον της αγοράς. Και αν επιθυμούμε να αλλάξουμε εν γένει την κοινωνική δομή, τότε δε μένει παρά να πολεμήσουμε ασυνείδητες προκαταλήψεις που πολλές φορές ενδέχεται να είναι και συνειδητές.

** Η έρευνα διεξήχθη από την εταιρία CSR Hellas με ερωτηματολόγιο στο διάστημα μεταξύ 13 Δεκεμβρίου 2021 και 22 Ιανουαρίου 2022, με τη συμμετοχή 50 Γενικών Διευθυντών και Διευθυνόντων Συμβούλων και 30 στελεχών του Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού των μελών του CSR Hellas και άλλων συνεργαζόμενων φορέων. ●*

ΕΤΑΙΡΙΚΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΥΘΥΝΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

MYTILINEOS Μετατρέποντας τη διεθνή ανάπτυξη από σχεδιασμό σε επιτυχία

Η εταιρεία, παρά το ασταθές περιβάλλον, υλοποιεί επιχειρηματικό πλάνο που ξεπερνά τα €600 εκατομμύρια

Τια τη MYTILINEOS, η εξαιρετική ανάγνωση του περιβάλλοντος, το διορατικό management και οι επιλογές που κοιτούν πάντοτε την «επόμενη ημέρα», έθεσαν εδώ και χρόνια την ανάπτυξη στο εξωτερικό ως κεντρικό βραχίονα της στρατηγικής της. Με επενδύσεις που τη φέρνουν πάντα μπροστά από τον ανταγωνισμό. Μέσα στο αντίξοο περιβάλλον που διαμορφώνουν ο πόλεμος στην Ουκρανία, η ενεργειακή κρίση και η εκτόξευση του πληθωρισμού, οι οικονομικές της επιδόσεις για το πρώτο εξάμηνο του 2022 επιβεβαίωσαν άλλη μία ακόμα φορά την ικανότητά της να ανταποκρίνεται με βέλτιστο τρόπο. Παρουσιάζοντας έτσι **117% αύξηση του κύκλου εργασιών και 88% αύξηση στα EBITDA σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.**

Την ίδια στιγμή, το περίπλοκο και ασταθές περιβάλλον δεν απέτρεψε την εταιρεία από το να συνεχίσει να υλοποιεί το μεγαλύτερο **επενδυτικό πλάνο μεταξύ των ελληνικών επιχειρήσεων, το οποίο ξεπερνά τα €600 εκατομμύρια!**

Η MYTILINEOS δραστηριοποιείται και στις 5 ηπείρους, πρωταγωνιστώντας στις εξελίξεις σε Ευρώπη, Αμερική, Αφρική, Μέση Ανατολή, Ασία και Αυστραλία μέσα από τους τομείς Ανάπτυξης Ανανεώσιμων Πηγών και Αποθήκευσης Ενέργειας και Έργων Βιώσιμης Ανάπτυξης. Η ίδια αναγνωρίζεται πλέον διεθνώς ως μία εταιρεία που αντεπεξέρχεται σε απαιτητικές διεθνείς αγορές, με σημαντικές ενεργειακές ανάγκες, παραδίδοντας με συνέπεια και ποιότητα υψηλού επιπέδου έργα.

Το τελευταίο διάστημα, ο **Τομέας Έργων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SESBU)** ανακοίνωσε μια σειρά σημαντικών έργων. Ενδεικτικά:

1. Πριν μερικές ημέρες ολοκληρώθηκε το πρώτο στάδιο κατασκευής της μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο Τομπρούκ της Λιβύης, με 185MW να αποδίδονται σταδιακά στο ηλεκτρικό σύστημα της χώρας. Συνολικά η μονάδα έχει ισχύ που θα υπερβαίνει τα 650MW με δυνατότητα διπλού καυσίμου (φυσικού αερίου ή υγρού καυσίμου).

2. Τον Μάιο, σε κοινοπραξία με τη Siemens Energy, ανέλαβαν την κατασκευή μίας μονάδας συνδυασμέ-

νου κύκλου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, με καύσιμο φυσικό αέριο (CCGT) στο Grudziadz, της Πολωνίας, με τεχνολογία συνδυασμένου κύκλου (CCGT) ισχύος 560 MW.

3. Λίγο νωρίτερα, τον Μάρτιο του 2022, η MYTILINEOS ανέλαβε την ανάπτυξη τριών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σε ανοιχτό κύκλο (OCGT) στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ειδικότερα, η MYTILINEOS έχει υπογράψει συμβάσεις με τρεις θυγατρικές της Drax Group, με ισχύ περίπου 299 MW το καθένα. Και τα 3 OCGTs αναμένεται να τεθούν σε εμπορική λειτουργία εντός του 2024.

4. Τον Ιούλιο του 2022 υπέγραψε σύμβαση με τον ΑΔΜΗΕ για την πλήρη κατασκευή της νέας Γραμμής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας 400kV για την ηλεκτρική διασύνδεση Ελλάδας - Βουλγαρίας.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο Τομέας Έργων Βιώσιμης Ανάπτυξης της MYTILINEOS κατέγραψε για το πρώτο εξάμηνο του 2022 ανεκτέλεστο υπόλοιπο συμβασιολογημένων έργων που ανήλθε στο επίπεδο των €1,2 δισ., με το συνολικό pipeline έργων να ανέρχεται στα €2,6 δισ. ενώ έχει διεθνή αναγνώριση ως ένας από τους κορυφαίους κατασκευαστές έργων Turn-key στην ενέργεια.

Την ίδια στιγμή η MYTILINEOS, μέσω του **Τομέα Ανάπτυξης Ανανεώσιμων Πηγών & Αποθήκευσης Ενέργειας (RSD)**, έχει καταφέρει να καθιερωθεί ως ένας από τους κορυφαίους κατασκευαστές φωτοβολταϊκών έργων και έργων αποθήκευσης ενέργειας παγκοσμίως, προσφέροντας αξιόπιστες λύσεις, από αυτόνομα έργα έως πολύπλοκα υβριδικά συστήματα. Η συνολική δυναμικότητα του ώριμου διεθνούς χαρτοφυλακίου του Τομέα RSD είναι της τάξεως των 2.396 MW, εκ των οποίων: 123 MW σε λειτουργία, 829 MW υπό κατασκευή και 1.444 MW Έτοιμα για Κατασκευή (Ready To Build - RTB) ή με εκτιμώμενο RTB μέσα στους επόμενους 6 μήνες. Το χαρτοφυλάκιο αυτό περιλαμβάνει επίσης μια σειρά έργων σε διάφορα στάδια ανάπτυξης, δυναμικότητας περίπου 3,7 GW.

• Στο πλαίσιο δραστηριότητας του τομέα RSD, πριν μερικές ημέρες τέθηκε σε εμπορική λειτουργία το φωτοβολταϊκό έργο «Tutly» στο Ουζμπεκιστάν, ι-

σχύος 131,35 MWp. Το έργο που είχε αναληφθεί για λογαριασμό της Total Eren, κορυφαίας εταιρείας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (IPP) με έδρα τη Γαλλία, τον Ιούνιο του 2021, αναμένεται να παράγει 270 GWh ετησίως, αρκετές για να καλυφθούν ανάγκες περίπου 140.000 νοικοκυριών στο Ουζμπεκιστάν, μειώνοντας παράλληλα τις εκπομπές CO₂ κατά περίπου 160.000 τόνους ετησίως.

• Παράλληλα, ανακοίνωσε την επιτυχή ενεργοποίηση του έργου «Pampa Tigre» στην περιοχή Antofagasta της Χιλής. Πρόκειται για ένα φωτοβολταϊκό πάρκο 118,4MWp για λογαριασμό της εταιρείας Mainstream Renewable Power, μίας από τις πιο επιτυχημένες εταιρείες μη συμβατικών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (NCRE) στη Λατινική Αμερική. Το έργο θα παράσχει περισσότερες από 300 GWh «πράσινης» ενέργειας στο δίκτυο, καλύπτοντας τις ανάγκες περίπου 125.000 νοικοκυριών στη Χιλή, ενώ θα αποφεύγονται 122.000 εκατ. τόνοι CO₂.

• Επιπλέον, εδραιώνει περαιτέρω την παρουσία του στην Ισπανία, εκτελώντας συμβάσεις EPC για δύο φωτοβολταϊκά πάρκα: το Manzanares ισχύος 90MW για τον επενδυτικό όμιλο Nexwell και το Badajoz ισχύος 50MW για τον διεθνή ανεξάρτητο παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας Sonnedix, αντίστοιχα. Το έργο Manzanares έχει ήδη ενεργοποιηθεί, ενώ το Badajoz έχει φτάσει στο στάδιο μηχανικής ολοκλήρωσης.

Η MYTILINEOS αναλαμβάνει σύνθετα και απαιτητικά έργα σε ολόκληρο το φάσμα της ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκαταλέγεται ήδη στους 10 κορυφαίους EPC Contractors στο κόσμο και μεταλαμβάνει τη μοναδική αυτή τεχνογνωσία και στην Ελλάδα, συμβάλλοντας ουσιαστικά στους εθνικούς στόχους για απολιγνιτοποίηση. Υπενθυμίζεται ότι ο Τομέας RSD κατασκευάζει ήδη το μεγάλο φωτοβολταϊκό της ΔΕΗ Ανανεώσιμες στην Κοζάνη, ισχύος 200 MW, η σύμβαση του οποίου υπογράφηκε τον Μάιο του 2021.

Η MYTILINEOS ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΣΤΙΣ 5 ΗΠΕΙΡΟΥΣ, ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΩΝΤΑΣ ΣΤΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΕ ΕΥΡΩΠΗ, ΑΜΕΡΙΚΗ, ΑΦΡΙΚΗ, ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ, ΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.

torα

ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΜΠΑΙΝΕΙΣ, ΜΕ ΔΩΡΑ ΒΓΑΙΝΕΙΣ!

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ συμμετοχή από 26/09 έως και 20/11

8 Smartphone 5G

16 Smart TV 55" 4K

Κάρτες κοιρίων

Προπληρωμένες κάρτες

Δωροεπιταγές Public

Εύκολα & γρήγορα

Με κάρτες & μετρητό

Δευτέρα έως Κυριακή, μέχρι αργά το βράδυ

Σε χιλιάδες καταστήματα ΟΠΑΠ

Για περισσότερες πληροφορίες www.torabillpay.gr

torα
Κάνε περισσότερα

Νέος Αναπτυξιακός Νόμος Στόχος να γίνει η Ελλάδα πόλος παγκόσμιου επενδυτικού ενδιαφέροντος

Της ΜΑΡΙΑΣ - ΙΩΑΝΝΑΣ ΣΙΓΓΑΛΟΥ

Οι κρατικές ενισχύσεις, οι δικαιούχοι και οι διαδικασίες ελέγχου υλοποίησης των επενδυτικών έργων

Η Grand Thornton, σε έρευνα του Σεπτεμβρίου του 202, αναφέρει σχετικά με την άποψη των επενδυτών για το σήμερα και το αύριο του επενδυτικού κόσμου πως «**Η αισιοδοξία επιστρέφει** στην ελληνική επιχειρηματικότητα». Με σκοπό την ανάκαμψη από την πανδημία για το σύνολο της οικονομίας και τις ελληνικές επιχειρήσεις, οι Έλληνες επιχειρηματίες πρωτίστως θεωρούν ότι βασικά μέτρα που θα μπορούσαν να δώσουν ώθηση είναι τα κίνητρα για αύξηση της απασχόλησης και τόνωση των επενδύσεων κυρίως σε επιλεγμένους ηλπιτόμενους κλάδους. Τέτοια κίνητρα, που **συμβάλλουν στο να μεταβεί το ελληνικό επιχειρείν με ασφάλεια και αισιοδοξία στο αύριο**, δίνει ο ισχύων αναπτυξιακός νόμος.

Στις αρχές του έτους ψηφίσθηκε ο νέος **Αναπτυξιακός Νόμος 4887/2022** με τίτλο «**Ελλάδα Ισχυρή Ανάπτυξη**», αντικαθιστώντας τον προηγούμενο Ν. 4399/2016, που ίσχυε έως τώρα, βασικός σκοπός του οποίου αποτελεί η **προώθηση της οικονομικής, επιχειρησιακής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας**. Ο αναπτυξιακός νόμος εισάγει **δεκατρία καθεστώτα-τομείς**, οι οποίοι καλύπτουν όλο το φάσμα της ελληνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας. Στους τομείς αυτούς χορηγούνται κρατικές ενισχύσεις, που θα επιτρέψουν στην επιχειρηματική κοινότητα να σχεδιάσει, να αναπτύξει και να υλοποιήσει τις πρωτοβουλίες της με σύγχρονες μορφές επενδύσεων. Οι κυριότεροι τομείς είναι ο ψηφιακός και τεχνολογικός μετασχηματισμός, το «**Νέο Επιχειρείν**», ο τουρισμός και η πρωτογενής παραγωγή.

Δικαιούχοι των ενισχύσεων

Δικαιούχοι των ενισχύσεων, οι οποίες χορηγούνται με βάση τα ως άνω καθεστώτα, είναι

οι φορείς επενδύσεων (δλδ. οι επενδυτές) που είναι εγκατεστημένοι ή έχουν υποκατάστημα/ματα στην Ελλάδα κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Αφορά συγκεκριμένες μορφές επιχειρήσεων. Οι κυριότερες από αυτές είναι η εμπορική εταιρεία, ο συνεταιρισμός, οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) και οι αγροτικοί συνεταιρισμοί (ΑΣ), οι υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες δημοσιότητας πριν την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και οι δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις, καθώς και οι θυγατρικές αυτών υπό προϋποθέσεις.

Απαιτούμενο ελάχιστο κόστος της επένδυσης

Προκειμένου το εκάστοτε επενδυτικό σχέδιο να υπαχθεί στον αναπτυξιακό νόμο και να λάβει τα προφερόμενα κίνητρα/μορφές ενίσχυσης ορίζεται ένα ελάχιστο κόστος του σχεδίου, το οποίο κυμαίνεται **από 50.000 ευρώ έως 1.000.000 ευρώ ανάλογα με το μέγεθος της επένδυσης**.

Είδη ενίσχυσης

Ο νέος αναπτυξιακός διατηρεί το ίδιο σύστημα με τον ν. 4399/2016 παρέχοντας στους επενδυτές τις παρακάτω μορφές ενίσχυσης:

- Φορολογικές απαλλαγές**
 - Επιχορήγηση** δωρεάν ποσού από το κράτος για την κάλυψη του κόστους των επενδύσεων
 - Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης**, γνωστή και ως leasing
- Το κράτος καλύπτει τμήμα των δόσεων της μίσθωσης, η οποία συνάπτεται για καινούριο μηχανολογικό και λοιπό εξοπλισμό. Η επιδότηση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη και η προθεσμία ξεκινάει από την ημερομηνία

ολοκλήρωσης της επένδυσης.

δ) **Επιδότηση του κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης**

Το κράτος καλύπτει μέρος του μισθού των νέων εργαζομένων μίας επιχείρησης, οι οποίοι συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο. Η ενίσχυση υπολογίζεται για δύο (2) έτη από τη δημιουργία κάθε θέσης.

ε) **Χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου μέσω ταμείου συμμετοχών**

Αφορά αποκλειστικά το νέο καθεστώς «**Νέο Επιχειρείν**» και συνίσταται στην επιδότηση επιτοκίου των δανείων μειωμένης εξασφάλισης ή στην επιδότηση των εξόδων ασφάλισης των δανείων υψηλού κινδύνου που καταβάλλονται στις τράπεζες που τα χορηγούν.

Οι ενισχύσεις α, β και γ μπορούν να χορηγηθούν μεμονωμένα ή συνδυαστικά.

Ύψος επένδυσης

Η επιχορήγηση για κάθε επένδυση φτάνει ακόμη και το 75% του προϋπολογισμού (ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης), ποσοστό πολύ υψηλότερο από αυτό που ίσχυε μέχρι σήμερα, που έφτανε έως και το 55%. Σε κάθε περίπτωση, το μέγιστο ποσό της επιχορήγησης είναι 10.000.000 ευρώ ανά επένδυση όταν το μέγιστο με τον προηγούμενο νόμο ήταν 5.000.000 ευρώ, ενώ κάθε επιχείρηση δύναται να λαμβάνει συνολικά 20.000.000 ευρώ και κάθε όμιλος επιχειρήσεων 30.000.000 ευρώ.

Διαδικασία αξιολόγησης, υπαγωγής και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων

Ταχύτερες και πιο αποδοτικές είναι πλέον οι διαδικασίες αξιολόγησης, υπαγωγής και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων, καθώς μέρος των διαδικασιών ανατίθεται στον ιδιωτικό τομέα – **σε ορκωτό ελεγκτή** – σε μια προσπάθεια ουσιαστικής επιτάχυνσης των διαδικασιών και αντιμετώπισης της ενισχυμένης γραφειοκρατίας. Συγκεκριμένα, κάθε επενδυτικό σχέδιο με προϋπολογισμό άνω των 700.000.000 ευρώ θα ανατίθεται ως προς την αξιολόγηση, ένταξη και παρακολούθηση υλοποίησης του, σε ιδιώτη ορκωτό ελεγκτή, ενώ για τα επενδυτικά σχέδια κάτω του ποσού αυτού, ο επενδυτής θα έχει τη δυνατότητα να επιλέξει είτε ορκωτό ελεγκτή είτε τις αρμόδιες υπηρεσίες της περιφέρειάς του. Στόχος του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων είναι η **έγκριση των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλονται να μην ξεπερνά τις 60 ημέρες**, έναντι των 600 και περισσότερων ημερών (!) που ήταν ο μέσος χρόνος της διαδικασίας τα προηγούμενα χρόνια.

Στόχοι του κράτους

Σκοπός του κράτους, με την έκδοση του νέου αναπτυξιακού νόμου, σύμφωνα με το **Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων**, είναι μεταξύ άλλων η προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης με σεβασμό στους περιβαλλοντικούς πόρους, η τεχνολογική αναβάθμιση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, η προσφορά καλύτερων υπηρεσιών, η αναβάθμιση της βιομηχανίας και η **διαμόρφωση μιας νέας εξωστρεφούς εθνικής ταυτότητας (branding)**. Ο νόμος 4887/2022, ένα **ιδιαίτερα ελκυστικό χρηματοδοτικό εργαλείο** που διευκολύνει την υλοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων σε σύγχρονους τομείς της οικονομίας, «**στρώνει το έδαφος**» ώστε η Ελλάδα να αποτελέσει **ελκυστικό πόλο επενδύσεων** και γιατί όχι και μία **παγκόσμια υπολογίσιμη δύναμη**.

Μένει να αποδειχθεί εάν με τη μεγαλύτερη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα και την απλοποίηση των διαδικασιών υπαγωγής των επενδυτικών έργων, θα μειωθεί η γραφειοκρατία που μέχρι σήμερα αποτελούσε τροχοπέδη στην υλοποίηση των επενδύσεων και αν θα τηρηθούν τα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για αναπτυξιακές επενδύσεις: <https://www.taxheaven.gr/law/4887/2022>

Δημιουργούμε ένα καλύτερο αύριο με πράξεις.

Στη Lidl Ελλάς αυτό κάνουμε, εδώ και πάνω από δύο δεκαετίες. Αλλά ακόμα και σήμερα, που είμαστε μία από τις μεγαλύτερες αλυσίδες supermarket στην Ελλάδα, με περισσότερα από 225 καταστήματα, 5 κέντρα διανομής, 6.700 εργαζόμενους και γκάμα 2.500 προϊόντων, δεν σταματάμε.

Συνεχίζουμε να σχεδιάζουμε το μέλλον, με σιωστές επενδυτικές επιλογές, υπεύθυνη επιχειρηματικότητα, ανάπτυξη μέσα από την καινοτομία.

lidl-hellas.gr

ΟΜΙΛΟΣ ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ

Κοινωνική υπευθυνότητα και έργα με αξία για όλους

Στήριξη των τοπικών κοινωνιών, των ευάλωτων ομάδων, των νέων

Η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΕ ΓΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗ
ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙΤΑΙ
ΣΤΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΧΩΡΟ
ΤΗΣ ΚΑΣΟΥ.

Η βιωσιμότητα βρίσκεται στην καρδιά της εταιρικής και επιχειρηματικής κουλτούρας του Ομίλου ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ. Είναι, όμως, και στο επίκεντρο της καθημερινής πρακτικής των εταιρειών του, με πολιτικές και διαδικασίες που διατρέχουν κάθε πτυχή των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων. Θεμέλιο της φιλοσοφίας του Ομίλου, άλλωστε, είναι ο σεβασμός στον άνθρωπο, η δημιουργία έργου με αξία για όλους, η αξιοπιστία και η κοινωνική προσφορά, χαρακτηριστικά τα οποία έχουν συμβάλει καταλυτικά στην επιχειρηματική υπεροχή του εδώ και περισσότερα από 50 χρόνια.

Στο πλευρό της κοινωνίας

Στον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό του, ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ βρίσκεται στο πλευρό της κοινωνίας με ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, το οποίο περιλαμβάνει πλήθος χορηγικών προγραμμάτων και δράσεων για την υποστήριξη των τοπικών κοινωνιών, των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, των νέων –φοιτητών και επιστημόνων–, των αθλητικών και πολιτιστικών συλλόγων, καθώς και δωρεάν κατασκευή έργων υποδομής στις περιοχές όπου δραστηριοποιείται. Επιπλέον, για την κατασκευή των έργων που αναπτύσσει σε όλη την Ελλάδα, επιλέγει να καλύπτει εκατοντάδες θέσεις εργασίας με εργαζόμενους από τις τοπικές κοινωνίες, τονώνοντας έτσι την εγχώρια απασχόληση και βελτιώνοντας το βιοτικό επίπεδο σε όλα τα μέρη που είναι παρών.

Παράλληλα, ο Όμιλος και οι εταιρείες που τον συναποτελούν βρίσκονται σε διαρκή διάδραση με τις κοινότητες όπου δραστηριοποιούνται, με καθημερινή παρουσία και προσφορά βοήθειας όποτε χρειαστεί.

Σεβασμός και ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου των περιοχών δραστηριοποίησής μας

Αναγνωρίζοντας τον ουσιαστικό ρόλο του πολιτισμού στην ανάπτυξη της οικονομίας και της κοινωνίας, η θυγατρική του Ομίλου, ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, στηρίζει μέσω χορηγιών δράσεις για την ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου σε όλη την Ελλάδα. Ανάμεσα σε αυτές ξεχωρίζουν για το 2022:

- Η υποστήριξη, για δεύτερη χρονιά, στην υποβρύχια αρχαιολογική ανασκαφική έρευνα που πραγματοποιείται στο θαλάσσιο χώρο της Κάσου από την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, η οποία έχει ήδη φέρει στο φως ιδιαίτερα σημαντικά ευρήματα για την πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδας.

- Το ερευνητικό πρόγραμμα επιφανειακής, γεωφυσικής και ανασκαφικής έρευνας στην ακρόπολη του ΓΛΑ Βοιωτίας, μια ανασκαφή που συμβάλλει στην κατανόηση του μυκηναϊκού πολιτισμού στην περιοχή.

- Η αρχαιολογική έρευνα στη θέση Γκουριμάδι στη Νότια Εύβοια, καθώς και η εκπόνηση μελέτης υποστυλώσεως και ανάδειξης του αρχαίου κάστρου «Ριζόκαστρο» στον δήμο Κύμης Αλιβερίου.

Υποστηρίζοντας στην πράξη τις ικανότητες και το ταλέντο της νέας γενιάς

Ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ στηρίζει έμπρακτα την καινοτομία, τις ικανότητες και το ταλέντο των νέων ανθρώπων. Όπως κάθε χρόνο, συνέχισε και εξακολουθεί να χορηγεί μέσω των εταιρειών του, εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες και επιστημονικά και ερευνητικά προγράμματα σε όλη την Ελλάδα. Σε αυτές τις δράσεις εντάσσονται, μεταξύ άλλων, η οικονομική ενίσχυση των ομάδων «TUCer» του Πολυτεχνείου Κρήτης, «Greco Racing Team» καθώς της ομάδας «Lamborginius Team» του τμήματος Χημικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, για τη συμμετοχή τους σε παγκόσμιους διαγωνισμούς.

Βασικός πυλώνας της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας

Παρά τις παγκόσμιες γεωπολιτικές και οικονομικές αβεβαιότητες, ο Όμιλος ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ παραμένει προσηλωμένος στην αναπτυξιακή του πορεία και τα βασικά πλεονεκτήματα που διαθέτει στις παραχωρήσεις, την ενέργεια και τις κατασκευές, τοποθετούν τη ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ στην πρώτη γραμμή νέων ευκαιριών και επιτρέπουν τη συνέχιση των επενδύσεων δημιουργώντας αξία για την κοινωνία, μέσα από τη δημιουργία δεκάδων χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας, τη στήριξη των τοπικών κοινωνιών, αλλά και την προστασία του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

genAIRation

ΑΕΓΕΑΝ »

Αν το μυαλό σου ταξιδεύει,
ακολουθήσέ το.

Έλα στην genAIRation ΑΕΓΕΑΝ.

Την ταξιδιωτική παρέα που θα σε πάει σε νέα μέρη και νέες εμπειρίες.
Αν είσαι 18-25 ετών, κάνε σήμερα την εγγραφή σου για να ανακαλύψεις ασύππερ διαγωνισμούς,
μοναδικές προσφορές και υπηρεσίες, αλλά και πολλά άλλα που ετοιμάζουμε μόνο για σένα!

12μηνος τουρισμός Πιο κοντά από ποτέ στο στοίχημα του τουρισμού διαρκείας η Ελλάδα

Ολοένα και εγγύτερα στη 12μηνη τουριστική σεζόν πλησιάζει η χώρα μας

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΣΚΟΥΜΠΟΥΡΗ

Αν και υπάρχει δρόμος ακόμη που πρέπει να καλυφτεί, ενώ η φετινή τουριστική χρονιά δεν είναι και η πλέον αντιπροσωπευτική δεδομένου ότι ήταν η πρώτη χωρίς τους περιορισμούς της πανδημίας οπότε είχε χαρακτηριστικά ξεσπάσματος, τα στοιχεία δείχνουν ότι η τουριστική Ελλάδα αρχίζει και ωριμάζει, πετυχαίνοντας αργά αλλά σταθερά τον απώτερο στόχο: την επιμήκυνσή της και το «άπλωμα» σε περισσότερους μήνες και εί δυνατόν σε όλη τη χρονιά, αναλογικά. Πρόκειται για κυρίαρχο στόχο των επαγγελματιών του κλάδου, ώστε να διευρυνθεί η τουριστική σεζόν, να απλωθεί το αποτύπωμα των εσόδων σε ολοένα και περισσότερους και να πάψει το μονοδιάστατο και μονοφασικό προφίλ του ελληνικού τουρισμού όπου το 70% των εσόδων προέρχονται το «χρυσό» τρίμηνο Ιουλίου - Αυγούστου - Σεπτεμβρίου. Το στοίχημα δεν είναι ούτε εύκολο, ούτε απλό, ενώ –εκτός των άλλων– προϋποθέτει και σημαντική αλλαγή στη νοοτροπία πολλών επαγγελματιών του κλάδου, που είχαν μάθει να «καθαρίζουν» έσοδα μιας σεζόν σε 2-3 μήνες, υποβαθμίζοντας και υποτιμώντας εκ των πραγμάτων τις υποδομές και τις βάσεις που πρέπει να

θετικό ρόλο σε αυτό παίζει και ο καλός καιρός που υπάρχει έως τώρα στη χώρα μας, που επίσης αποτελεί κυρίαρχο ελκυστικό παράγοντα για ανθρώπους που θέλουν να απολαύσουν τη γλύκα της θάλασσας και ενός νησιού, πέρα από τις υπερβολές και τις δυσχέρειες που προξενεί η πολυκοσμία του Ιουλίου ή του Αυγούστου.

Ένα άλλο ζήτημα που δύναται να συμβάλει καταλυτικά στην προσπάθεια επιμήκυνσης της τουριστικής σεζόν, είναι ότι πρέπει να υπάρξει και γεωγραφικό άπλωμα του τουρισμού. Μπορεί δηλαδή ένας τουρίστας να μην έχει λόγους να πάει στη Σαντορίνη τον Νοέμβριο ή και τον Δεκέμβριο, όπως μπορεί κάλλιστα να εντυπώσει σε μορφές εναλλακτικού τουρισμού, όπως ο τουρισμός γαστρονομίας, ο περιπατητικός τουρισμός, ο αναρριχητικός και όλες οι άλλες μορφές που ακόμη στη χώρα μας έχουν τεράστια περιθώρια ανάπτυξης.

Επίσης, υπάρχουν σημαντικές μορφές τουρισμού που η χώρα μας ξεκινά από πολύ χαμηλή βάση, όπως είναι ο συνεδριακός, ο ιατρικός, ο ιαματικός, αλλά και ο τουρισμός υγείας και ευεξίας που επίσης έχουν τεράστια περιθώρια ανάπτυξης.

τις 20 Νοεμβρίου ο αριθμός των εσωτερικών και διεθνών πτήσεων στην Ελλάδα, βάσει των προγραμμάτων των αερομεταφορέων και των δεσμευμένων χρονοθυρίδων των αεροδρομίων, θα ξεπεράσει την πτητική δραστηριότητα της ίδιας περιόδου του 2019. Εξυπακούεται ότι η αυξημένη πτητική δραστηριότητα που υπερβαίνει τα επίπεδα του 2019, έχει άμεση αντανάκλαση στον αριθμό των διακινούμενων επιβατών, καθώς τα στοιχεία προέρχονται από αγορασμένα εισιτήρια, προκρατήσεις και δεσμευμένες χρονοθυρίδες των αεροπορικών.

Σε κάθε περίπτωση φέτος τα τουριστικά έσοδα αναμένεται να κάνουν νέο ρεκόρ όλων των εποχών, ξεπερνώντας τα 18,2 δισ. ευρώ του 2019. Μιλώντας πρόσφατα σε συνέδριο του Κύκλου Ιδεών, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) Γιάννης Ρέτσος εκτίμησε ότι φέτος η Ελλάδα θα φτάσει σε έσοδα τα 19 δισ. ευρώ, κάτι πολύ σημαντικό αν σκεφτούμε ότι ο φετινός προϋπολογισμός προέβλεπε το 80% των εσόδων του 2019. Δημιουργείται, λοιπόν, ένα σημαντικό μαζιλάρι», τόνισε ο Γ. Ρέτσος. ●

υπάρχουν όλο το υπόλοιπο διάστημα για να υποστηριχτεί αυτή η υπεραπόδοση αυτών των μηνών.

Τα στοιχεία λοιπόν δείχνουν ότι τουλάχιστον φέτος η σεζόν διευρύνεται καθώς υπάρχουν κρατήσεις έως και τον Νοέμβριο, πολλά ξενοδοχεία θα μείνουν ανοικτά έως τέλη Οκτωβρίου και κάποια θα πάνε έως τα μέσα του επόμενου μήνα, ανάλογα με τις κρατήσεις, ενώ και οι στατιστικές των πτήσεων μαρτυρούν ένα momentum που επίσης συνηγορεί προς αυτή την κατεύθυνση.

Ένα σημαντικό ζήτημα που χρόνια αποτελεί παθογένεια είναι να υπάρχουν υποδομές (καταλύματα ανοικτά, εστιατόρια, συγκοινωνίες κ.λπ.) σε τουριστικούς προορισμούς, ακόμα και όταν παραδοσιακά η ζήτηση είναι μειωμένη. Πατί, την ώρα που υπάρχουν πτήσεις και φέρνουν κόσμο, όταν ένας δημοφιλής τουριστικός προορισμός υπολειπεται, ή λειτουργεί μόνο το 20% των υποδομών του, τότε εκ των πραγμάτων δεν προδιαθέτει για ενίσχυση της ζήτησης, την επόμενη σεζόν.

Ήδη ο Οκτώβριος, όπως λένε οι ξενοδόχοι, κινείται εξαιρετικά από πλευράς ζήτησης τόσο στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη όσο και στους δημοφιλείς νησιωτικούς προορισμούς που αποτελούν και τους κυρίαρχους «κράχτες», όπως Ρόδος, Κρήτη, Μύκονος και Σαντορίνη.

Η «άνθιση», η προβολή και η υποστήριξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού είναι το επόμενο μεγάλο στοίχημα της πολιτείας αλλά και των επαγγελματιών του κλάδου σε όλη την Ελλάδα. Ένα στοίχημα που μπορεί να απλώσει το αποτύπωμα του τουρισμού σε μέρη που είναι τουριστικά... απάτητα έως τώρα, βάζοντας στο «παιχνίδι» κι άλλους επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στις εναλλακτικές μορφές, ή ζουν και εργάζονται σε ακριτικούς τόπους, μακριά από το... κράτος των Αθηνών ή δεν ανήκουν στην κάστα των μεγάλων τουριστικών brands, κάποια εκ των οποίων έχουν «ταβανώσει» τουριστικά.

Τι δείχνει το κρεσέντο των πτήσεων

Λίαν ελπιδοφόρα είναι και τα στοιχεία για τον αριθμό των πτήσεων προς τη χώρα μας από τον ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol). Σύμφωνα με τα στοιχεία του οργανισμού, ο αριθμός πτήσεων θα διατηρηθεί έως τις 20 Νοεμβρίου πολύ υψηλά και πιο πάνω από το 2019, δίνοντας άλλο ένα εκέγγυο ότι τα έσοδα φέτος θα ξεπεράσουν τη χρονιά ρεκόρ.

Σύμφωνα με το Eurocontrol, λοιπόν, που «σκανάρει» την αεροπορική κίνηση ολόκληρης της Ευρώπης, έως

Η «ΑΝΘΙΣΗ», Η ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ Η ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΜΕΓΑΛΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. ΕΝΑ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΠΛΩΣΕΙ ΤΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΕ ΜΕΡΗ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ... ΑΠΑΤΗΤΑ ΕΩΣ ΤΩΡΑ.

bluegr Hotels & Resorts

Η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί βασική στρατηγική προτεραιότητα για την **bluegr** και αναπόσπαστο κομμάτι των αξιών και της φιλοσοφίας της

Αρώντας πάντοτε με ήθος και υπευθυνότητα, και υπό το δημιουργικό όραμα της **Τζίνας Μαμιδάκη**, η **bluegr** συμβάλλει σε ένα πιο βιώσιμο μέλλον εμπνέοντας τις μελλοντικές γενιές. Η στρατηγική της για την Εταιρική Κοινωνική Υπευθυνότητα χωρίζεται σε τέσσερις στρατηγικούς πυλώνες –Βιώσιμο Μέλλον, Αλληλεγγύη & Εθελοντισμός, Πολιτιστική Κληρονομιά και Περιβαλλοντική Συνείδηση– και περιγράφει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο πρωτοβουλιών για ηθικές, υπεύθυνες και βιώσιμες επιχειρηματικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων και διαδικασιών μέτρησης και αναφοράς των αποτελεσμάτων.

Με ξενοδοχεία σε μοναδικές τοποθεσίες σε Κρήτη - Minos Beach art hotel, μέλος των Design Hotels, Minos Palace hotels & suites και Candia Park village, Αθήνα - Life Gallery athens hotel, και Ρόδο - Sunprime Miramare, η **bluegr** προσφέρει πολυτελή διαμονή, υψηλού επιπέδου υπηρεσίες, μοναδικές γαστρονομικές προτάσεις και αυθεντικές εμπειρίες. Πολιτισμός και φιλοξενία είναι έννοιες αλληλένδετες, ριζωμένες στο DNA της **bluegr** και υπη-

τούνται πιστά με αριστεία, καθοδηγούμενοι από θεμελιώδεις αξίες, όπως αυθεντικότητα, σεμνότητα και πάθος.

Ηθικό Επιχειρείν. Με επίκεντρο της λειτουργίας της τις αξίες του ήθους, του πάθους, της δικαιοσύνης, η **bluegr** γίνεται πρεσβευτής της ελληνικής κουλτούρας, αλλά και του ελληνικού φυσικού πλούτου, ενώ υιοθετώντας τις πρακτικές του Ηθικού Επιχειρείν δεσμεύεται να λειτουργεί με ακεραιότητα και σεβασμό προς όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς (ένοικοι, εργαζόμενοι, προμηθευτές, τοπική κοινωνία, τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κυβερνητικές και τοπικές αρχές κ.ά.).

Καινοτομία και Εξωστρέφεια. Εξίσου σημαντικούς πυλώνες της εταιρίας αποτελούν η καινοτομία και η εξωστρέφεια. Αναζήτηση νέων προκλήσεων, αξιοποίηση της τεχνολογίας, φρέσκιες ιδέες και προτάσεις, πάντα με τη διατήρηση της αυθεντικότητας και της ελληνικής φιλοξενίας. Αναφορικά με την εξωστρέφεια, η ομάδα της **bluegr** καταστρώνει συνεχώς σχέδια επιχειρησιακής ανάπτυξης που αφορούν εξωτερικές συνεργασίες και χρηματοδοτούμενα projects, φροντί-

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ 50 ΧΡΟΝΙΑ, Η **bluegr HOTELS AND RESORTS** ΘΕΤΕΙ ΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΙΣΤΕΙΑ ΣΤΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ, ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΣ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΗΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΜΝΩΝΤΑΣ, ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ.

ζοντας, παράλληλα, μέσα από το έργο της να διαδίδει αρχές και καλές πρακτικές.

Υπεύθυνο Επιχειρείν και Κοινωνική δράση. Η **bluegr** πιστεύει ότι η πραγματική επιτυχία σε βάθος χρόνου είναι άμεσα συνυφασμένη με την εμπιστοσύνη των εργαζομένων, των επισκεπτών, της τοπικής κοινότητας, υιοθετώντας στο πλαίσιο αυτό πρακτικές Υπεύθυνου Επιχειρείν. Καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς, η εταιρία διοργανώνει πληθώρα εκδηλώσεων και δράσεων, καθώς και ετήσια Εβδομάδα Εθελοντισμού τον Οκτώβρη. Με αρωγό το Ίδρυμα Γεωργίου & Αριστέας Μαμιδάκη, στηρίζει και προωθεί την πολιτιστική κληρονομιά, τη σύγχρονη τέχνη, τη μετάδοση γνώσης και την αέναη παιδεία, δημιουργώντας έναν ξεχωριστό «δεσμό» με τις τοπικές κοινότητες, τους επισκέπτες μας και ειδικότερα με τη νέα γενιά. Σε συνεργασία με φορείς και οργανισμούς πραγματοποιούμε, μεταξύ άλλων, αιμοδοσίες, καθαρισμούς δασικών εκτάσεων, θαλάσσιων ακτών και βυθού, και εκπαιδεύσεις σε σχολεία της τοπικής κοινωνίας για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Υπεύθυνο Επιχειρείν και Περιβάλλον. Σεβόμενη απόλυτα το περιβάλλον, η **bluegr** ενσωματώνει πρακτικές κυκλικής οικονομίας, υπεύθυνης διαχείρισης αποβλήτων και νερού. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, η εταιρία έχει καταργήσει τα πλαστικά προϊόντα κατά 80% στις εγκαταστάσεις της και χρησιμοποιεί 100% βιοδιασπώμενα προϊόντα υγιεινής.

Βιωσιμότητα: Ευθυγράμμιση με τους στόχους SDG του ΟΗΕ, Αρχές του UNGC, Μοντέλο Αριστείας EFQM. Στα πλαίσια της βιωσιμότητας, η **bluegr** ενισχύει το μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης και μεταξύ άλλων συμβάλλει στην επίτευξη του 8ου στόχου βιώσιμης ανάπτυξης - SDG (καλές θέσεις εργασίας και οικονομική ανάπτυξη) της ατζέντας 2030 του ΟΗΕ. Από το 2016 υποστηρίζει το Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ (UNGC), υιοθετώντας τις 10 αρχές του σχετικά με ανθρώπινα δικαιώματα, όπως την εργασία, το περιβάλλον και την καταπολέμηση της διαφθοράς. Επιπλέον, από την ίδια χρονιά εφαρμόζει το Μοντέλο Επιχειρηματικής Αριστείας EFQM, ένα παγκόσμιο πρότυπο που τονίζει το ρόλο του οργανισμού ως υπεύθυνου μέλους της κοινότητας, υιοθετώντας την ηθική προσέγγιση ως τον καλύτερο τρόπο εξυπηρέτησης των μακροπρόθεσμων συμφερόντων των ενδιαφερομένων μερών τους.

Με αυτές και με άλλες δράσεις η **bluegr** δεσμεύεται να συνεχίσει να προάγει την αειφορία τόσο του τουρισμού όσο και της χώρας μας. Κλείσει τη διαμονή σου σε ένα από τα πολυτελή ξενοδοχεία και γίνε συμμετοχός στην ενεργή δράση βιώσιμης ανάπτυξης. Και να θυμάσαι. Όπως έχει πει ο Αριστοτέλης «οι μεγαλύτερες αρετές είναι εκείνες που είναι οι πιο χρήσιμες στους άλλους ανθρώπους».

www.bluegr.com
 FB: [bluegr Hotels and Resorts](https://www.facebook.com/bluegrhotelsandresorts)
 Insta: [@bluegr_hotels_and_resorts](https://www.instagram.com/bluegr_hotels_and_resorts)

Επιχειρήσεις και πρακτικές ESG

Η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων έχει ανέβει εκθετικά στην ατζέντα

Της ΜΑΡΙΑΣ - ΙΩΑΝΝΑΣ ΣΙΓΑΛΟΥ

Τα πάντα ρει. Κλισέ; Και όμως αληθινό. Ζούμε σε μία εποχή ταχύτητας, συνεχών αλλαγών και παγκόσμιων προκλήσεων – από τη μόλυνση του περιβάλλοντος και τις οικονομικές κρίσεις, στην πανδημία και την κλιματική αλλαγή. Η επιχειρηματικότητα, όπως και εν γένει η κοινωνία, δεν μπορεί να μένει στάσιμη απέναντι στις συνεχόμενες μεταβολές και στις προκλήσεις που προκύπτουν. Αντίθετα, οφείλει να συμβαδίζει με τις εξελίξεις και να προσαρμόζεται δυναμικά στα νέα παγκόσμια δεδομένα.

Επιχειρηματικότητα και Βιώσιμη Ανάπτυξη

Η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί παγκόσμια προτεραιότητα που κινητοποιεί τις κυβερνήσεις, την κοινωνία των πολιτών και τις επιχειρήσεις προς την υιοθέτηση νέων πρακτικών. Με τη θέσπιση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) της ατζέντας 2030 των Ηνωμένων Εθνών έχει διαμορφωθεί μια νέα αντίληψη σχετικά με το ρόλο των εταιριών. Όλο και περισσότερες επιχειρήσεις προβαίνουν στην υιοθέτηση αρχών και πρακτικών βιώσιμης ανάπτυξης, ενσωματώνοντας ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο αειφορίας ESG.

Το ESG ως σύγχρονος μοχλός ανάπτυξης των επιχειρήσεων

Ο όρος «ESG» (*Environment Social and Governance*) αναφέρεται σε θέματα περιβάλλοντος, κοινωνίας και εταιρικής διακυβέρνησης που μπορούν να επηρεάσουν την ικανότητα μιας εταιρίας να παράγει αξία/οφέλη –οικονομικά και μη– για την ίδια αλλά και την κοινωνία. Στα πλαίσια περιβαλλοντικής ενέργειας (E) περιλαμβάνονται θέματα που αφορούν τα έμβια και μη έμβια φυσικά συστήματα, όπως το κλίμα, η πράσινη ενέργεια, οι εκπομπές αερίων, η χρήση και εξά-

ντληση πόρων, το ενεργειακό αποτύπωμα της επιχείρησης κ.λπ. Το κοινωνικό έργο (S) αφορά την προάσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την έμπνευση νέας γενιάς, τις υγιείς εργασιακές σχέσεις, την ευημερία των κοινοτήτων που δραστηριοποιείται η επιχείρηση κ.λπ. Οι πρακτικές που σχετίζονται με την εταιρική διακυβέρνηση (G) αφορούν τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, τις πρακτικές διαχείρισης και τη δομή της εταιρίας π.χ. αμοιβές στελεχών, δομή, μέγεθος και ποικιλομορφία διοικητικού συμβουλίου, διαχείριση κινδύνων και τακτικές D&I (Diversity & Inclusion), δηλαδή πρακτικές συμπερίληψης.

Στο εταιρικό πλαίσιο, με τον όρο υιοθέτηση των ESG σε μία εταιρία, νοείται η ενσωμάτωση μη χρηματοοικονομικών παραγόντων στην επιχειρηματική στρατηγική και τη λήψη αποφάσεων και επομένως η εξέλιξη της εταιρίας και η ευθυγράμμιση της με τους παγκόσμιους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης. Παρόλο που οι δείκτες ESG συχνά αποκαλούνται «μη χρηματοοικονομικοί», ο τρόπος διαχείρισής τους από μια εταιρία ενδέχεται να έχει χρηματοοικονομικές συνέπειες, εντείνοντας μάλιστα την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων. Οι δείκτες αυτοί καταγράφουν επιδόσεις σε θέματα περιβάλλοντος, κοινωνίας και εταιρικής διακυβέρνησης (δείκτες ESG) και διαμορφώνουν αποτελεσματικές στρατηγικές με μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Τα οφέλη της εφαρμογής του ESG

Η εφαρμογή ESG, σε συνδυασμό με τα οικονομικά στοιχεία της εταιρίας, βοηθούν τους επενδυτές να αποκτήσουν μια πλήρη εικόνα της κάθε εταιρίας, έτσι ώστε να αποφασίζουν συνειδητά και βάσει δεδομένων αν θα προβούν σε επένδυση. Δίνεται η δυνατότητα στις εταιρίες να επιλέγονται από επενδυτές ως υγιείς επιχειρήσεις και να χρηματοδοτούνται από τις τράπεζες για τον ίδιο λόγο. Η αποτελεσματική διαχείριση των θεμάτων ESG και η δημοσιοποίηση των στοιχείων στα ενδιαφερόμενα μέρη, πέρα από τις επενδύσεις και την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, μπορούν να αποφέρουν σημαντικά οφέλη για τις εταιρίες. Για παράδειγμα, οι εταιρίες που σημειώνουν υψηλότερη επίδοση σε ουσιαστικά για τη λειτουργία τους θέματα ESG, παρουσιάζουν ισχυρότερα επιχειρηματικά αποτελέσματα, απόδοση μετοχών και μελλοντική κερδοφορία¹. Ένα ακόμη όφελος μεταξύ πολλών είναι η ενίσχυση της εταιρικής φήμης και της συνεργασίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η δημοσιοποίηση πληροφοριών ESG και η βελτίωση της επίδοσης μιας εταιρίας σε ουσιαστικά για τη λειτουργία της θέματα, καταδεικνύει την ηθική της ευθυγράμμιση με διεθνείς πρωτοβουλίες, όπως οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), καθώς και τη δέσμευσή της για δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας².

Ελληνικές εταιρίες και ESG

Η εικόνα της ελληνικής επιχειρησιακής πραγματικότητας σήμερα είναι θετική. Σε έρευνα του Κέντρου Αειφορίας, που διεξήχθη τον Απρίλιο, για την εφαρμογή κριτηρίων ESG στην επιχειρηματική λειτουργία εταιριών, αναφέρονται χαρακτηριστικά: Στον τομέα «Environmental» οι περισσότερες εταιρίες κάνουν μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματός τους, ενώ κάποιες δηλώνουν κλιματικά ουδέτερες. Στο τομέα «Social» προωθούνται περισσότερες γυναίκες στα διοικητικά συμβούλια καθώς και στις διοικητικές θέσεις και στον τομέα «Governance» δημιουργούνται ειδικές επιτροπών για την τήρηση των ESG. Ακόμη, το Ινστιτούτο Εταιρικής Ευθύνης (Corporate Responsibility Institute) τον Ιούλιο ανέδειξε και επιβράβευσε τις εταιρίες που διακρίνονται για το υπεύθυνο επιχειρείν,

εφαρμόζοντας τα κριτήρια ESG σύμφωνα με τον Εθνικό Δείκτη CR Index και το CRI Pass. Ο CR Index αποτελεί τον πρώτο ESG Δείκτη στην Ελλάδα που από το 2008 αξιολογεί τις επιδόσεις των επιχειρήσεων αναφορικά με την κοινωνία, το περιβάλλον, τους εργαζόμενους, την εταιρική διακυβέρνηση και την αγορά, βάσει 100 διεθνών κριτηρίων, που σήμερα είναι προσαρμοσμένα στους σημαντικότερους ESG δείκτες και πρότυπα. Τα δύο πρώτα βραβεία DIAMOND κατακτήθηκαν από την Pfizer και την Εθνική Τράπεζα με την τελευταία να λαμβάνει την κορυφαία διάκριση του θεσμού, για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, ενώ silver βραβείο παρέλαβε και η Lidl. Επιπλέον, στη λίστα των Most Sustainable Companies in Greece 2022 (=οι πιο βιώσιμες εταιρίες στην Ελλάδα για το 2022) είναι 31 επιχειρήσεις πρότυπα που δημιουργούν τον Επιχειρηματικό Χάρτη της Βιώσιμης Ανάπτυξης στη Χώρα μας. Ανάμεσα τους ο όμιλος MYTILINEOS, η Hellas Gold, τα Ελληνικά Πετρέλαια και η Lidl. Σε σχέση με το «E» του ESG, ο όμιλος MYTILINEOS –ενδεικτικά και όχι περιοριστικά– στα πλαίσια της κυκλικής οικονομίας αύξησε την παραγωγή δευτερογενούς αλουμινίου, χρησιμοποιώντας scrap αλουμινίου ως πρώτη ύλη, που ανήλθε στο 20% της συνολικής παραγωγής της εταιρίας, συμβάλλοντας σημαντικά στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των αερίων εκπομπών, ενώ το ποσοστό υγειονομικής ταφής στερεών αποβλήτων περιορίστηκε στο 2%. Ακόμη, σχετικά με την κλιματική αλλαγή, οι απόλυτες άμεσες και έμμεσες εκπομπές CO2 (Score 1 & Score 2) κατέγραψαν μείωση κατά 12,4% σε σχέση με τα επίπεδα του έτους 2019. Σε σχέση με το «S» του ESG, η Hellas Gold μεταξύ άλλων αναδεικνύοντας την αξία της τοπικής κοινωνίας, εναπόθεσε 130 εκ. ευρώ σε τοπικούς εργολάβους και προμηθευτές. Ακόμη, η εταιρία υλοποίησε εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες όπως μαθήματα ρομποτικής (STEAM - Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics) στο πρωτοποριακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Μικροί Επιστήμονες στον Δήμο Αριστοτέλη» για παιδιά και εφήβους από τις τοπικές κοινότητες του Δήμου Αριστοτέλη. Σε σχέση με το «G» του ESG, ο όμιλος Ελληνικά Πετρέλαια, ανέμεσα σε πολλές δράσεις, ολοκλήρωσε 70 προγραμματισμένες ασκήσεις ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων (μεγάλο ατύχημα, θαλάσσια ρύπανση κ.ά.) στο σύνολο των εγκαταστάσεων και τροποποίησε το καταστατικό του με σπουδαιότερη την αλλαγή σε σχέση με τη σύνθεση και διαδικασία εκλογής του ΔΣ (αύξηση του αριθμού των ανεξαρτήτων μελών, εισαγωγή κριτηρίων πολυμορφίας / ελάχιστης ποσοστωσης ανά φύλο κ.ά.)

Αξιολόγηση των ESG

Οι επιδόσεις των εταιριών σε θέματα περιβάλλοντος, κοινωνίας και διακυβέρνησης (ESG) αντικατοπτρίζονται σε διάφορες ESG αξιολογήσεις που διεξάγονται από δημοφιλείς ανεξάρτητους διεθνείς Οργανισμούς, όπως το Bloomberg, Arabesque, S&P Global, Sustainalytics, MSCI, Dow Jones, CDP, CSR Hub κ.ά. Σημαντικό να αναφερθεί ότι με βάση την Ευρωπαϊκή Οδηγία για τις Εκθέσεις Εταιρικής Βιωσιμότητας (CSRD), από το 2024 και μετά, σταδιακά, θα απαιτείται από όλες τις μεγάλες εταιρίες και τις εισηγμένες ΜΜΕ, να υποβάλλουν ετήσιους Απολογισμούς Βιώσιμης Ανάπτυξης με βάση συγκεκριμένους δείκτες ESG. Το ESG Reporting όμως θα γίνει ουσιαστικά υποχρεωτικό και για την πλειονότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, εφόσον είναι προμηθευτές μεγάλων ή εισηγμένων εταιριών και εφόσον κάποια στιγμή χρειαστούν δανεισμό.

Παρατηρείται ότι η στροφή στην αειφορία τίθεται στο επίκεντρο διεθνούς πολιτικού και οικονομικής ατζέντας. Τα κριτήρια ESG θα κρίνουν τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων στα επόμενα χρόνια, οπότε και η ενσωμάτωσή τους κρίνεται ως σοβαρή και επιτακτική ανάγκη. Με τη σειρά της, η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων και εν γένει της κοινωνίας δεν αποτελεί φευγαλέα τάση της εποχής, trend που όταν βγει νεότερο θα ξεχάσουμε. Αντίθετα, αποτελεί mindset που αρχίζει και ριζώνει βαθιά στο μυαλό μας, το οποίο και ευελπιστούμε να γίνει στάση ζωής. ●

Ο ΟΡΟΣ «ESG» (ENVIRONMENT SOCIAL AND GOVERNANCE) ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΟΥΝ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΜΙΑΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΝΑ ΠΑΡΑΓΕΙ ΑΞΙΑ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.

¹ MozaffarKhan, Γεώργιος Σεραφείμ και AaronYoon. The Accounting Review, τόμ. 91, αριθ. 6, σ. 1697-1724 (9 Νοεμβρίου 2016).
CorporateSustainability: First Evidence on Materiality

² 12. KPMG (2018). ESG: A view from the top

Η Ελληνικός Χρυσός επενδύει στην εκπαίδευση της νέας γενιάς του Δήμου Αριστοτέλη

Οι πρωτοβουλίες της εταιρείας για την ανάπτυξη και ανάδειξη της περιοχής

Η εκπαίδευση είναι, μεταξύ πολλών πραγμάτων, ένας ισχυρός «κοινωνικός ανελκυστήρας». Οι επενδύσεις που αφορούν στον τομέα της εκπαίδευσης, όχι μόνο προάγουν την κοινωνική πρόοδο, αλλά ισχυροποιούν την οικονομία της χώρας και ενισχύουν την κοινωνική δικαιοσύνη.

Η Ελληνικός Χρυσός δραστηριοποιείται περίπου είκοσι χρόνια στη ΒΑ Χαλκιδική, υλοποιώντας μία από τις μεγαλύτερες άμεσες ξένες επενδύσεις στην Ελλάδα. Από την αρχή της δραστηριότητάς της ασκεί μια υπεύθυνη μεταλλευτική δραστηριότητα και παραμένει πιστή στη δέσμευσή της απέναντι στην τοπική κοινωνία του Δήμου Αριστοτέλη, για περαιτέρω ανάπτυξη των Μεταλλείων Κασσάνδρας με στόχο ο ορυκτός πλούτος της περιοχής να αποτελέσει πηγή ευημερίας για όλους.

Η στρατηγική Εταιρικής Υπευθυνότητας της εταιρείας εστιάζει, μεταξύ άλλων, προς έναν βασικό τομέα, αυτόν της εκπαίδευσης, στοχεύοντας σε επενδύσεις με υψηλή κοινωνική προστιθέμενη αξία.

Με γνώμονα την ανάπτυξη και ανάδειξη της περιοχής που τη φιλοξενεί, η Ελληνικός Χρυσός υλοποιεί πλη-

ΠΙΣΤΗ Η ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ ΣΤΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ, ΓΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ ΜΕ ΣΤΟΧΟ Ο ΟΡΥΚΤΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΕΙ ΠΗΓΗ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ.

θώρα εκπαιδευτικών προγραμμάτων με έμφαση στη νέα γενιά του Δήμου Αριστοτέλη. Πιο συγκεκριμένα, σχεδιάζει και επενδύει σε δράσεις και έργα που προσφέρουν καινοτόμες εκπαιδευτικές εμπειρίες, όπως τα μαθήματα **ρομποτικής και STEM σε μαθητές του Δήμου Αριστοτέλη, ένα πρόγραμμα που υλοποιείται εδώ και πέντε συναπτά έτη** σε συνεργασία με την Eduact, προσφέροντας στα παιδιά και τους νέους της περιοχής την ευκαιρία να αναπτύξουν γνωστικές, κοινωνικές και σωματικές δεξιότητες, αλλά και δεξιότητες δημιουργικής - κριτικής σκέψης.

Παράλληλα, πρόσφατα πρόσφερε μια εκπαιδευτική ευκαιρία ζωής, μέσω της παροχής μιας **πλήρους τριετούς**

υποτροφίας διδάκτρων και τροφείων, με διαμονή στο οικοτροφείο του **Αμερικανικού Κολλεγίου Ανατόλια**, μια πρωτοβουλία που στοχεύει στην **ενίσχυση της αριστείας** του μαθητικού δυναμικού του Δήμου, μέσω της παροχής του βέλτιστου δυνατού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος. Συμπληρωματικά, η εταιρεία υποστήριξε χορηγικά **πρωτοβουλίες φοιτητικών ομάδων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης**, όπως η Aristotle Racing Team (ART) και η Aristotle Space & Aeronautics Team (ASAT).

Επιπλέον, η εταιρεία υλοποιεί και έργα υποδομής στον τομέα της εκπαίδευσης, όπως το πρόγραμμα ανακαινίσεων σχολικών κτιρίων του Δήμου, όπου έχουν ήδη ολοκληρωθεί παρεμβάσεις σε 7 σχολικές μονάδες, ενώ ήδη δρομολογείται και η επέκταση του προγράμματος στο μέλλον. Σε αυτή την κατεύθυνση, εγκαταστάθηκαν προηγμένα συστήματα ψύξης και φίλτρανσης του νερού σε όλα τα σχολεία του δήμου Αριστοτέλη. Στόχο αυτών των δράσεων αποτελεί η βελτίωση της καθημερινότητας των μαθητών ώστε να μπορούν να εστιάσουν στη μαθησιακή τους πρόοδο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ελληνικός Χρυσός στο πλαίσιο της νέας Επενδυτικής Συμφωνίας σχεδιάζει εμβληματικές επενδύσεις ύψους 80 εκατ. δολαρίων σε έργα κοινωνικής υπευθυνότητας, σε συνεργασία πάντα με την τοπική κοινωνία, που θα τονώσει την ανάπτυξη της περιοχής και θα αποτελέσει παρακαταθήκη για τις επόμενες γενιές.

Mark Cuban

5+1 tips

Επιχειρηματικής επιτυχίας

Mark Cuban: Ο δισεκατομμυριούχος κριτής της αμερικάνικης εκπομπής «Shark Tank» παραθέτει 6 συμβουλές που κάθε επιχειρηματίας θα πρέπει να γνωρίζει

Της ΜΑΡΙΑΣ - ΙΩΑΝΝΑΣ ΣΙΓΑΛΟΥ

1. Mark Cuban, διάσημος κριτής της αμερικάνικης εκπομπής «Shark Tank», είναι ένας δισεκατομμυριούχος επιχειρηματίας που αγαπάει πραγματικά να συμβουλεύει τον επιχειρηματικό κόσμο. Από τότε που πούλησε τον διαδικτυακό ραδιοφωνικό οργανισμό Broadcast.com, το 1999, για 5,7 δισεκατομμύρια δολάρια στην εταιρία Yahoo, ο –μεταξύ άλλων– ιδιοκτήτης της ομάδας The Dallas Mavericks του NBA έχει αφιερώσει πολύ από την ενέργειά του στο να διδάσκει άλλους επιχειρηματίες τον τρόπο του σωστού επιχειρείν. Έχει συμμετοχές σε τουλάχιστον 400 νεοσύστατες επιχειρήσεις, ενώ σήμερα είναι παρών σε δύο κλάδους που αποτελούν μέρος της καθημερινής ζωής, τον αθλητισμό και τα φαρμακευτικά προϊόντα – παρουσία με το Cost Plus Drugs, ένα διαδικτυακό φαρμακείο που πωλεί συνταγογραφούμενα φάρμακα απευθείας στους καταναλωτές σε χαμηλό κόστος. Ο Mark Cuban εμφανίζεται συχνά στην τηλεόραση, στο ραδιόφωνο και σε podcasts για να μοιραστεί τα μυστικά της επιτυχίας του, όπου επιχειρηματίες περιμένουν να ακούσουν με ενδιαφέρον, αν σκεφτεί κανείς ότι η εκτιμώμενη καθαρή αξία της περιουσίας της «επιχειρηματικής ιδιοφυΐας» ανέρχεται στα 4,6 δισεκατομμύρια. Αυτές είναι οι 6 συμβουλές του Mark Cuban προς τον επιχειρηματικό κόσμο τις οποίες εκμυστηρεύτηκε ο γνωστός εκατομμυριούχος και στο Forbes.

1. Το μόνο πράγμα που μπορείς να ελέγξεις στη ζωή είναι η προσπάθεια

Πόσες φορές έχεις ακούσει τη φράση «Δεν πειράζει, η προσπάθεια μετράει». Με τη διάσημη αυτή ρήση έρχεται να συμφωνήσει και ο Mark Cuban – τουλάχιστον με το δεύτερο μισό. Το να προσπαθείς για τον ίδιο σημαίνει να αφιερώνεις χρόνο σε καθημερινή βάση, αντλώντας γνώση από όλες τις διαθέσιμες πη-

γές. Είτε διαβάζοντας βιβλία, είτε βλέποντας TikTok, είτε παίζοντας με NFTs, είτε παρακολουθώντας διαδικτυακά μαθήματα, ο πειραματισμός με διαφορετικά μέσα είναι πολύ σημαντικός. Στον Mark Cuban, όπως αναφέρει, αρέσει να παρακολουθεί κάθε νέα εξέλιξη στην τεχνολογία, τον αθλητισμό και την υγειονομική περίθαλψη και αποδίδει στην «προσπάθεια» της συνεχούς μάθησης τον τρόπο με τον οποίο διατηρεί το «ανταγωνιστικό του πλεονέκτημα».

2. Κράτα το μυαλό και τα εισερχόμενά σου ανοιχτά

Στις αρχές της καριέρας του, περιπλανιόταν σε βιβλιοπωλεία αναζητώντας ιδέες για τις επιχειρήσεις του. Ο Cuban αποκαλύπτει πως δεν ήταν οπαδός των κρυπτονομισμάτων μέχρι που άρχισε να διαβάζει για τα συμβόλαια έξυπνου χρήματος και τα ψηφιακά περιουσιακά στοιχεία στο διαδίκτυο - NFTs. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο διαβάζει κάθε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στα εισερχόμενά του (έλεγξε και τα spam, you never know). Ο ίδιος προσπαθεί να τα διαβάζει όλα: email από επιχειρηματίες, οπαδούς των Mavericks και αγνώστους. «Ποτέ δεν ξέρεις από πού θα έρθουν οι ιδέες σου», αναφέρει.

3. Είναι πραγματικά απαραίτητο αυτό το meeting;

Σίγουρα σε κάποια φάση της καριέρας σου έχεις δυσανασχετήσει για κάποιο meeting («Πάλι; Μα τι άλλο έχουμε να πούμε, δεν τα είπαμε τις προάλλες;»). Μην αισθάνεσαι ένοχος για αυτό, ούτε αντιπαγγελματίας. Ο Cuban αναφέρει ότι σπάνια συμφωνεί σε inperson συναντήσεις (μία ή δύο φορές το μήνα), ενώ συχνά παραπονιέται ότι κάνει πάρα πολλά τηλεφωνήματα, παρόλο που κάνει μόνο ένα ή δύο την ημέρα. Εκτός από την παρακολούθηση των αγώνων, ό,τι έχει να κάνει με τους Dallas Mavericks γίνεται

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ ΠΙΘΑΝΟΤΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΟΤΙ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΔΥΟ ΕΙΔΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΑΥΤΗ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ, ΑΥΤΕΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΛΛΕΣ. ΚΑΙ ΣΙΓΟΥΡΑ ΟΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΕΧΟΥΝ ΕΝΑ ΤΕΡΑΣΤΙΟ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑ

–σχεδόν εξ ολοκλήρου– εξ αποστάσεως. Αυτή η ακραία μορφή μιμητισμού των συναντήσεων μπορεί να μην ταιριάζει σε όλους, αλλά για τον Cuban είναι αποτελεσματική, αφού του επιτρέπει να αφοσιωθεί στις πολλές υποχρεώσεις του –από το «Shark Tank» μέχρι τους Mavericks, μέχρι εκατοντάδες άλλες επενδύσεις του– διατηρώντας παράλληλα πολύτιμο χρόνο για να εξερευνήσει νέες ιδέες.

4. Εκμεταλλεύσου την τεχνολογία

Δεν πειράζει αν το screentime σου εκτοξεύτηκε την προηγούμενη εβδομάδα – αυτό φυσικά αν googlares άρθρα για την τεχνητή νοημοσύνη. Ο Cuban είναι όσο ποτέ άλλοτε «γρήγορος στην επιχειρηματικότητα» και αυτός είναι ένας σημαντικός λόγος για τον οποίο διαθέτει έναν ολόένα και αυξανόμενο αριθμό επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, ο Cuban θίγει το θέμα της τεχνητής νοημοσύνης (AI), για την οποία προβλέπει στο σύντομο μέλλον να ανάγεται σε κυρίαρχο μηχανισμό ανάπτυξης των επιχειρήσεων. Όσοι δεν συντονίζονται με τη νέα αυτή πραγματικότητα, θα ξεχαστούν, αναφέρει ο Cuban. «Νομίζω ότι η μεγαλύτερη πρόκληση για τους επιχειρηματίες πιθανότατα είναι ότι υπάρχουν δύο είδη εταιρειών στον κόσμο αυτή τη στιγμή, αυτές που είναι εξαιρετικές στην τεχνητή νοημοσύνη και όλες οι άλλες. Και σίγουρα οι εταιρείες που είναι εξαιρετικές στην τεχνητή νοημοσύνη έχουν ένα τεράστιο πλεονέκτημα».

5. Μην ξεχνάς να είσαι καλός

Έρχεται να καταρρίψει την άποψη ότι για να βγάλεις πολλά λεφτά πρέπει να είσαι killer. Ένα από τα μεγαλύτερα λάθη του Cuban, για το οποίο και μετανιώνει, είναι η στάση του στην αρχή της καριέρας του απέναντι στους υπαλλήλους του. Μόνο όταν τον πλησίασε ο επίσης δισεκατομμυριούχος Todd Wagner, συνιδρυτής της Broadcast.com, και τον προειδοποίησε ότι «τρομάζει» τους ανθρώπους του, συνειδητοποίησε ότι έπρεπε να αλλάξει τη στάση του. Από τότε και στο εξής ο Cuban αναφέρει ότι έχει κάνει μεγάλη προσπάθεια –και με επιτυχία– για να είναι πιο υπομονετικός, με ενσυναίσθηση, και αυτό έχει κάνει τη διαφορά. «Το να είσαι καλός θα σε πάει πιο μακριά», λέει ο δισεκατομμυριούχος. Πιο μακριά –και υπερατλαντικά– μπορούν να πάνε και οι παίκτες της The Dallas Mavericks, καθώς όλοι διαθέτουν το δικό τους ιδιωτικό τζετ. Μην αναρωτηθείς ποιανού δώρο ήταν.

6. Η ζωή είναι κατά το ήμισυ τυχαία

Πιο πολύ διαπίστωση παρά tip αποτελεί, ωστόσο γιατί να μην τη συμπεριλάβουμε; Άλλωστε πολλές φορές εμείς οι ίδιοι δουλεύουμε για την τύχη μας. Αδιαμφισβήτητη, η σκληρή δουλειά θα σε οδηγήσει πολύ μακριά, ωστόσο, όπως τονίζει ο Cuban, ένα μεγάλο μέρος της επιτυχίας στις επιχειρήσεις εξαρτάται από την τύχη. Είναι κάτι που έχει βιώσει από πρώτο χέρι: Ο Cuban πούλησε την Broadcast.com στο αποκορύφωμα της φούσκας των dot-com (μια χρηματιστηριακή φούσκα στα τέλη της δεκαετίας του 1990, περιόδου μαζικής ανάπτυξης της χρήσης και υιοθέτησης του Διαδικτύου) για 5,7 δις. Όχι μόνο εισέπραξε ένα τεράστιο χρηματικό ποσό από αυτή την πώληση, αλλά στη συνέχεια απέφυγε μία από τις μεγαλύτερες εκρήξεις της αγοράς. Ο Cuban αστειεύομενος δηλώνει ότι μετά από αυτές τις εμπειρίες ήθελε να γράψει ένα βιβλίο με τίτλο «Η μισή ζωή είναι τυχαία». Για να φτάσει κανείς λοιπόν στα δικά του ύψη, θα χρειαστεί αναμφίβολα καλή κατανόηση και καλό συγχρονισμό, αλλά σίγουρα και καλή τύχη. Ίσως τελικά ακολουθώντας τις συμβουλές του Mark Cuban να διαπιστώσεις ότι όλα όσα έχει κατορθώσει δεν συμβαίνουν «once in a billion...» ●

ΠΙΣΤΑΕΥΣΕ ΕΑΝΤΙ
EQUALL

Η γλώσσα που χρησιμοποιούμε είναι η αλήθεια του κόσμου μας

Τα αρσενικά άρθρα που αναπαράγονται στον λόγο, ως ένα έμφυλο στερεότυπο, αντικατοπτρίζουν την άνιση εκπροσώπηση των γυναικών σε θέσεις ευθύνης.

Στην Τράπεζα Πειραιώς σχεδιάσαμε το πρόγραμμα EQUALL και δεσμευόμαστε ότι μέσα από δράσεις για την:

- ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας
- ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας
- ευαισθητοποίηση της νέας γενιάς για τα κοινωνικά στερεότυπα

Θα συμβάλλουμε στη διαμόρφωση μιας κοινωνίας ισότιμων ανθρώπων.

Μάθετε περισσότερα στο www.equall.gr

ΣΤΗΡΙΖΕΙ ΚΑΘΕ ΑΥΡΙΟ

Πώς οι άνθρωποι της AstraZeneca έκαναν τη «δύναμη του μαζί» πράξη

Έμπρακτη υιοθέτηση πολιτικών συμπερίληψης και διαφορετικότητας

Συχνά τα τελευταία χρόνια αυξάνεται ο αριθμός των εταιρειών που προβάλλουν την πολιτική τους σε θέματα «συμπερίληψης» και «διαφορετικότητας». Και εύλογα θα έλεγε κανείς. Αν δούμε προσεκτικότερα ωστόσο τα στατιστικά στοιχεία της εφαρμογής των πολιτικών αυτών, αντιλαμβανόμαστε ότι ο δρόμος που πρέπει να διανυθεί είναι ακόμα μακρύς. Και το «πρέπει» δεν έχει να κάνει με το αυτονόητο του πράγματος, δηλαδή τη δίκαιη εκπροσώπηση της κοινωνίας στην εργασία. Η έμπρακτη υιοθέτηση πολιτικών «συμπερίληψης» και «διαφορετικότητας» συνδέεται ταυτόχρονα και με τη βιωσιμότητα και την παραγωγικότητα των ίδιων των επιχειρήσεων.

Στον χώρο της φαρμακοβιομηχανίας, το παράδειγμα της AstraZeneca είναι χαρακτηριστικό. Και σε παγκόσμιο και σε εγχώριο επίπεδο. Η εταιρεία έχει θεσπίσει εσωτερικά το Συμβούλιο Ένταξης και Διαφορετικότητας (I&D). Αφορά στο σύνολο των χωρών που δραστηριοποιείται και αποτελείται από ανώτερα στελέχη της εταιρείας μας που αντιπροσω-

πεύουν κάθε κριτήριο που σχετίζεται με τη συμπερίληψη και τη διαφορετικότητα. Ακριβώς όπως συμβαίνει σε ολόκληρη την κοινωνία. Πρόεδρος μάλιστα του συμβουλίου αυτού είναι ο ίδιος ο Διευθύνων Σύμβουλος της AstraZeneca, Pascal Soriot. Στόχος του είναι να διαμορφώνει αντίστοιχα τη στρατηγική και το μοντέλο λειτουργίας της εταιρείας στο σύνολο των εργαζομένων και για κάθε τομέα της δραστηριότητάς της.

Οι αριθμοί αλλά και το σύγχρονο προφίλ καινοτομίας της AstraZeneca τα τελευταία χρόνια φαίνεται να δικαιώνουν την προσπάθεια αυτή. Σήμερα, η AstraZeneca έχει παγκοσμίως 43.000 εργαζόμενες. Οι γυναίκες αντιστοιχούν στο 51,8% του προσωπικού της εταιρείας. Αντίστοιχα είναι τα ποσοστά και στην Ελλάδα. Οι εργαζόμενες στην εταιρεία αποτελούν το 48,4% του δυναμικού της.

Η στρατηγική αυτή αναδεικνύεται και μέσα από την αντίστοιχη λίστα του Forbes, η οποία έχει καθιερώσει την καταγραφή των 50 κορυφαίων εταιρειών με κριτήριο τις συνθήκες

ΣΗΜΕΡΑ, Η ΑΣΤΡΑΖΕΝΕΚΑ ΕΧΕΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ 43.000 ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ, ΜΕ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΝΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΝ ΣΤΟ 51,8% ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ. ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΟΠΟΥ ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΤΟ 48,4% ΤΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΗΣ.

εργασίας για τις γυναίκες αλλά και την παρουσία τους σε θέσεις εργασίας συμπεριλαμβανομένων και των διευθυντικών. Η έρευνα γίνεται μεταξύ 85.000 γυναικών σε επιχειρήσεις από 40 χώρες. Η AstraZeneca –και η Alexion, η οποία πρόσφατα εξαγοράστηκε από την AstraZeneca– βρίσκονται και οι δύο στη λίστα αυτή.

Το αποτύπωμα αυτής της πολιτικής καταγράφεται με emphaticό τρόπο και στην αξιολόγηση της εταιρείας από εξωτερικούς αξιολογητές. Η AstraZeneca αποτελεί ένα από τα χαρακτηριστικότερα εξαιρετικά περιβάλλοντα για εργασία «great place to work» παγκοσμίως με το ποσοστό ικανοποίησης των εργαζομένων να φτάνει το 85%. Στην Ελλάδα μάλιστα το 74% των ανθρώπων της AstraZeneca υποστηρίζει ότι μέσα στο τελευταίο έτος είχε ευκαιρία για προσωπική εξέλιξη και περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων του.

«Στην AstraZeneca πιστεύουμε ότι η συμπερίληψη της διαφορετικότητας προάγει την καινοτομία και τη διαρκή μάθηση, καθώς και την ανάπτυξή μας

τόσο ατομικά όσο και ως οργανισμό. Γνωρίζουμε, επίσης, ότι οι άνθρωποί μας μπορούν να εργάζονται καλύτερα εκεί όπου αισθάνονται ασφαλείς και νιώθουν σεβασμό στην προσωπικότητά τους. Συνεπώς, δημιουργούμε έναν χώρο εργασίας χωρίς αποκλεισμούς, όπου το ανθρώπινο δυναμικό μας αντικατοπτρίζει τις κοινότητες και τους ασθενείς που στηρίζουμε, παρέχοντας ποικιλομορφία σκέψης και δημιουργώντας εν τέλει το αίσθημα του ανήκειν», δήλωσε πρόσφατα η HR Director της AstraZeneca Ελλάδας, **Χριστίνα Κεφαλά**.

Οι ίδιοι οι άνθρωποι της AstraZeneca έχουν από καιρό υιοθετήσει τις αρχές της συμπερίληψης και της διαφορετικότητας όχι μόνο στις αξίες τους αλλά και στη στρατηγική λειτουργίας της ίδιας της εταιρείας. Η «δύναμη του μαζί», όπως την αποκαλούν, αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη βιωσιμότητα του ίδιου του οργανισμού. Και αυτή η «δύναμη» μόνο θετικά μπορεί να συνεισφέρει τόσο για τους ασθενείς όσο και ευρύτερα για την κοινωνία και το περιβάλλον. ●

What science can do

Κλινικά καινοτομία

Οι ψηφιακές τεχνολογίες δημιουργούν πρωτόγνωρες ευκαιρίες συλλογής δεδομένων από τους ασθενείς σε πραγματικό χρόνο.

Στην AstraZeneca αναπτύσσουμε τις ψηφιακές μας δυνατότητες σε όλο το φάσμα της Έρευνας και Ανάπτυξης, για να ανακαλύψουμε καλύτερους τρόπους τροφοδότησης των κλινικών μας μελετών με επικαιροποιημένη γνώση και να βοηθήσουμε τους ασθενείς στην πρόληψη, τη διαχείριση και τη θεραπεία της ασθένειάς τους.

ανακύκλωση συσκευών α.ε.

❶ α έχετε δει την εικόνα: Δίπλα στον κάδο σκουπιδιών, στο πεζοδρόμιο, μια αφημένη παλιά τηλεόραση ή ένα ψυγείο που δεν δουλεύει. Πού θα καταλήξουν; Μάλλον θα περάσει κάποιος να τα πάρει και το μέλλον τους θα είναι αβέβαιο. Όπως και το δικό μας, μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα. Το γεγονός ότι η ανακύκλωση των ηλεκτρικών αποβλήτων είναι μια υπόθεση που μας αφορά όλους έρχεται να μας υπενθυμίσει η εταιρεία Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.. Πρόκειται για Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (Α.Η.Η.Ε.), λαμπτήρων, δοχείων τόνερ και μελανιών, εγκεκριμένο από τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης. Η Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε. φροντίζει για τη συλλογή, τη μεταφορά, τον διαχωρισμό και την επεξεργασία των Α.Η.Η.Ε. και των κατασκευαστικών τους στοιχείων, με τελικό στόχο την απομάκρυνση των επιβλαβών ουσιών για το περιβάλλον και την επανένταξη των αξιοποιήσιμων υλικών ως πρώτη ύλη στην παραγωγή νέων προϊόντων.

Ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές προς ανακύκλωση

Τι μπορούμε να ανακυκλώσουμε; Ό,τι μπαίνει στην πρίζα ή λειτουργεί με μπαταρίες. Μεγάλες οικιακές συσκευές (π.χ. πλυντήρια, κουζίνες κ.ά.), μικρές οικιακές συσκευές (ηλεκτρικές σκούπες, φρυγανιέρες κ.λπ.), εξοπλισμό πληροφορικής (μεγάλους ή μικρούς υπολογιστές, εκτυπωτές κ.λπ.), διάφορα καταναλωτικά προϊόντα όπως ραδιόφωνα και τηλεοράσεις, φωτιστικά είδη (λαμπτήρες κ.ά.), ηλεκτρονικά και ηλεκτρικά εργαλεία, παιχνίδια, ιατροτεχνολογικά προϊόντα. Πώς γίνεται η ανακύκλωση;

► Εάν πρόκειται για μικρές συσκευές, μπορείτε να τις παραδώσετε στα καταστήματα που πωλούν ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά είδη, σε αλυσίδες super market, αλλά και σε δημοτικά σημεία, όπως δημαρχεία, ΚΕΠ και ΚΑΠΗ.

► Εάν πρόκειται για μεγάλες συσκευές (ψυγεία, κουζίνες, πλυντήρια, ογκώδεις τηλεοράσεις) στα καταστήματα πώλησης ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών ειδών με ή χωρίς νέα αγορά ή κατόπιν συνεννόησης με τον Δήμο σας.

**Στόχος μας είναι όλες
οι ηλεκτρικές συσκευές
να ανακυκλώνονται,
για να προσφέρουμε
ένα καλύτερο
περιβάλλον για εμάς
και τα παιδιά μας!**

ΑΝΑΚΥΚΛΩΝΟΝΤΑΣ
ΤΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ
ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΜΑΣ
ΣΥΝΔΡΑΜΟΥΜΕ
ΣΤΗ **ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ
ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΟΓΚΟΥ
ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ,**
ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΑΠΟ ΤΟΞΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ
ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ
ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

15.500 σημεία διαλογής σε όλη τη χώρα

Κρατήστε ένα νούμερο: 59.599 τόνοι συσκευών ανακυκλώθηκαν το 2021, αλλά μπορούμε και καλύτερα. Τα σημεία συλλογής της Ανακύκλωσης Συσκευών Α.Ε. αριθμούν πάνω από 15.500 σε όλη τη χώρα και διαρκώς αυξάνονται με τα καταστήματα λιανικής, δήμους, οργανισμούς, επιχειρήσεις, φορείς να φιλοξενούν κάδους μικροσυσκευών, λαμπτήρων, τόνερ και μελανοδοχείων και κοντέινερ για μεγάλες συσκευές. Στο www.electrocycle.gr μπορείτε να αναζητήσετε το κοντινότερο σημείο ανακύκλωσης σε εσάς.

Η σημασία της ανακύκλωσης των συσκευών

Η ανακύκλωση αποτελεί βασική έννοια της σύγχρονης διαχείρισης των αποβλήτων καθώς με την επεξεργασία των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών αποβλήτων μας ανακτώνται αξιοποιήσιμα υλικά, όπως μέταλλα, γυαλί, πλαστικό και σίδηρος τα οποία επαναχρησιμοποιούνται στη διαδικασία παραγωγής. Ο σίδηρος, χαρακτηριστικά, διατίθεται στις ελληνικές χαλυβουργίες, ενώ το γυαλί και το πλαστικό προωθούνται στις αντίστοιχες βιομηχανίες της Ελλάδας και του εξωτερικού. Έτσι, με την ανακύκλωση επιτυγχάνεται μείωση της εξόρυξης των μη ανανεώσιμων φυσικών πόρων, όπως είναι τα μεταλλεύματα και το πετρέλαιο, με αποτέλεσμα την αποφυγή της περιβαλλοντικής υποβάθμισης. Ταυτόχρονα, με τη μείωση των παραγωγικών διαδικασιών, εξοικονομείται ενέργεια και περιορίζονται οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Επιδίωξη της Ανακύκλωσης Συσκευών Α.Ε., εκτός από το να κάνει τη συλλογή όσο πιο εύκολη γίνεται, διευρύνοντας συνεχώς το δίκτυό της, είναι, παράλληλα, η ενημέρωση όλων μας για τα οφέλη της ανακύκλωσης και να το κινητοποιούμε ώστε οι παλιές συσκευές. Με στόχο να μην υπάρχει καμιά συσκευή ή εξοπλισμός προς ανακύκλωση που να μην τυγχάνει ορθής διαχείρισης είτε μέσω επαναχρησιμοποίησης είτε ανακύκλωσης μέσω των κατάλληλων τεχνικών υποδομών. Και, το σημαντικότερο, ίσως να διασφαλιστεί η δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες. ●

**Και θα φτάσουμε
ακόμα ψηλότερα!**

Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.:

Αποστολή μας, να προστατεύουμε το περιβάλλον.

18 χρόνια τώρα, είμαστε το μεγαλύτερο σύστημα ανακύκλωσης συσκευών στην Ελλάδα. Και μαζί σας, έχουμε καταφέρει να συλλέξουμε πάνω από 750.000 τόνους από ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά απόβλητα, να τα διαχειριστούμε, να ανακτήσουμε τα ωφέλιμα στοιχεία τους, να εξοικονομήσουμε ενέργεια, να μειώσουμε τη σπατάλη των φυσικών πόρων και το περιβαλλοντικό αποτύπωμα όλων μας.

**Γιατί έχουμε μόνο μία Γη,
και για αυτή θα φτάσουμε
όπου χρειαστεί.**

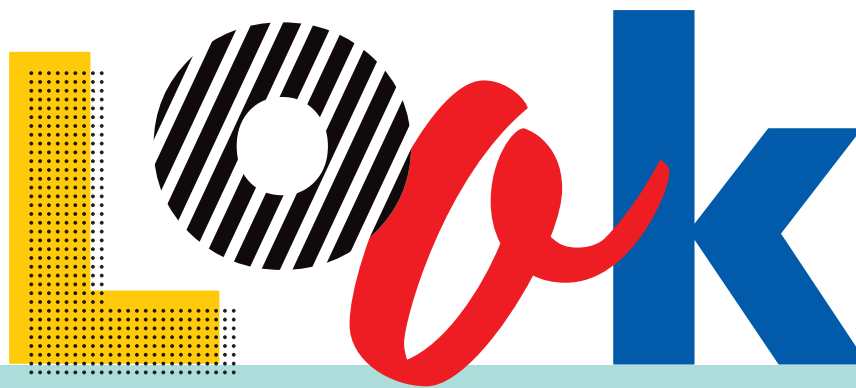

www.electrocycle.gr
info@electrocycle.gr
2105319762-5 & 2105319780

ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΚΛΑΜΒΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

**ανακύκλωση
συσκευών Α.Ε.**

Επιμέλεια:
ΤΑΝΙΑ ΔΕΛΗ

Η UAWEI Mate50 Pro για επαγγελματικές φωτογραφίες

Aν αναζητάς ένα smartphone που θα σου δίνει τη δυνατότητα να πραγματοποιείς λήψεις τόσο καλές σαν να είναι επαγγελματικές, η **HUAWEI** έχει τη λύση. Το ολοκαίνουργιο **HUAWEI Mate 50 Pro** φέρνει την επανάσταση στις κάμερες των smartphones, ενσωματώνοντας, για πρώτη φορά, τη λειτουργία του μεταβλητού και

ρυθμιζόμενου διαφράγματος! Το νέο **Mate 50 Pro** έρχεται με την τελευταία λέξη της τεχνολογίας και στη φωτογραφία εν κινήσει, προσφέρει υψηλές επιδόσεις, καθώς και κομψό και εξαιρετικά ανθεκτικό σχεδιασμό. Θα το βρεις σε μαύρο και ασπρή χρώμα, ενώ η έκδοση vegan leather διατίθεται σε πορτοκαλί χρώμα.

ATTICA
Τζιν μπουφάν Sandro €343

SWATCH
Ρολόι «It's Spooky Time», από τη σειρά Halloween €130

MINAS
Pendant «Hope for 2021» από οξειδωμένο ασήμι και χρυσό

CAROLINA HERRERA
Γυαλιά οράσεως

CONVERSE
Unisex sneakers €89,90

GUESS
Πλεκτό παντελόνι €110

-Σε 5 λεπτά κλείνουμε, κυρία μου, περάστε έξω.

-Σιγά μη κλείνετε από τις οκτώμισι!

KARL LAGERFELD
Δίχρωμο πουκάμισο, από τη σειρά Cara Loves Karl €230

DKNY
Βαμβακερό μπουστό €60, φούστα €100

MARC JACOBS
Δερμάτινη τσάντα The Snapshot €360

DIOR
Γυναικείο άρωμα J'adore

MAX FACTOR
Μάσκαρα False Lash Effect

IKEA
Σκαμπό σχεδιαστηρίου €59,99

LE PETIT MARSEILLAIS
Ανδρικό αφρόλουτρο με ξύλο πορτοκαλιάς

TEZENIS
Σουτιέν balconette €21,99

Πώς να χτίσετε μια ζωή γεμάτη ευτυχία

Οι τρεις μεγαλύτεροι κανόνες ευτυχίας και ευημερίας
ενός έγκριτου happiness columnist

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Άρθουρ Μπρουκς είναι αρθρογράφος ευτυχίας. Γράφει στο *The Atlantic*, για όλα όσα έχουν νόημα και για όλα μας κάνουν ή θα μπορούσαν να μας κάνουν ευτυχισμένους. Είναι «happiness columnist», εκτός από ακαδημαϊκός, η στήλη του τιτλοφορείται «Πώς να χτίσετε μια ζωή» και κάθε του άρθρο είναι και ένα «μάθημα». Η αλήθεια είναι πώς με τη μιζέρια και τη δυστυχία των τελευταίων ετών, κυρίως με την πανδημία, πόσες ιδέες να κατεβάσεις για το τι είναι ουσιαστικό στη ζωή και τι συμβάλλει στο να είσαι καλά ψυχικά και σωματικά. Τότε, προ δύομισι ετών, ο Μπρουκς έγινε ανταποκριτής της ευτυχίας στο περιοδικό *Atlantic*. Η στήλη του ξεκίνησε ως ένα πείραμα στις 9 Απριλίου 2020. Ένα πείραμα, για να το εάν θα μπορούσαμε να επαναπροσδιορίσουμε την ευτυχία και τη μοναξιά των πρώτων ημερών της πανδημίας ως μια ευκαιρία να σκεφτούμε περισσότερο για την ευημερία.

Ο Μπρουκς, ο οποίος διδάσκει πρακτική της δημόσιας ηγεσίας στο Harvard Kennedy School και διοικητική πρακτική στο Harvard Business School, κατέληξε σε κάποιες αλήθειες που ξεπερνούν τις περιστάσεις και τον χρόνο. Η ευτυχία δεν έχει να κάνει μόνο με το να πετύχεις σωστά όλες τις μικρές λεπτομέρειες της ζωής. Αλλά; Πώς ορίζεται η ευτυχία; Ο καθηγητής θα μας καθοδηγήσει με τους τρεις μεγαλύτερους κανόνες ευτυχίας ενός αρθρογράφου για τη ευτυχία.

ΑΞΙΩΜΑ 1: Η μπτέρα φύση δεν ενδιαφέρεται αν είστε ευτυχισμένοι

Για την ακρίβεια δεν της καίγεται καρφί. Ένα από τα μεγαλύτερα σφάλματα που κάνουν οι άνθρωποι σχετικά με την ευτυχία είναι να υποθέτουν ότι μπορεί να προκύψει φυσικά εφόσον ακολουθήσουν τα ένστικτά τους. Με δυο λόγια, αν σε κάνει να νιώθεις καλά, τότε κάνε το. Αλλά δεν είναι έτσι, υπάρχει κάτι το απλοϊκό εδώ. Οι άνθρωποι επιθυμούμε πολλές κοσμικές ανταμοιβές, όπως χρήματα, εξουσία, ευχαρίστηση και θαυμασμό. Θέλουμε επίσης να είμαστε ευτυχισμένοι. Έτσι, αν αποκτήσουμε αυτά τα κοσμικά πράγματα, θα είμαστε ευτυχισμένοι. Αλλά αυτό είναι η πιο σκληρή φάρσα της φύσης... Η ευτυχία είναι δική μας ευθύνη, όχι της φύσης. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να επιδιώξετε αυτό που πραγματικά φέρνει διαρκή ευτυχία: μια πίστη ή μια φιλοσοφία ζωής, οικογενειακές σχέσεις, πραγματική φιλία και ουσιαστική εργασία.

ΑΞΙΩΜΑ 2: Η μόνιμη ευτυχία προέρχεται από συνήθειες, όχι από τεχνάσματα

Ζούμε σε μια κουλτούρα «hacking», δηλαδή της εύρεσης συντομεύσεων για την επίτευξη στόχων που κατά τα άλλα είναι χρονοβόροι ή για την ειρβολή σε καλά προστατευμένα συστήματα. Το διαδίκτυο είναι γεμάτο από «hacks ευτυχίας» που υποτίθεται ότι θα ενισχύσουν την ευημερία σας με εκπληκτικούς τρόπους, με λίγη προσπάθεια. Και

πράγματι, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μικρές, εύκολες ενέργειες για να αλλάξετε γρήγορα τη συναισθηματική σας κατάσταση, όπως το να απενεργοποιήσετε τις ειδοποιήσεις στο τηλέφωνό σας, κάτι που συνιστώ ανεπιφύλακτα. Αλλά για μόνιμες αλλαγές στην ευτυχία, χρειάζεστε συνήθειες, όχι hacks. Και όταν λέω συνήθειες, δεν εννοώ άσκοπες ρουτίνες – εννοώ προσεκτικές, καθημερινές πρακτικές για να ενισχύσετε τις σχέ-

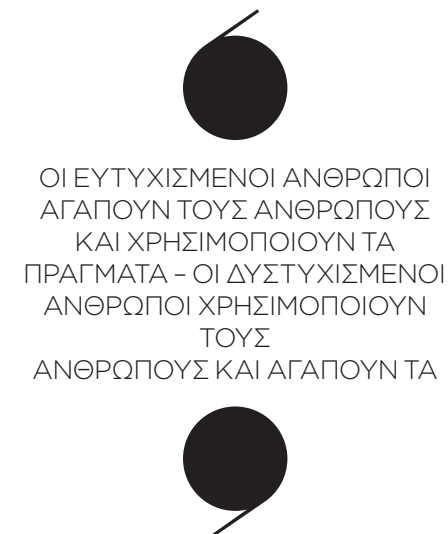
ΑΞΙΩΜΑ 3: Η ευτυχία είναι αγάπη

Η ζωή των ευτυχισμένων ανθρώπων είναι επικεντρωμένη στην αγάπη: της οικογένειας, των φίλων, των άλλων, μέσω της εργασίας που υπηρετούν, και σε ορισμένες περιπτώσεις και του θείου. Οι έρευνες για τους ανθρώπους που καταλήγουν ευτυχισμένοι (και υγιείς), καθώς γερνούν, δείχνουν ότι το πιο σημαντικό κομμάτι της ζωής που πρέπει να καλλιεργήσουν είναι μια σειρά από σταθερές, μακροχρόνιες σχέσεις αγάπης. Η αγάπη είναι φάρμακο για τον φόβο.

Αλλά δεν απολαμβάνουν όλοι μια ζωή γεμάτη αγάπη. Αυτά είναι τα κακά νέα. Τα καλά νέα είναι ότι έχετε μεγάλο βαθμό ελέγχου πάνω σε αυτό, επειδή η αγάπη είναι απόφαση και δέσμευση. Ο Ακινάτης ορίζει την αγάπη ως «το να θέλεις το καλό του άλλου». Δεν μπορείτε να επιλέξετε πόση αγάπη θα πάρετε, αλλά η ευτυχία εξαρτάται περισσότερο από το πόση θα δώσετε. Και αυτό στο οποίο δίνετε την αγάπη σας έχει εξίσου μεγάλη σημασία. Να μια εύχρηστη φόρμουλα για να ακολουθήσετε: οι ευτυχισμένοι άνθρωποι αγαπούν τους ανθρώπους και χρησιμοποιούν τα πράγματα – οι δυστυχισμένοι άνθρωποι χρησιμοποιούν τους ανθρώπους και αγαπούν τα πράγματα. Τρία αξιώματα δεν είναι πολλά για να τα θυμάστε – το δύσκολο είναι να τα κάνετε πράξη. Και ο καλύτερος τρόπος είναι να τα μοιραστείτε με τους άλλους.

Ο ίδιος ο Άρθουρ Μπρουκς είναι στα καλύτερα του: «Στην πραγματικότητα, τα δικά μου επίπεδα ευτυχίας έχουν αυξηθεί κατά 60% από τότε που άρχισα να γράφω αυτή τη στήλη, όπως μετράται με κοινές και καλά επικυρωμένες αξιολογήσεις που ζητώ από τους φοιτητές μου να κάνουν. Κάθε μέρα σκέφτομαι πώς μπορώ να μοιραστώ με τον κόσμο αυτά που έχω μάθει στην επιστημονική βιβλιογραφία και να βεβαιωθώ ότι χρησιμοποιώ αυτές τις ιδέες στη δική μου ζωή».

Το πείραμα συνεχίζεται ακόμα... **A**

σεις σας, να εμβαθύνετε, να γίνεται σοφότεροι και να ανακαλύψετε το νόημα της ζωής σας. Το «hacking» της ευτυχίας τείνει να ευτελίζει την ευτυχία ως κάτι περισσότερο από ένα συναισθηματικό. Τα ευτυχισμένα συναισθήματα είναι απόδειξη της ευτυχίας, η οποία είναι ένας συνδυασμός απόλαυσης, ικανοποίησης και σκοπού. Η βελτίωση σε αυτούς τους τομείς απαιτεί δέσμευση και προσπάθεια, όπως οτιδήποτε άλλο που αξίζει τον κόπο.

Πρώτα στη σχολή, πρώτα στη δουλειά!

Και με έκπτωση 20% για καλή αρχή!

MOLESKINE®

ΑΝΑΖΗΤΗΣΤΕ ΤΗΝ ΠΛΗΡΗ ΣΥΛΛΟΓΗ MOLESKINE ΣΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ Public

CITY GUIDE

Εκείνη, μία από τις σπουδαιότερες σολίστ του βιολιού στην εποχή μας, με ρεπερτόριο που εκτείνεται από το Μπαρόκ και την κλασική εποχή μέχρι τη σύγχρονη δημιουργία και την πειραματική μουσική, συγκέντρωσε τα φώτα της δημοσιότητας για πρώτη φορά όταν κέρδισε το πρώτο βραβείο στον Διεθνή Διαγωνισμό Σιμπέλιους το 1980 και το Χρυσό Μετάλλιο στο Διαγωνισμό Τσαϊκόφσκι, δύο χρόνια αργότερα. Εκείνος, περιζήτητος πιανίστας με ιδιαίτερη αγάπη για τη μουσική δωματίου, πραγματοποίησε την προηγούμενη σεζόν εμφανίσεις στο Ουίγκμορ Χολ και ηχογραφήσεις για το BBC Radio 3. Οι δρόμοι τους έχουν συναντηθεί σε αίθουσες συναυλιών ανά τον κόσμο αλλά και στη δισκογραφία, καθώς έχουν ηχογραφήσει μαζί σονάτες του Μπετόβεν για βιολί και φορτεπιάνο.

Την Τετάρτη 26 Οκτωβρίου, στο πλαίσιο του κύκλου Μεγάλοι Ερμηνευτές - Violin Masters του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, η Βικτόρια Μούλλοβα και ο Αλασ-νταϊρ Μπίτσον μας δίνουν ραντεβού στην Αίθουσα Χρήστος Λαμπράκης και η προώληση γι' αυτό το ρεσιτάλ έχει ξεκινήσει. Οι παρτιτούρες τους θ' ανοίξουν σε δύο αριστουργηματικές σονάτες του Μπετόβεν, την *Τετάρτη* και την *Εβδομη*, και στο λαμπερό *Ροντό σε σι ελάσσονα* του Φραντς Σούμπερτ, ενώ ο μουσικός τους διάλογος συμπληρώνεται από τις δημιουργίες δύο καθιερωμένων συνθετών του 20ού αιώνα: τα έργα *Distancedefée* (Αιθέριες αποστάσεις) του Ιάπωνα Τόρου Τακεμίτσου και *Fratres* (Αδελφοί) του Εσθονού Άρβο Παιρτ.

Η Μούλλοβα φημίζεται για τις πεντάστερες ερμηνείες της σε έργα Μπαχ, ενώ από το 2000 έχει στρέψει το ενδιαφέρον της στη world, την τζαζ και την pop, αλλά και στην εξερεύνηση της τοιγάνικης παράδοσης και των επιρροών της στην κλασική και την τζαζ. Αυτή τη σεζόν συμπράττει με γνωστές ευρωπαϊκές ορχήστρες και διεθνώς αναγνωρισμένους αρχιμουσικούς, ενώ παράλληλα συνεχίζει τις εμφανίσεις της ως μέλος του ντουό Music we Love με τον κοντραμπασίστα Misha Mullova - Abbado.

Ο Σκωτσέζος βιρτουόζος, πάλι, τρέφει ιδιαίτερη αγάπη, μεταξύ άλλων, για τη μουσική των Μπετόβεν, Μπραμς, Μέντελσον, Σούμπερτ, Σούμαν, Φωρέ, Μπάρτοκ, Μπαχ, Χίντεμιτ και Μοσιάν, αλλά και τις σύγχρονες δημιουργίες των Αντές, Μπέντζαμιν και Μπερτγουίσιλ. Στα μελλοντικά του σχέδια περιλαμβάνεται η πρώτη εκτέλεση του νέου κοντσέρτου για πιάνο που συνέθεσε γι' αυτόν η Ελένα Βίνκελμαν. - **Ιωάννα Γκομούζα**

INFO Μέγαρο Μουσικής Αθηνών
Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη
Τετάρτη 26 Οκτωβρίου, στις 20:30
Εισιτήρια: 2107282333, megaron.gr

Η Viktoria Mullova και ο Alasdair Beatson στο Μέγαρο

Δυο κορυφαίοι σολίστ σ' ένα ταξίδι από τον κλασικισμό μέχρι τη μουσική του σήμερα, με έργα για βιολί και πιάνο των Μπετόβεν, Σούμπερτ, Τακεμίτσου, Παιρτ

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

Μη χάσετε αυτή
την εβδομάδα

1 Ο άνθρωπος από το Παντόλσκ

Ο Νικολάι, ένας άνθρωπος της διπλανής πόρτας, συλλαμβάνεται και υποβάλλεται σε μια εκκεντρική ανάκριση, που περιλαμβάνει από ασκήσεις παρατηρητικότητας και κιναισθησίας μέχρι ερωτήσεις για την ιστορία της πόλης του, την αβάν-γκαρντ τέχνη και τις ερωτικές του σχέσεις. Στόχος να... «βοηθηθεί» να ζήσει μια πιο ουσιαστική ζωή, ως αληθινός πατριώτης. «Αστυνομικό θρίλερ παραλόγου με κωμικά στοιχεία», το βραβευμένο με τη Χρυσή Μάσκα (το 2018) έργο του Ντμίτρι Ντανίλοφ κάνει την πανελλήνια πρώτη του με τους Δημήτρη Ημελλο και Άρη Μπαλή επί σκηνής. Μια παράσταση που, σύμφωνα με τον σκηνοθέτη της Γιώργο Κουτλή, «ασκεί κριτική στην κυρίαρχη κουλτούρα της εποχής μας, που επιβάλλει να αντλείς ευχαρίστηση από ό,τι ζοφερό σε περιβάλλει» κι ένα έργο που «χτυπάει ένα καμπανάκι κινδύνου για το πώς οι μηχανισμοί καταστολής χρησιμοποιούν τους πλέον ευφάνταστους τρόπους για να οδηγήσουν τον πολίτη σε μια καταναγκαστική “ευτυχία” και από εκεί στην αυτοκαταστολή».

Εθνικό Θέατρο, κτίριο Τσίλλερ, πρεμιέρα 14 Οκτωβρίου

13

Θέατρο,
χορός,
συναυλίες,
εκθέσεις.
Πολιτιστικές
προτάσεις
που μας
ιντριγκάρουν.

Της ΙΩΑΝΝΑΣ
ΓΚΟΜΟΥΖΑ

Γιάννης Στάνκογλου, Όλια Λαζαρίδου

2 Ο Ζορμπάς στη σκηνή

Ο Γιάννης Στάνκογλου ενσαρκώνει τον θρυλικό ήρωα, η Όλια Λαζαρίδου τη Μαντάμ Ορτάν, ο Αιμιλιανός Σταματάκης αναλαμβάνει τον ρόλο του συγγραφέα, η Ηλιάννα Μαυρομάτη αυτόν της χήρας. Ο Γιάννης Κακλέας εμπνέεται από τον Νίκο Καζαντζάκη και το διασημότερο έργο του «Βίος και Πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά» και στήνει μια παράσταση στοχεύοντας σ' αυτό που δήλωνε και ο μεγάλος συγγραφέας: «Να ζήσει λίγο ακόμα ο εξαισιος αυτός φραγάς, πόπης, δουλευταράς, γυναικάς κι αλήτης. Η πιο πλατιά ψυχή, το πιο σίγουρο σώμα, η πιο ελεύθερη κραυγή» που γνώρισε στη ζωή του.

Θέατρον του Κέντρου Πολιτισμού Ελληνικός Κόσμος, από 19 Οκτωβρίου

3 Στον RnB παλμό της νύχτας

«Παιδί» του Τεξανού Ντάνι Λι Μπλάκγουελ, οι Night Beats συγκαταλέγονται στους σπουδαίους εκπροσώπους του μοντέρνου rock'n'roll κι έχουν εισπράξει αποθεωτικές κριτικές από τον παγκόσμιο μουσικό τύπο. Αυτή την Παρασκευή έρχονται στο Γκάζι με το νέο τους άλμπουμ Outlaw R&B που δημιουργήθηκε εν μέσω πυρκαγιών στην Καλιφόρνια (όπου ο Μπλάκγουελ κατοικεί), σε μια περίοδο που σημάδεψαν ταραχές στους δρόμους αλλά και το λοκντάουν. Τη συναυλία ανοίγουν οι Nergves και οι HEX.

Temple Athens, 14 Οκτωβρίου στις 20:30

4 Ο Ρακίνας στη Θήβα

Όταν ο Γάλλος κορυφαίος δραματουργός του 17ου αιώνα αποφάσισε να καταπαστεί με τον οικο των Λαβδακιδών συνδυάζοντας τις «Φοίνισσες» του Ευριπίδη και την Αντιγόνη του Σοφοκλή, η «Θηβαΐδα» του έθεσε στον πυρήνα της σύγκρουσης τα δύο αδέρφια, Ετεοκλή και Πολυνείκη, ως εκφραστές των δύο άκρων σε μια βίαιη μάχη κατάκτησης της εξουσίας. Μεταφρασμένο πλέον από τον Ανδρέα Στάκο, το έργο ανεβαίνει για πρώτη φορά στη χώρα μας και περιμένουμε με ενδιαφέρον την προσέγγιση του Δημήτρη Μπαμπίλη που βάζει στο επίκεντρο τις κοινωνικές συγκρούσεις των τελευταίων ετών, «αυτό που θα μπορούσε να ονομαστεί “χαμπλός εμφύλιος”» όπως αναφέρει.

Δημοτικό Θέατρο Πειραιά, Σκηνή Ωμέγα, από 13 Οκτωβρίου

Χρύσα,
Χωρίς τίτλο

Βαλέριος Καλούτσης

5 3 εκθέσεις που ξεχωρίζουν

Τρεις Έλληνες καλλιτέχνες διαφορετικών γενιών έχουν την τιμητική τους στα εγκαίνια της εβδομάδας σε χώρους τέχνης της πόλης. Σχέδια από εμβληματικές συνθέσεις της Χρύσας (1933-2013) από τη δεκαετία του 1960 (όπως «Οι Πύλες της Times Square» και η «Κλυταιμνήστρα») που αποτυπώνουν την πορεία προς την ολοκλήρωση ενός έργου περιμένουμε στο MOMus-Μουσείο Άλεξ Μυλωνά (από τις 14/10). Η a.antopoulos.art παρουσιάζει από τις 13 Οκτωβρίου σχέδια της περιόδου 1972-73 από τη σειρά «Επικοινωνία» του Βαλέριου Καλούτση (1927-2014). Δουλεμένα με τέμπρα και την τεχνική του στένσιλ, σχολιάζουν την έλλειψη επικοινωνίας σε μια εποχή ραγδαίας τεχνολογικής εξέλιξης. Το άπλετο φως σε συνδυασμό με το δίπολο αδυναμία/δύναμη του ανθρώπινου ματιού βρίσκονται στο επίκεντρο της έκθεσης «Flipping Coin» του Αλέξανδρου Λαίου στο Κέντρο Τεχνών του Δήμου Αθηναίων (από τις 14/10).

Για να καταχωριστείτε στους οδηγούς της Α.Υ., στείλτε δελέτια Τύπου 2 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία. Ταχυδρομικώς στη διεύθυνση Χαρ. Τρικούπη 22, 10679 Αθήνα ή στο fax 210 3617310 ή στο avguide@athensvoice.gr

© JAMES HOUE

6 Λίσε Ντάβιντσεν: Η νέα ντίβα της όπερας στην Αθήνα

Κριτικοί και επιφανείς μαέστροι υποκλίνονται στη γεμάτη και διαπεραστική φωνή της, με τον μουσικό διευθυντή της Βασιλικής Όπερας του Λονδίνου, Αντόνιο Παπανάνα, τη χαρακτηρίζει «μία στο εκατομμύριο» και τον καταξιωμένο συνάδελφό του στη Συμφωνική του Σαν Φρανσίσκο Έσα-Πέκκα Σαλόνεν να έχει προβλέψει ότι η ίδια «θα φθάσει πολύ, πολύ μακριά». Η σοπράνο από τη Νορβηγία, που στα 20 χρόνια της δεν είχε καν δει όπερα αλλά στα 32 της έκανε το ντεμπούτο της στη Μητροπολιτική Όπερα της Νέας Υόρκης, συναντά για πρώτη φορά το αθηναϊκό κοινό ερμηνεύοντας άριες υψηλών απαιτήσεων: από τον «Χορό μεταμφιεσμένων», τον «Ντον Κάρλο» και τον «Οθέλλο» του Βέρντι, τον «Ελεύθερο Σκοπευτή» του Καρλ Μαρία φον Βέμπερ και από τον «Ταγκώζερ» του Βάγκνερ.

Μέγαρο Μουσικής, 15 Οκτωβρίου στις 20:30

7 Είσαι αδύναμος; «Τα μάτια τέσσερα»...

Με το βραβείο Δραματουργίας Κάρολος Κουν στις αποσκευές του από το 2010, το έργο του Γιάννη Τσίρου προσεγγίζει φέτος μέσα από μια νέα ματιά ο **Γιώργος Πυρπασόπουλος**. Στη σκηνή η Μαρία Κατσανδρή, ο Χρήστος Σαπουτζής, ο Παναγιώτης Ιωακείμ και η Ναταλία Σουίφτ ζωντανεύουν την περιπέτεια της νεαρής Άνας, η οποία συλλαμβάνεται για μια μικροκλοπή και καλείται να τα βγάλει πέρα με την κατηγορία της αντίστασης κατά της αρχής.

Θέατρο Ιλισία-Βολανάκης, από 15 Οκτωβρίου

Γιάννης Ποκαρίνης

Λάκης Παπαδόπουλος

8 Δύο βραδιές στο Κύτταρο

Ηλεκτρίζοντας την παράδοση «Γεννήθηκαν» στην καρνατίνα, θέλοντας να ταξιδέψουν στο πριν και τις μουσικές μας ρίζες, με ηλεκτρισμένη διάθεση. Ένα χρόνο μετά από την πρώτη τους εμφάνιση στην Ηπείρου & Αχαρνών, οι Sabotaz επιστρέφουν με αγαπημένα τραγούδια σε τολμηρές διασκευές αλλά και δικές τους συνθέσεις.

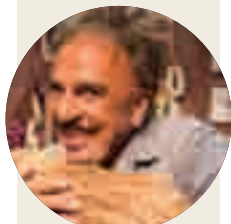
14 Οκτωβρίου στις 22:00

Ροκ συνάντηση κορυφής

Τι προμηνύεται όταν τέσσερα μεγάλα «παιδιά» μοιράζονται τη σκηνή; Αν μιλάμε για τον Λάκη Παπαδόπουλο, τον Γιάννη Ποκαρίνη, τον Νίκο Ζιγάλα και τον Γιάννη Μπλιώκα βράδια αξέχαστα με κιθαρίστες ή ντράμερ, γυριστρούλες, σαν star του σινεμά, νοσταλγούς του ροκ εν ρολ, Κακοσάλεσι και βάλε...

15 & 29 Οκτωβρίου στις 22:00

ΜΗΝ ΤΟ ΧΑΣΕΙΣ

© YORGOS KALFAMANOLIS

9 Θα γίνει... της κακομοίρας στην Πειραιώς;

Εγγύηση για να κάνεις... καινούργιο σουκώτι, οι καταγιωτικές ατάκες και οι σπαρταριστοί αυτοσχεδιασμοί στην οθόνη του Ζήκου-Κώστα Χατζηκρήστου έχουν μεγαλώσει επί δεκαετίες γερά (και γελαστά) «παιδιά». Αυτή τη σεζόν θα τις σερβίρει ως «Μπακαλόγατος» ο Γιάννης Ζουγανέλης, ενώ ο Γιώργος Αρμένης μπαίνει στο κοστουμί του μπακάλη Παντελή, καθώς το ομώνυμο θεατρικό των Χρήστου και Γιώργου Γιαννακόπουλου, που έγινε η δημοφιλέστερη κωμωδία του ελληνικού κινηματογράφου, επιστρέφει στη σκηνή. Το έργο διασκευάσε και σκηνοθετεί ο συνθήκης ύποπτος για αντίστοιχα εγχειρήματα Γιώργος Βάλαρης και θα παρουσιάζεται με ζωντανή μουσική (και ήχους της δεκαετίας του '60).

Θέατρο Πειραιώς 131, από 13 Οκτωβρίου

10 Δυόμισι ώρες με τον Geoff Tate

Ήταν 14 Φεβρουαρίου του 2019 όταν ο Αμερικανός τραγουδιστής και τραγουδοποιός ξετύλιξε ολόκληρο το «Operation: Mindcrime» στο μουσικό στέκι της οδού Λιοσίων. Τρεις χρόνια μετά επιστρέφει για να παρουσιάσει στην ολόπτά τους δύο εμβληματικά άλμπουμ από την πορεία του με τους Queensryche, το θρυλικό «Empire», γιορτάζοντας μαζί μας τα 30 χρόνια από την κυκλοφορία του, και το «Rage For Order», αλλά και ένα best of ανκόρ-έκπληξη. Μία από τις σημαντικότερες φωνές του progressive metal έρχεται στα μέρη μας προσκεκλημένος από το Gimme Shelter Film Festival. Η ATHENS VOICE είναι χορηγός επικοινωνίας της εκδήλωσης.

Gagarin 205 Live Music Space, 14 Οκτωβρίου στις 20:00

11 Ο βυζαντινός κόσμος του Τάσου Μαντζαβίνου

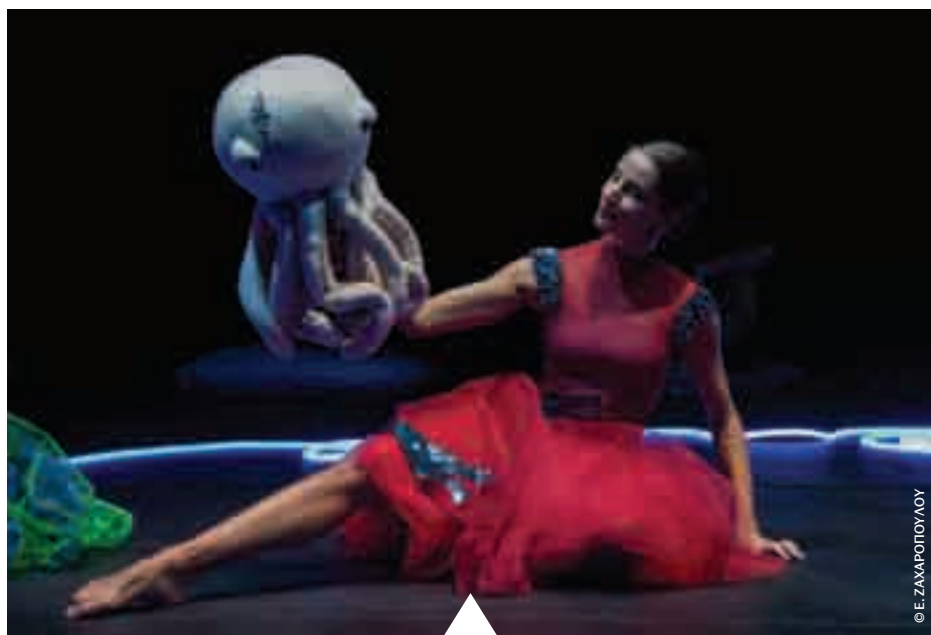
Οι σταυροί κι οι εκκλησίες, τα τάματα και τα φυλακτά, ο δρακοντοκτόνος Αϊ-Γιώργης, τα φορτά εικονοστάσια αλλά και τα μοτίβα από τη βυζαντινή διακοσμητική δεν λείπουν από το ζωγραφικό ιδίωμα του γνωστού καλλιτέχνη. Έκαναν την εμφάνισή τους ως εικονογραφικά στοιχεία σταδιακά από τη δεκαετία του 1990 για να καταλήξουν κυρίαρχα στο έργο του. Αυτόν τον διάλογό του με τον βυζαντινό πολιτισμό, την τέχνη και τη χριστιανική λατρεία έρχονται να αναδείξουν περισσότερα από 100 σχέδια, κατασκευές, πίνακες και έργα από ύφασμα.

Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο, εγκαίνια: 14 Οκτωβρίου στις 19:30, έως 12 Ιανουαρίου 2023

© ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΜΠΙΔΗΣ

Η αυλή του Μουσείου Ελευσίνιας 9/9/1955 Μουσείο Μνηακόν

© Ε. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

12 Όλα τα μωρά στη σκηνή

Τι γίνεται όταν μια μπαλαρίνα, καθώς ξυπνά από έναν ύπνο γεμάτο όνειρα, βρίσκεται στον ωκεανό; Τι θα μάθει εξερευνώντας το νέο της σπίτι αλλά και από τη γνωριμία και τη φιλία της με ένα χταπόδι; Η Εναλλακτική Σκηνή της ΕΛΣ μετατρέπεται σε βυθό και σας περιμένει με τα βρέφη σας (από λίγων μηνών έως δύο ετών) κάτω από τα κύματα για ένα μαγικό ταξίδι μεκουδονίσματα, γνώριμες μελωδίες, γαλάνα χρώματα και αμέτρητες μπουμπουλήθρες. Μετά την πρεμιέρα της σε σημαντικούς οργανισμούς και φεστιβάλ στη Βρετανία, η χοροθεατρική παράσταση «Underwater», που δημιούργησαν οι Ξένια Αηδονοπούλου και Γεωργία Τέγου, έρχεται να συναντήσει τους μικρούς θεατές στην Αθήνα.

Εθνική Λυρική Σκηνή, 14-16 Οκτωβρίου στις 10:00, 11:30, 13:00

Ένα τόσο σα Κουκάκι

Η γειτονιά που τα χωράει όλα

Φωτό καταστημάτων: ΑΛΚΗΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ

Το δικό μου Κουκάκι

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΖΙΝΟΥΔΗ

Εμένα οι φίλοι μου είναι τουρίστες με σακίδια στην πλάτη και δεκάξι μεγκαπίξελ ανά χείρας
Εμένα οι φίλοι μου είναι φοιτητές που ξυπνούν αργά το μεσημέρι
Εμένα οι φίλοι μου είναι τριανταπεντάρηδες που μένουν με τη μάνα τους
Εμένα οι φίλοι μου είναι ιδιοκτήτες σε μαγαζιά που βάλανε λουκέτο
Εμένα οι φίλοι μου πίνουν χόρτο στου Φιλοπάππου και κάνουν ηλιοθεραπεία στην ταράτσα
Εμένα οι φίλοι μου είναι καλλιτέχνες που διακοινούν τη φιλαυτία τους σε ντόπια στέκια κι εναλλακτικά σε γκαλερί και τρέντι κομμωτήρια
Εμένα οι φίλοι μου είναι μπαρμάνια με τατουάζ μανίκι
Εμένα οι φίλοι μου είναι ταρίφες απ' την ούμπερ με διπλό το φρέντο στο ταμπλό
Εμένα οι φίλοι είναι τραβεστί στις παραπλεύρους της Συγγρού
Εμένα οι φίλοι μου είναι μαουρούλες στριπτιζέζ και δίμετρες από την Ουκρανία
Εμένα οι φίλοι μου είναι σινεφίλ ζωόφιλοι κι ανήκουσε σε κολεκτίβες
Εμένα οι φίλοι μου είναι λογοτέχνες γιαλαντζί με κόκκινα κοκκάλινα γυαλιά
Είναι και ηθοποιοί με προϋπηρεσία μπόλικη στο σερβιτοριλίκι
Εμένα οι φίλοι μου είναι οι σκληροί ταβαδόροι του Μετσοβίου
Εμένα οι φίλοι μου κόψαν το πιτόγυρο και τρώνε φαλάφελ
Εμένα οι φίλοι μου πηγαίνουν κραβμαγκά, πιλάτες, κρόσφιτ κι έχουνε πλαδαρές κοιλιές
Εμένα οι φίλοι μου είναι ρωσοπόντιοι τσαγκάρηδες με σταλινικό μουστάκι και βότκα στην κωλότσεπη
Εμένα οι φίλοι μου βάζουν λόντρι ένα τρίευρω και στεγνώνουν μ' άλλο ένα
Εμένα οι φίλοι μου είναι κοκκινοτρίχηδες απ' το βορρά που υδροκοπούν στις σκάλες της Ακρόπολης Φλεβάρη μήνα
Εμένα οι φίλοι μου κοινωνούν με τσίπουρο στη Γιωργάκη Ολυμπίου κι ορκίζονται να σώσουνε τον κόσμο
Εμένα οι φίλοι μου κάνανε έξωση στη μάνα τους και το 'βαλαν ερμπιενμπί
Εμένα οι φίλοι μου δεν είναι και τόσο φίλοι μου απλά έτυχε να μένουμε στην ίδια γειτονιά, το Κουκάκι

* Πάνω στον στίχο της Κατερίνας Γώγου, Εμένα οι φίλοι μου, Τρία κλικ αριστερά, εκδ. Καστανιώτη.

Ο Γ.Τ. είναι καλλιτέχνης, κάτοικος Κουκακίου

Το Κουκάκι είναι τουριστική ατραξιόν. Το Κουκάκι είναι πραγματική γειτονιά, όπως παλιά. Το Κουκάκι είναι γεμάτο γρηβ και ξενοδοχεία. Το Κουκάκι είναι κοιτίδα δημιουργών. Το Κουκάκι είναι πυκνοχτισμένο και άχαρο. Το Κουκάκι είναι καλλιτεχνικό. Είναι υπερτιμημένο. Είναι φοιτητικό. Είναι εστέτ. Είναι γεμάτο ιστορία. Είναι παρηκμασμένο. Είναι...

Για εμένα το Κουκάκι είναι όλα αυτά. Και όλα αυτά είναι που με κάνουν να το αγαπάω. Η αλήθεια είναι ότι δεν το ήξερα καλά. Μέχρι πριν τρία χρόνια που αποφάσισα να ανοίξω εκεί το Fibra Fibra, ένα εργαστήριο παραδοσιακής υφαντικής με σύγχρονη αισθητική. Τότε μου είχε φανεί καλή ιδέα. Τώρα είμαι βέβαιη ότι ήταν. Κάθε πρωί, πριν ανεβάζω τα ρολά, περνάω από εργαστήρια κεραμικής και χρυσοχοΐας, εστιατόρια που κάνουν το δικό τους κρασί, καφέ που κάνουν τα δικά τους relish και μπιρρίες που κάνουν τη δική τους μπίρα. Και εργαστήρια λινοτυπίας. Και κουρεία αντικερι. Και αυτό συνεχίζεται...

Γιατί σ' αυτή τη γειτονιά η δημιουργικότητα είναι τόσο έντονη που τη γεύεσαι. Από τις μικρές γκαλερί στη Λεμπέση (και τώρα παντού), ως τα βιντατζάδικα της Βεϊκού, τα workshops της Ανδρούτσου, τα ψαγμένα wine bars, τα artistic τατουατζήδικα. Ποια άλλη γειτονιά μπορεί να καυχηθεί ότι ορίζεται από δύο Μουσεία; Το Κουκάκι αρχίζει από το Μουσείο της Ακρόπολης και τελειώνει στο Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης. Το παλιό και το νέο – με κοινό τόπο την τέχνη.

Και ναι, είναι τουριστικός προορισμός. Φέτος το καλοκαίρι μίλησα με περισσότερους Νεοϋορκέζους από ό,τι αν έμενα στο Κουίνς. Συγχρόνως είναι γειτονιά αληθινή. Και κάθε πρωί λέω περισσότερες καλημέρες από ό,τι αν έμενα στο χωριό του Αστεριζ. Πώς γίνεται; Δεν ξέρω. Αλλά μου αρέσει. Μου αρέσει που ξέρω τις γάτες με το όνομά τους, που ξέρω αν η Μίκι, η Νάλα και ο Μάρβελ βγαίνουν την πρωινή ή την απογευματινή βόλτα τους, ποιος πήρε χόρτα από τη λαϊκή, ποιος μετακόμισε και ποιος θα μαγειρέψει παστίτσιο.

Στο Κουκάκι οι βόλτες είναι ωραίες γιατί βλέπεις κομμάτια του χθες μέσα στο σήμερα. Η πίσινα του Μεσοπολέμου (με θαλασσινό νερό και τις Κυριακές μουσική) δεν υπάρχει πια. Το στοιχειωμένο σπίτι της Μωρέας που τρώμαζε και γοήτευε τους κατοίκους του '30 έχει γίνει πολυκατοικία. Υπάρχουν όμως ακόμη κτίρια που έχουν καταφύγιο βομβαρδισμών. Και κάποια άλλα έχουν την πόρτα σε αλληπρόσαλλο ύψος – από την εποχή της ασφαλήστρωσης που άλλαξε το επίπεδο των δρόμων. Τα συνεργεία και τα φαναρτζήδικα του '80 έχουν γίνει καφέ και εργαστήρια. Υπάρχει όμως ακόμη το ηλεκτρολογείο αυτοκινήτων του κύριου Περικλή, με το γελαστό βλέμμα και τη ζεστή καλημέρα – ψυχής της γειτονιάς. Κι αν η Δράκου αρχίζει να θυμίζει theme park διασκέδασης, όλοι ξέρουν ότι εκεί το καλύτερο σουβλάκι το έχουν οι «γυναίκες» – ναι, εκείνο το παλιό...

Το Κουκάκι τα χωράει όλα. Τα νεοκλασικά στις παρυφές του Φιλοπάππου και τα μινιμαλιστικά ξενοδοχεία πάνω από τη Συγγρού. Τις μοδίστρες (πολλές μοδίστρες), τους υδραυλικούς και τα «είδη νεωτερισμών» δίπλα στα concept stores και τα έθνικ εστιατόρια. Τους φοιτητές στα συνεργατικά καφενεία, τους καλλιτέχνες, τους ντόπιους, τους περαστικούς.

Ακμάζει; Παρακμάζει; Σίγουρα αλλάζει. Πάμε να ανεβούμε την ανηφόρα ως το Λόφο, κι αν έχει καθαρή μέρα θα δούμε από ψηλά την Αίγινα.

Η Ε.Α. είναι δημοσιογράφος και συνιδιοκτήτρια του Fibra Fibra Weaving Workshop

Μια γειτονιά αληθινή

Της ΕΛΕΝΑΣ ΛΑΝΑΡΑ

Book Garden

Το φιλανθρωπικό βιβλιοπωλείο της Αθήνας

Της ΛΑΜΠΡΙΝΗΣ ΤΡΟΥΓΚΟΥ

Όταν η Rosie Hooton ήταν μικρή, στην οικογένειά της αναπαρήγαγαν το αστείο πως όταν γίνει ηλικιωμένη θα ανοίξει το δικό της μικρό βιβλιοπωλείο μια και αγαπούσε πολύ τα βιβλία. «Κάποια στιγμή σκέφτηκα... γιατί να περιμένω να γεράσω;» αναφέρει η Rosie, όταν αφηγείται το πώς αποφάσισε να ανοίξει το Book Garden, το φιλανθρωπικό βιβλιοπωλείο στο Κουκάκι.

Στη συμβολή των οδών Δημητρακοπούλου και Νότη Μπότσαρη βρίσκεται ένα μικρό καταπράσινο κατάστημα, που δίνει αρχικά την εντύπωση ότι πρόκειται για ανθοπωλείο. Στον ήσυχο χώρο των δύο επιπέδων συνυπάρχουν αμέτρητα βιβλία μαζί με ανθισμένα φυτά. Στην πραγματικότητα, το Book Garden πουλάει μεταχειρισμένα βιβλία σε πολύ χαμηλές τιμές. Βιβλία που κάποιος τα παρέδωσε επειδή δεν τα χρειαζόταν πια ή βιβλία που έχουν μερικώς καταστραφεί. Η θεματολογία είναι ευρεία και περιλαμβάνει από επικές ιστορίες αγάπης και βιογραφίες μέχρι και οδηγούς

για κατασκευές πάσης φύσεως.

Η Rosie Hooton, μαζί με τους συνεργάτες της, αναλαμβάνει να δώσει καινούργια ζωή στα βιβλία που φτάνουν στο Book Garden. Ύστερα, τα προσφέρει σε άλλους ανθρώπους. Το πιο ξεχωριστό είναι ότι όσα έσοδα προκύπτουν από τη διαδικασία «ανακύκλωσης» των παλαιών και μεταχειρισμένων βιβλίων αξιοποιούνται για την υποστήριξη του έργου διάφορων μη κερδοσκοπικών οργανώσεων της Αθήνας που βοηθούν κακοποιημένες γυναίκες.

Ανάμεσα σε αυτές και η Threads of Hope Hellas που δίνει ευκαιρίες κατάρτισης και απασχόλησης στα θύματα εκμετάλλευσης. Εκτός από την πληθώρα μεταχειρισμένων βιβλίων, τα οποία συνεχώς πολλαπλασιάζονται, στο Book Garden θα βρεις μάσκες, μολυβοθήκες, πορτοφολάκια, τσάντες και άλλα προϊόντα, τα οποία έχουν κατασκευαστεί από τα θύματα που περιθάλπει η Threads of Hope Hellas. Συγχρόνως, το Book Garden είναι κι ένα ήσυχο μέρος για μελέτη ειδικά σε συνδυασμό με τη δωρεάν παροχή τσαγιού εκ μέρους του καταστήματος. Η Rosie, όπως αναφέρει, σκοπεύει πολύ σύντομα να οργανώσει και διάφορα events. Το πρώτο από αυτά θα είναι μια εκδήλωση ανάγνωσης βιβλίων σε μικρά παιδιά. «Είναι ένα μέρος, όπου προσφέρουμε αγάπη» αναφέρει χαρακτηριστικά η ιδιοκτήτρια. Το Book Garden δέχεται δωρεές βιβλίων καθημερινά στον χώρο του καταστήματος, ενώ υπάρχει και η δυνατότητα παραλαβής τους από το χώρο σας μετά από συνεννόηση.

Δημητρακοπούλου 51, Κουκάκι, 6945735241, Δευτ.-Παρ.: 10:30 π.μ.-6:00 μ.μ. Σάβ.: 10:30 π.μ.-4:00 μ.μ.

Γκουρμέ Κουκάκι

Οι νέες αφίξεις και τα νόστιμα στέκια που κρύβονται σε κάθε στενό

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΜΠΟΣΟΥ

Τουρίστες με σακίδια στην πλάτη, φοιτητοπαρέες, καλλιτέχνες με τις κιθάρες τους, περαστικοί που κατευθύνονται στο Ηρώδειο και foodies που προσπαθούν να ανακαλύψουν νέα στέκια, ταβερνάκια, wine bar, street food, στις γωνίες και τα στενάκια. Είναι η συνοικία του ταϊλανδέζικου **Tuk Tuk**, αλλά και η γειτονιά που πρωτοεμφανίστηκε ένα από τα πιο δυνατά σαντουισάδκια της Αθήνας, το **Guarantee**. Στα στενά κάθε πρωί μοσχοβολάει αφράτο κρουασάν βουτύρου που ψήνεται στο **Fika** και χωριάτικο καρβελάκι από τον φούρνο του **Tákn** αλλά τα βράδια σε λιγώνει η μυρωδιά του burger που παραδίνεται στο λιωμένο τσένταρ μέσα στην κουζίνα του **Tarantino**. Πίνεις κοκτέιλ με ρούμι και τροπικά φρούτα στο Tiki bar και βρίσκεσαι σε εξωτικό νησί, ελληνικές μπύρες από φοβερούς νομάδες μικροζυθοποιούς στα taprooms Strange Brew και Blame the sun, παίρνεις κρασιά για το σπίτι από το **Materia Prima**, δοκιμάζεις απεριτίβο στην πρώτη spritzzeria της Αθήνας, το **Drupes & Drips**, και στο τέλος φεύγεις με παγωτό φιστίκι Αιγίνης από τη συριανή παρέα του **Django**.

Στα κλασικά κι αγαπημένα έρχονται να προστεθούν και νέα στέκια που στο σύντομο διάστημα της λειτουργίας τους έχουν ήδη αποκτήσει φανατικό κοινό. Το **Il Capitano** (Βεΐκου 107) άνοιξε πριν από λίγο καιρό ως οστερία-κουτούκι και σεργιρίζει από μυκονιάτικο μπελέτ και υπέροχες αγκινάρες τουρσί, μέχρι γίδα βραστή και κουνέλι γιαχνί, που συνοδεύει με αφρώδη κρασιά από τον Βορρά της Ιταλίας και την Βόρεια Ελλάδα, μπύρες και τσίπουρα. Στον ίδιο δρόμο μόλις άνοιξε και το **Asiaki** (Βεΐκου 34), ένα λιλιπούτσιο εστιατόριο με fusion ασιατική κουζίνα που φτιάχνει σαλάτες από την Ινδία και την Ταϊλάνδη, γακίτορι από την Ιαπωνία, ένα πιάτο ψαριού από το Λάος, μπαχαρνίκο κοτόπουλο από το Πακιστάν, Dim Sum από την Κίνα, ταϊλανδέζικο **Pad Thai** αλλά και Οκονομιγάκι ή αλλιώς «ιαπωνική κρέπα». Η **Babushka**, το νέο μπαρ του Κουκακίου (Χρήστου Βυζαντίου 7), της Φιλώς Κορολόγου και του Ιωακείμ Σιδηρόπουλου, είναι χαρούμενο στέκι, έχει πράσινους τοίχους, ροζ λεπτομέρειες και pop κουλτούρα, αγαπά τα straight ποτά, τα κλασικά κοκτέιλ και την ανεβαστική μουσική. Μερικά βήματα παρακάτω και το μπαρ **Άνθρωπας** (Δημητρακοπούλου 95) του ηθοποιού Βασίλη Πακουμάρου που μέσα σε σύντομο διάστημα έχει κάνει τους κατοίκους της περιοχής μαζί με τους τουρίστες και τους Αθηναίους από κάθε μεριά της Αθήνας να αναζητούν μια θέση στην μπάρα του για να ευχαριστηθούν απλά και κλασικά κοκτέιλ ή μπύρες από μικρές ζυθοποιίες. Μακότ ο σκυλάκος του ιδιοκτήτη, ο Σπύρος και μόνιμο του μαγαζιού το σύνθημα στον τοίχο «Τι παντελόνια-τι φορέματα, άνθρωπος να είσαι».

Στον ίδιο δρόμο θα δοκιμάσεις και άπαιχτη πίτσα αφού προσγειώθηκε από τη Θεσσαλονίκη το **Pizza Dough** (Δημητρακοπούλου 17), με ζυμάρι για τις πίτσες που ωριμάζει 48 ώρες και ψήνεται στον ξυλόφουρνο.

Το πάρκο Περιβολάκι μετά την ανάπλαση

Το πάρκο Περιβολάκι πριν την ανάπλαση

Μετά

Μετά την εικαστική παρέμβαση του ΑΚΤΟ

Μετά την εικαστική παρέμβαση του ΑΚΤΟ

Πάρκο Περιβολάκι

Ένας νέος «πράσινος» θησαυρός στην περιοχή Συγγρού ΦΙΞ

Το Κουκάκι, η γειτονιά που έχουμε αγαπήσει για την πλούσια ιστορία της, τη ζωντάνια και την κουλτούρα της, έγινε πιο πράσινη με τη βοήθεια της FIX Hellas

Είναι μερικές φορές που τριγυρνάς με το αυτοκίνητο στην πόλη και σε κάποια γειτονιά με χαμηλά σπίτια μπορεί να δεις γειτόνισσες να συζητούν έξω από τις πόρτες τους, παιδάκια να παίζουν μπάλα στο διπλανό πάρκο και κόσμο να κάθεσαι στο παγκάκι και να μοιράζεται τα νέα του. Δεν είναι εικόνες μιας άλλης εποχής, αλλά ο ορισμός της γειτονιάς. Εκεί που η καρδιά της πόλης χτυπά ακόμα και σήμερα δυνατά, με κάθε γειτονιά να έχει τα δικά της μυστικά, τις δικές της ομορφιές, τις δικές της ιστορίες να διηγηθεί.

Μια τέτοια γειτονιά είναι και το Κουκάκι. Πολλοί από εμάς μπορεί να έχουμε περάσει κατά καιρούς, αλλά μερικές φορές οι ρυθμοί της καθημερινότητας είναι τόσο γρήγοροι που δεν προλαβαίνεις να σταματήσεις και να απολαύσεις έναν καταπράσινο χώρο ή να εκτιμήσεις τις ομορφιές της γειτονιάς σου.

Στην ανάγκη για πιο όμορφες και πράσινες γειτονιές ήρθε να απαντήσει η FIX Hellas, η οποία σε συνεργασία με τον Δήμο Αθηναίων και μέσω του προγράμματος «Υιοθέτησε την πόλη σου», που πραγματοποιείται από το Athens Partnership, προχώρησε στην ανάπλαση του πάρκου Περιβολάκι Εθνικής Αντίστασης στο Κουκάκι, κάνοντάς το πραγματικά αγνώριστο.

Μια νέα νιοή στη γειτονιά

Η ιστορία της γειτονιάς αυτής συνδέεται άμεσα με την ιστορία της FIX, καθώς βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή Συγγρού-ΦΙΞ και κοντά στο ΕΜΣΤ, εκεί όπου στεγαζόταν το εμβληματικό εργοστάσιο της ΦΙΞ.

Η γειτονιά γύρω από το πάρκο ήταν ανέκαθεν ένας ιστορικός χώρος της πόλης, μία «όαση» για τους κατοίκους της περιοχής. Όμως δυστυχώς για χρόνια το πάρκο αυτό

είχε χάσει τον χαρακτήρα του.

Μετά την ανάπλαση του πάρκου όμως ο κάθε επισκέπτης μπορεί να βρει μια μεγάλη ποικιλία δένδρων και ανθοφόρων θάμνων της μεσογειακής χλωρίδας που αναδεικνύουν τον χώρο και προσθέτουν ομοιογένεια και ταυτότητα, ενώ παράλληλα μπορεί να κάνει βόλτα κάτω από τις φυτικές ασπίδες που έχουν δημιουργηθεί και να χαλαρώσει με την παρέα του στο εντυπωσιακό ελικοειδές παγκάκι, που «προσκαλεί» τους επισκέπτες του πάρκου να έρθουν πιο κοντά. Στον χώρο έχουν τοποθετηθεί και χώροι-κατασκευές φωλεοποίησης της αστικής πανίδας, όπου κανείς μπορεί να δει ένα πλήθος πουλιών, που έχουν γίνει πλέον μόνιμοι «ένοικοι» του πάρκου, ενώ μπορεί να βρει και σύγχρονα καλλισθενικά όργανα γυμναστικής, τα οποία δίνουν διέξοδο σε εκατοντάδες ανθρώπους όλων των ηλικιών, που επιθυμούν να γυμναστούν με ασφάλεια σε ένα καταπράσινο και ήσυχο περιβάλλον. Ο σχεδιασμός του πάρκου ανταποκρίνεται στις ανάγκες των νέων ανθρώπων, που είναι κατά κύριο λόγο οι επισκέπτες της γειτονιάς και της ευρύτερης περιοχής, και αυτό φαίνεται και από την προσθήκη αυτόνομου φωτοβολταϊκού στύλου φόρτισης συσκευών, που επιτρέπει σε όλους να απολαύσουν τον περίπατο τους στο πάρκο με... γεμάτες μπαταρίες σεβόμενοι παράλληλα το περιβάλλον.

Η... υπαίθρια γκαλερί

Η τέχνη βρίσκεται παντού γύρω μας και είναι μέρος της καθημερινότητάς μας, είτε το συνειδητοποιούμε είτε όχι. Από τους πίνακες που βλέπουμε

στις γκαλερί και τα μουσεία, μέχρι ένα post στο Instagram και ένα γκράφιτι που θα δούμε στον δρόμο, η τέχνη κάνει τη ζωή μας λίγο πιο όμορφη και πολύχρωμη.

Έτσι, το καλλιτεχνικό στοιχείο δεν θα μπορούσε να λείπει από το πάρκο Περιβολάκι. Η FIX συνεργάστηκε για ακόμη μια χρονιά με τον ΑΚΤΟ, τον μεγαλύτερο εκπαιδευτικό όμιλο Τέχνης, Design & Media στην Ελλάδα, για την εικαστική παρέμβαση στα δύο μικρά κτίρια που βρίσκονται στο πάρκο.

Οι σπουδαστές του προγράμματος σπουδών Fine Arts του ΑΚΤΟ, έχοντας ως πυξίδα τη δημιουργικότητα, τη φαντασία και τη νεανική τους ματιά, προχώρησαν στην αναμόρφωση των επιφανειών των δύο κτιρίων, προσδίδοντας τη δική τους μοναδική πινελιά, με χρώματα και εικόνες που θυμίζουν κλασικά ελληνικά τοπία. Αντλώντας, λοιπόν, έμπνευση από τις αξίες και την ιστορία της FIX όσο και από τη μακρά ελληνική παράδοση και την έννοια της γειτονιάς όπως αυτή βιώνεται στο Κουκάκι, δημιούργησαν ένα κολλάζ εικόνων που μας ταξιδεύουν.

Η σύνθεση από λουλούδια, περιστέρια, γάτες και κλασικά μοτίβα, σε συνδυασμό με μία προσεκτικά επιλεγμένη χρωματική παλέτα, στοχεύει στο να αναβιώσει αναπόσπαστα στοιχεία των γειτονιών μας, δημιουργώντας συναισθήματα συντροφικότητας και αναψυχής. Έτσι, με την εικαστική τους παρέμβαση οι σπουδαστές του ΑΚΤΟ έδωσαν μια ακόμη πιο ανάλαφρη και όμορφη πινελιά στη ζωή των κατοίκων και των επισκεπτών του πάρκου, αναδεικνύοντας παράλληλα τα δύο μικρά κτίρια στο πάρκο Περιβολάκι, τα οποία παρέμεναν μέχρι πρόσφατα αναξιοποίητα.

Απλές πράξεις που μπορούν όμως να αλλάξουν τη ζωή μας

Η πρωτοβουλία της FIX να προχωρήσει στην ανάπλαση του πάρκου Περιβολάκι γεννήθηκε μέσα από τη βασική αρχή και φιλοσοφία της FIX Hellas, πως μερικές απλές πράξεις μπορούν να κάνουν τη διαφορά στη ζωή και την καθημερινότητά μας. Προέρχεται όμως και από τον σκοπό της μάρκας, που μας συντροφεύει εδώ και δεκαετίες, να μας εμπνέει να κρατάμε τα καλύτερα από το παρελθόν και να χτίσουμε μαζί ένα καλύτερο μέλλον!

TARANTINO BURGERS

Ένα από τα καλύτερα μπεργκεράδικα της πόλης

Το καυτό ψωμάκι ζεσταίνει τα χέρια σου. Μέσα του κρύβει το μυστικό της ευτυχίας: ένα πληθωρικό μπιφτέκι που φτιάχτηκε με κιμά από 100% black angus, τσένταρ, χειροποίητες πίκλες και μια μυστική, πεντανόστιμη burger sauce. Η μυρωδιά είναι ακαταμάχητη και μία μπουκιά είναι αρκετή για να καταλάβεις τον λόγο που σε αυτό το burger ορκίζεται κάθε φανατικός μπεργκερολάτρης. Το Tarantino άνοιξε πρώτα στη Θεσσαλονίκη, έγινε γνωστό από στόμα σε στόμα και ύστερα κατέβηκε στην Αθήνα για να στοιχειώσει και τον δικό μας ύπνο. Η συνταγή της επιτυχίας του βρίσκεται στις πρώτες ύλες: στον (εκπληκτικό) κιμά black angus, στις κοπές κρεάτων από αργεντινικές φάρμες, στις χειροποίητες σάλτσες και στο άπαιχτο, βουτυρένιο ψωμάκι. Το

πρώτο burger που πρέπει να δοκιμάσεις είναι το κλασικό cheeseburger κι αυτό γιατί μέσα από την απλότητα της συνταγής του μπορείς πραγματικά να καταλάβεις πόσο καλά είναι τα υλικά της. Συνέχισε με το Tarantino Burgers και το Beef Brisket Burger, μαζί παράγειλε και τις τέλειες τηγανητές πατάτες. Αν για κάποιο λόγο δεν έχεις όρεξη για burger (τι σου συμβαίνει!), βρες το Philly steak sandwich, ένα από τα φαβορί του καταλόγου. Εδώ, ένα πληθωρικό ψωμάκι που μοιάζει με pretzel γεμίζεται με μοσχαρίσια ταλιάτα Black Angus, λιωμένο τσένταρ, καραμελωμένα κρεμμύδια και BBQ sauce. Πίστεψέ μας, δεν θες τίποτα άλλο... Εκτός, ίσως, από μια παγωμένη μπίρα – το Tarantino έχει φροντίσει και για αυτό. Και delivery μέσω Wolt και e-Food.

Δημητρακοπούλου 17, Κουκάκι, 2109221659, www.tarantino.gr

[tarantinoathens](https://www.facebook.com/tarantinoathens) [@tarantinoathens](https://www.instagram.com/tarantinoathens)

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΚΟΥΚΑΚΙ

NERATZIA

Το ατμοσφαιρικό all day bistrot της Βεΐκου

Σε μια από τις πιο όμορφες γειτονιές της Αθήνας, στο «δρόμο με τις νεραντζιές» όπως αποκαλούσαν παλαιότερα την οδό Βεΐκου, θα βρεις την υπέροχη Neratzia. Στεγασμένη σε ένα εκπληκτικό κτίριο του Μεσοπολέμου, ανακαινισμένο με σεβασμό στην αρχιτεκτονική κληρονομιά, όπου τα αρχοντικά δωμάτια των πάνω ορόφων έχουν μετατραπεί σε ξενοδοχείο, η Neratzia είναι ένα all day bistrot με μια έκπληξη για όλες τις ώρες της ημέρας. Και μιας και η καλή μέρα ξεκινάει από το πρωί, στην ατμοσφαιρική και πολύ ζεστή Neratzia θα απολαύσετε καλοφτιαγμένο καφέ (ενώ ίσως δουλεύετε με το laptop σας σε κάποια φωτεινή γωνιά, «κλέβοντας» ματιές από το πα-

ράθυρο στο δρόμο), αλλά και φοβερό brunch, για το οποίο άλλωστε έχει γίνει talk of the town. Η Neratzia, όμως, αποτελεί μια εξαιρετική επιλογή και για ένα lunch break από τη δουλειά ή από τη βόλτα στην πόλη, αλλά και για μια «κυρίως» έξοδο για dinner, με το πολυαναμενόμενο νέο μενού να είναι έτοιμο σε λίγες ημέρες.

Στην πανέμορφη Neratzia θα συναντήσετε ευγενικούς και φιλόξενους ανθρώπους, θα ακούσετε ωραίες μουσικές, θα επιλέξετε το κρασί σας από μια πολύ προσεκτικά διαλεγμένη λίστα από τον ελληνικό αμπελώνα, αλλά και εκπληκτικά signature κοκτέιλ. Σίγουρα θα γίνει το επόμενο στέκι σας!

Ζαν Μωρεάς 6 & Βεΐκου, 2109243025 [neratzia](https://www.facebook.com/neratzia) [@neratzia](https://www.instagram.com/neratzia).gr

RIZOM ATHENS

Μια urban ζούγκλα κάτω από τον Παρθενώνα

Σε ένα παλιό συνεργείο έχει σχεδιαστεί ένας δημιουργικός χώρος που τα φυτά αντιμετωπίζονται ως έργα τέχνης. Το Rizom είναι ουσιαστικά μια γκαλερί φυτών, ένα concept store όπου έργα τέχνης, ιδέες και δημιουργοί συνυπάρχουν χωρίς ιεραρχία. Πρόκειται για μια ιδέα που υλοποιήθηκε από τον Vincent Theunissen και τη Θάλεια Παρασκευά τον Ιούνιο 2021 και έχει γίνει ο αγαπημένος προορισμός όσων αγαπούν τα φυτά και όχι μόνο. Όταν επισκεφθείς το Rizom, θα βρεις εντυπωσιακά, σπάνια, δυσεύρετα και τροπικά φυτά, όπου

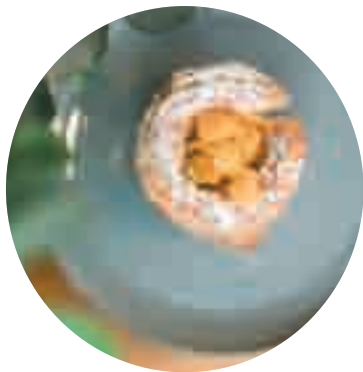
η Θάλεια και ο Βίνσεντ τα διαλέγουν ένα-ένα. Προσεκτικά τοποθετημένα στον βιομηχανικό χώρο της Βούρβαχης, σε σημεία που αναδεικνύουν την ομορφιά και την ιδιαιτερότητά τους, συνδυάζονται με τα κεραμικά και γλυπτά που κοσμούν τον χώρο. Συχνά πραγματοποιούνται διάφορα events και ομαδικές εκθέσεις, κάνοντας τον χώρο σημείο συνάντησης όσων αγαπούν την τέχνη και τα φυτά. Η Αθήνα γεμίζει με μικρές ζούγκλες, που δίνουν μια νότα αισιοδοξίας στη ζωή μας και μια επίσκεψη στο Rizom θα σε πείσει.

📍 Athens, Βούρβαχη 3, 2109229367, www.rizom.gr

📱 [Rizomathens](https://www.facebook.com/Rizomathens) 📷 [@rizom_athens](https://www.instagram.com/@rizom_athens), tiktok account: [@rizomathens](https://www.tiktok.com/@rizomathens)

ΑΦΙΕΡΩΜΑ 📍 ΚΟΥΚΑΚΙ

FIKA

Το κρουασάν που ονειρεύτηκες υπάρχει στο Κουκάκι

Τα πρωινά στην οδό Βούρβαχη ξεκινούν όπως στον Παράδεισο: με τη βουτυρένια μυρωδιά ενός κρουασάν που μόλις ξεφουρνίστηκε. Η ιδιοκτήτρια του Fika, η γλυκιά σαν τα κρουασάν της Ιφιγένεια Ζάχου, οραματίστηκε έναν χώρο όπου ο καθένας θα μπορεί να έρχεται μέσα στη μέρα για να πάρει μια ανάσα και να εκτιμήσει τα νόστιμα πράγματα της ζωής. Έτσι έφτιαξε αυτή τη γωνιά στο Κουκάκι, τη γέμισε με πράσινα φυτά και τεράστια χαμόγελα, ύστερα άρχισε να ζυμώνει χειροποίητα κρουασάν και πολλές ακόμα νοστιμιές με βάση το προζύμι. Τα κρουασάν στο Fika είναι μικρά, συννεφένια αριστουργήματα, που ψήνονται εδώ κάθε πρωί, λίγο πριν το μαγαζί ανοίξει τις πόρτες του. Θα τα βρεις σε δέκα περίπου διαφορετικές εκδοχές,

αλμυρές και γλυκές, που κάθε τόσο αλλάζουν ανάλογα με την εποχή και την έμπνευση της ημέρας. Για αρχή, προτείνουμε το κρουασάν αμυγδάλου, το κρουασάν σοκολάτας κι εκείνο το πληθωρικό, ζουμπουρλίδικο κρουασάν με ζαμπόν, τυρί και χειροποίητη μπεσαμέλ (έπος!). Θα βρεις επίσης διάφορα λαχταριστά σαντουισάκια με milk bread, και μερικά γλυκά, όπως το ξακουστό πια στους γλυκατζήδες βασικό cheesecake ή το banana bread με προζύμι. Θα συνοδεύσεις το κρουασάν, το σάντουιτς ή το γλυκό σου με specialty coffee από την εταιρεία Kudu, και η μέρα σου θα γίνει αμέσως λίγο καλύτερη, σίγουρα πολύ πιο νόστιμη. Δευτέρα έως Σάββατο: 08.00-16.00, Κυριακή κλειστά. Και delivery μέσω Wolt και e-Food.

Βούρβαχη 6, 2109226010 📱 [fikaathens](https://www.facebook.com/fikaathens) 📷 [@fikaathens](https://www.instagram.com/@fikaathens)

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ ΚΩΣΤΗΣ

Τα πάντα για το γλυκό και το πρωινό σου

Τούτη η Ζαχαρένια γωνιά άνοιξε το 1977 πουλώντας πάστες, κοκάνια κι άλλα γλυκά της εποχής. Σύντομα έγινε το αγαπημένο ζαχαροπλαστείο της περιοχής, κάποιοι μάλιστα το χαρακτήρισαν σαν τον Άι Βασίλη των γλυκατζήδων, ενώ το μεγαλύτερο μέρος της αρχικής πελατείας του ακόμα το προτιμά για τα φανταστικά γλυκά του. Σήμερα, το ζαχαροπλαστείο έχει αναλάβει πια η δεύτερη γενιά της οικογένειας, ο Γιάννης, η Βασιλική, η Ελευθερία, η Αναστασία και ο Λευτέρης, που έμαθαν την τέχνη από τον πατέρα τους και τη συνεχίζουν με το ίδιο μεράκι και διατηρώντας την αρχή της μακροχρόνιας συνεργασίας με το προσωπικό. Στον «Κωστή» θα βρεις όλα τα γλυκά με τα οποία μεγαλώσαμε (σιροπιαστά, πάστες κάθε είδους, μοσχομυριστά τσουρέκια κι εποχιακά γλυκά), αλλά

και πολλές σύγχρονες λιχουδιές όπως το cheesecake με φύλλο νουγκατίνας ή το (ακαταμάχητο!) προφιτερόλ. Μα αυτό που πρέπει πρώτα απ' όλα να δοκιμάσεις είναι η αξεπέραστη μους φράουλας! Η οικογένεια καλλιεργεί φράουλες στην Ανδραβίδα της Ηλείας κι έτσι κάθε φραουλένιο γλυκό φτιάχνεται με τις δικές τους, αγνές φράουλες! Εκτός από γλυκά όμως, θα ανακαλύψεις και όλα όσα ονειρεύεσαι για το πρωινό σου: εξαιρετικό καφέ, πληθωρικά σάντουιτς με τρία διαφορετικά είδη ψωμιού (focaccia, χωριάτικο και brioche), babka, πίτες με χωριάτικο φύλλο και βουτυρένια κρουασάν που σου σπάνε τη μύτη. Αξίζει να τονίσουμε ότι τα πάντα φτιάχνονται καθημερινά εδώ, από την αρχή, στα ορεν εργαστήριά τους – για αυτό και γίνονται ανάρπαστα!

Λαγουμιτζή 61, 2109018677 και Ηλία Ηλίου 70, Νέος Κόσμος, 210 9028630

Κωστήs Ζαχαροπλαστική

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΚΟΥΚΑΚΙ

MIGNIARDISE

Τέλειος καφές, φρεσκοψημένα γλυκά και δυναμωτικά brunch

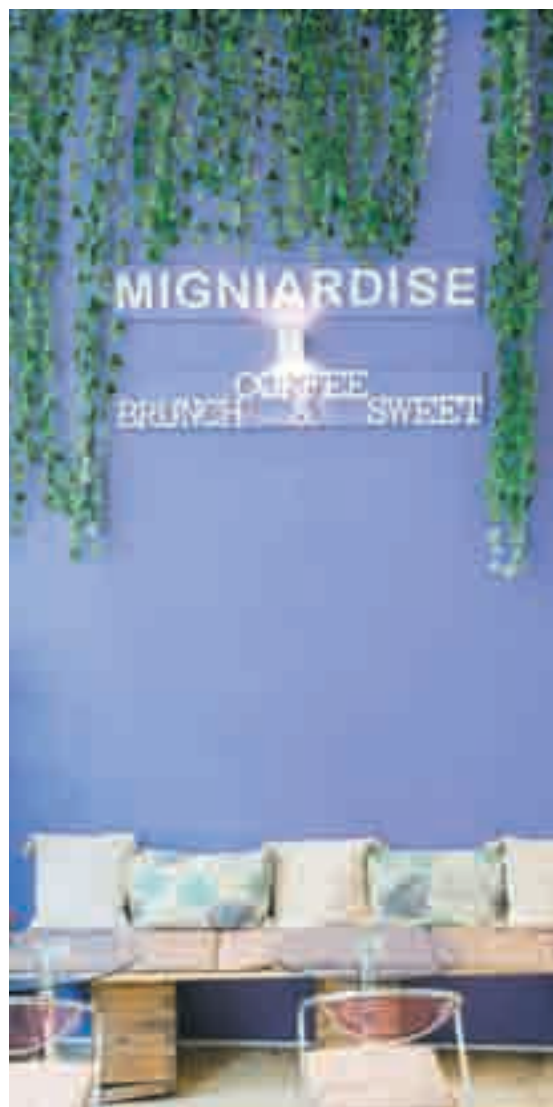
Δεν έχει κλείσει ακόμη ένα χρόνο λειτουργίας (άνοιξε στις 4 Δεκεμβρίου 2021), αλλά το κουκλίστικο Migniardise έχει ήδη κλέψει τις καρδιές όσων αναζητούν κάτι ιδιαίτερο στην καθημερινότητά τους. Καλαίσθητο και φιλόξενο, έχει πάρει το όνομά του από τη γαλλική προέλευση λέξη migniardise, που παραπέμπει στο μικρό γλυκό και αλμυρό που συνοδεύει τον καφέ. Καφές, brunch και γλυκό είναι το τρίπτυχο του Migniardise, το οποίο λειτουργεί καθημερινά από 07.30 έως 20.30, σερβίροντας φρεσκοκαφέ, φρεσκοκομμένο 100% Arabica, ο οποίος, μάλιστα, έχει πάρει το πρώτο βραβείο Αετοί των cafe, βάσει κριτικών από τους πελάτες. Ιδανικό για ένα πρωινό πέρασμα, για ένα ελαφρύ μεσημεριανό γεύμα ή για μια στάση ξεκούρασης μετά τη δουλειά, για

ένα aperol το απόγευμα, το Migniardise θα σας προτείνει κάποια εξαιρετικά γλυκά, όπως το χειροποίητο κέικ, τα φημισμένα macaron του και το αυθεντικό γαλλικό κρουασάν, με τον κατάλογο να έχει και κάποιες πολύ ενδιαφέρουσες επιλογές για πρωινό αλλά και για τη διάρκεια της ημέρας, όπως πιάτα με αυγά σε διάφορες εκδοχές, home made αλμυρής λωρέν, σπιτικές και πεντανόστιμες μπουγάτσες, τυρόπιτες και σπανακόπιτες. Δίπλα σε όλα αυτά και κάποιες επιλεγμένες ετικέτες κρασιού.

Κρατήστε, ακόμη, ότι έχετε τη δυνατότητα να πραγματοποιήσετε το δικό σας event στο χώρο του Migniardise, το οποίο μπορεί να αναλάβει και το catering για να μείνουν εντυπωσιασμένοι οι καλεσμένοι σας σε κάθε σας εκδήλωση.

Βεΐκου 30, Κουκάκι, 2117502334, 6974840903,

www.migniardise.gr MIGNIARDISE

PEAKY BARBERS

Εδώ η αυθεντική παράδοση συναντά την υψηλή τεχνογνωσία

Παραδοσιακά τα μπαρμπερίκια, εκτός από ένα μέρος όπου μπορούσε κανείς να κουρευτεί και να ξυριστεί, αποτελούσαν και έναν χώρο κοινωνικοποίησης. Οι άνθρωποι που έφταναν στο κουρείο απολάμβαναν μια πραγματική ιεροτελεστία, που τους συνέδεε με αυτό. Με βάση αυτή τη φιλοσοφία έχει δημιουργηθεί το Peaky Barbers στο Κουκάκι, ένα αυθεντικό ανδρικό κουρείο. Εδώ, σε ένα χώρο με ατμοσφαιρική ρετρό διακόσμηση και με τις ανάλογες μουσικές, θα σας υποδεχθούν με χαμόγελο, θα σας ακούσουν και θα σας προσφέρουν την εξατομικευμένη φροντίδα που χρειάζεστε.

Ο Πώργος και ο Ανδρέας, οι ιδιοκτήτες του Peaky Barbers, μαζί με τους εξειδικευμένους συνεργάτες τους, αναβιώνουν την παράδοση στο μπαρμπερίκο τους, χωρίς όμως να στερούνται καμία από τις σύγχρονες τεχνικές. Ενδεικτικά, η χρήση της κρύας και της ζεστής πετσέτας στη γενειάδα εφαρμόζεται με την αξιοποίηση υψηλής τεχνογνωσίας. Ακόμη και τα προϊόντα περιποίησης που πωλούνται στο κατάστημα είναι τα καλύτερα της αγοράς. Εσείς το μόνο που έχετε να κάνετε είναι να αφιερώσετε στα χέρια των ειδικών, όσο απολαμβάνετε τον αρωματικό εσπρέσο, το ούισκι ή την κρύα μπίρα σας, τα οποία προσφέρουν στο κατάστημα κατά τη διάρκεια της περιποίησης.

📍 Βεΐκου 46Α, Κουκάκι, 2109245521

www.peakybarbers.gr 🌐 Peaky Barbers Athens 📱 peakybarbers.gr

ΑΦΙΕΡΩΜΑ 📍 ΚΟΥΚΑΚΙ

LIBROFILO & CO

Ένα από τα πιο αγαπητά βιβλιοπωλεία της πόλης

Ενας μάλλον ντροπαλός Μπόρξες, μισοκρυμμένος πίσω από μία βιβλιοθήκη, ξεμυτίζει καταλαμβάνοντας ολόκληρο τον τοίχο της στοάς. Αυτή η τοιχογραφία είναι η πρώτη εικόνα που σε υποδέχεται στο Librofilo & Co, το ζεστό βιβλιοπωλείο στο Κουκάκι που αυτές τις μέρες συμπληρώνει τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του. Οι ιδιοκτήτες του, ο Άγης Αθανασιάδης και η Ζωζέτα Ανδρουλάκη, έχουν μία αδυναμία στη λογοτεχνία, έτσι τα ράφια του Librofilo γεμίζουν με μικρά διαμάντια της παγκόσμιας λογοτεχνίας, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν θα βρεις και τα υπόλοιπα είδη, όπως βιβλία για παιδιά, δοκίμια ή graphic novels. Ακόμα θα ανακαλύψεις μεταχειρισμένα βιβλία σε άψογη κατάσταση (και τιμή!) και τις πιο ενδιαφέρουσες νέες κυκλοφορίες.

Το Librofilo, όμως, δεν είναι συνθητισμένο βιβλιοπωλείο. Περισσότερο είναι ένα φιλόξενο στέκι για όλους όσοι αγαπούν με πάθος την ανάγνωση. Εδώ μπορείς να ξεφυλλίσεις το βιβλίο σου ανενόχλητος, μπορείς όμως και να συμμετάσχεις στη λέσχη ανάγνωσης, να παρακολουθήσεις μία παρουσίαση βιβλίου ή σεμινάρια δημιουργικής και θεατρικής γραφής. Κι αν δυσκολεύεσαι να επιλέξεις το επόμενο βιβλίο σου, απλώς ζήτη τη βοήθεια του Άγη – θα στη δώσει απλόχερα.

Extra tip: Πριν γίνει βιβλιοπωλείο το Librofilo ήταν blog (www.librofilo.blogspot.com). Ξεκίνησε το μακρινό 2006, όταν ο Άγης ένωσε την ανάγκη να διοχετεύσει κάπου την αγάπη του για τα βιβλία, και σήμερα είναι πιθανότατα το πιο παλιό βιβλιόφιλο blog της χώρας.

📍 Βεΐκου 101, 2109224899 🌐 Librofilo & Co 📱 @librofilo_and_co

CBD OIL ΚΟΥΚΑΚΙ

Όλα για την κάνναβη!

Αρχικά θα γνωρίσεις τον ιδιοκτήτη, τον Γιώργο, ο οποίος έχει ανοίξει το κατάστημα από το 2019 και είναι έτοιμος να σου λύσει κάθε απορία γύρω από τα προϊόντα κάνναβης, αλλά και να σου προτείνει το πιο κατάλληλο για σένα μέσα από μια εκλεκτή γκάμα. Εδώ θα βρείτε μια τεράστια ποικιλία από έλαια κάνναβης, ανθούς, hash σε διαφορετικές περιεκτικότητες καθώς επίσης και εξαιρετικά καλλυντικά, από σαμπουάν κι αφρόλουτρα έως σαπούνια και πάσης φύσεως κρέμες. Ακόμη το κατάστημα διαθέτει πολλά αξεσουάρ (bongs, grinders, chillums, trays), αλλά και τρόφιμα με κάνναβη, όπως τσάγια, ζυμαρικά, καφέδες κ.ά.

Αλλά και για τους μικρούς μας φίλους, τα κατοικίδια, υπάρχουν λαδάκια κάνναβης που υποβοηθούν στο άγχος του αποχωρισμού, μέχρι σε πιο σοβαρές παθήσεις. Τσέκαρε οπωσδήποτε τα disposable vapes και δοκίμασε τα gummies. Επίσης θα βρεις καλλιεργητικά εφόδια αλλά και σπόρους, οι οποίοι πωλούνται για συλλεκτικούς σκοπούς.

Πρόκειται για έναν μοναδικό, για την περιοχή, χώρο, ο οποίος έχει να προσφέρει εξειδικευμένα προϊόντα για υγεία, ευεξία αλλά και πνευματική ευφορία. Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι μετά από μια επίσκεψη βγαίνεις... άλλος άνθρωπος!

📍 Δημητρακοπούλου 96, 2109236879 🌐 cbdoilshop.gr. Koukaki

ΑΦΙΕΡΩΜΑ 📍 ΚΟΥΚΑΚΙ

ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΙΚΟ

Το σουβλάκι σε άλλο επίπεδο

Ψπτομεζεδοπωλείο από τα λίγα, με εκλεκτά κρέατα, άριστες πρώτες ύλες και φαγητό που στ' αλήθεια το... ερωτεύεσαι! Μέγας πρωταγωνιστής είναι, φυσικά, αυτό που όλοι αγαπάμε, το σουβλάκι, το οποίο θα βρείτε σε διάφορες γεύσεις και εκδοχές. Ο κατάλογος είναι μεγάλος και φτιαγμένος με μεράκι, αφού έτσι μερακλήδες είναι και οι άνθρωποι του Κουντουριώτικου, αλλά μια γεύση θα σας τη δώσουμε: Τηγαντές πατάτες αληθινές, σαλάτες ολόφρεσκες και πεντανόστιμες, ορεκτικά όνομα και πράγμα, σαν το χαλούμι και τη φρέτα (αμφότερα ψητά) και πάμε στο βαρύ πυροβολικό. Κοτόπουλο (και μπούτι), χοιρινό, κεμπάπ, κεμπάπ κοτόπουλο, μπιφτέκι μοσχαρίσιο, λουκάνικο χωριάτικο, όλα

τους λουκούμια, σπουδαίο γυρομπίριζο, αξεπέραστα φιλετάκια κοτόπουλου πανέ, τυλιχτό με χαλούμι, ντοματοκεφτέδες ή ρεβυθοκεφτέδες! Πεινάτε πολύ; Προτιμήστε, τότε, ένα τυλιχτό γίγας, ή μια κυπριακή παντόφλα (γίγας κι αυτή), ή διαλέξτε την επιλογή σας να αγκαλιάσει μια τορτίγια ή μια σκεπαστή! Απ' όλα τα καλά έχει το Κουντουριώτικο, εννοείται και μερίδες, καθώς και μικρή και μεγάλη ποικιλία κρεατικών, για όσους αμφιταλαντεύονται στο τι να προτιμήσουν. Να θυμάστε, τέλος, ότι διαθέτει και 7 διαφορετικές εκδοχές σε vegetarian σουβλάκι και να τσεκάρετε τις προσφορές. Ανοικτά καθημερινά 12.00 με 02.00 και τις ίδιες ώρες κάνει και delivery σε όλες τις γύρω περιοχές.

Πλατεία Κουντουριώτου 3 & Ευρώπης 11, 2109229944

🌐 kountouriotiko 📷 kountouriotiko

Έτοιμοι για το επόμενο

Bohemian KEA promotional party

Ο πιο διασκεδαστικός τρόπος να μάθεις τα πάντα για το πρώτο premium κατάλυμα της Κέας

Καθώς το καλοκαίρι του 2022 απομακρύνεται, οι λάτρεις του ήλιου και των premium απολαύσεων ετοιμάζονται ήδη για τον απόλυτο προορισμό του καλοκαιριού 2023. Το **Bohemian Kea** είναι το πρώτο premium κατάλυμα στη νότια πλευρά της Κέας, μόλις 45 λεπτά από την Αθήνα. Βρίσκεται στην ομορφότερη παραλία και διαθέτει την πρώτη αδειοδοτημένη πλωτή εξέδρα στο νησί, για απευθείας προσέγγιση σκαφών. Εκεί θα συναντήσει κανείς τέσσερις βίλες μοναδικής αρχιτεκτονικής προσέγγισης, εστιατόριο με μενού που έχει επιμεληθεί ο **executive chef Τάσος Αλμπάνης**, τον πρώτο Ιάπωνα sushi chef στις Κυκλάδες, καθώς και ένα μοναδικό signature μπαρ με την υπογραφή του **George Saloum** – τον οποίο η αθηναϊκή nightlife γνωρίζει καλά.

Στο Bohemian Kea θα υπάρχει, ακόμη, μια ξεχωριστή **Tiki Boutique Bazaar** με ready-to-wear κομμάτια από Έλληνες και ξένους σχεδιαστές, accessories και κοσμήματα από τον **Paisios Mentesisidis** και έργα τέχνης από κάθε γωνιά του πλανήτη. Φυσικά, δεν θα μπορούσε να λείπει ο υπαίθριος χώρος διαλογισμού και το ξεχωριστό αμφιθέατρο – εμπνευσμένο από την αρχαία Κερθραία, η οποία απέχει λίγα μόλις λεπτά από το σημείο. Ένας μοναδικός all day προορισμός, εμπνευσμένος από την αρχαία ελληνική αγορά ή (agora), στο πιο ξεχωριστό και όμορφο μέρος του νησιού.

Αν ανυπομονείς κι εσύ να τον γνωρίσεις, δεν χρειάζεται να περιμένεις μέχρι το καλοκαίρι, χάρη στα **Promotional Parties** που πραγματοποιούνται στην καρδιά της Αθήνας. Το πρώτο πάρτι πραγματοποιήθηκε ήδη σε συνεργασία με το **Mexico mi amor** στην Τσακάλωφ 10 και το **Gypsy Jungle** στην πλατεία Αγίας Ειρήνης. Την επιμέλεια της μουσικής ανέλαβε ο **Γιώργος Αγογιάννης** του Galaxy FM και οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να ρίξουν μια «κρυφή ματιά» σε όλα όσα έρχονται τον Ιούνιο του 2023.

ΜΗ ΧΑΞΕΙΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ PROMOTIONAL PARTY ΣΤΙΣ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2022 ΣΤΟ **GYPSY JUNGLE**.

Για περισσότερες πληροφορίες αναζητήστε τον υπεύθυνο καταστήματος **Βασιλίτση Άγγελο**, ο οποίος σχεδιάζει να αλλάξει για τα καλά το hospitality industry στο νησί.

Bohemian Kea, Opening June 2023

Instagram: @bohemiankea

ΦΩΤΟ: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

ΠARTY ΓΕΝΕΘΛΙΩΝ

Η Σαλίνα Γαβαλά επιστρέφει
στο Μέγαρο Μουσικής

Η Σαλίνα Γαβαλά, μετά τις παραστάσεις της «Ομορφης πόλης» που την ωρίμασαν καλλιτεχνικά, επιστρέφει στο Μέγαρο Μουσικής με το «Πάρτυ γενεθλίων». Κερδίζει τον δικό της αγώνα στην αρένα της τέχνης και μιλά με πάθος για τα εφόδιά της, τη θεατρολογία, την υποκριτική, το χορό και τη μουσική.

Μετά τις sold out εμφανίσεις στο χειμερινό Άλσος, η παράστασή της, σε σκηνοθεσία Φίλιππου Σοφιανού, μεταφέρεται στη βιβλιοθήκη του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, από την Τετάρτη 19 Οκτωβρίου και κάθε Τετάρτη για περιορισμένο αριθμό παραστάσεων, σε ένα άκρως πρωτότυπο σύνθετο θέαμα-ακρόαμα, για φωνή, πιάνο, κοντραμπάσο, μια παράσταση δηλαδή που συνδυάζει το θέατρο, τη μουσική, την ποίηση, το video art και την τεχνολογία των ολογραμμάτων. Οι επισκέπτες σ' αυτό το πάρτυ (ο πατέρας, ο πρώην, ο παιδικός εαυτός, ο Άμλετ που τους υποδύονται αντίστοιχα ο Φίλιππος Σοφιανός, ο Γιώργος Καραδήμος, η μικρή Ειρήνη και ο Θανάσης Χειμωνάς) είναι άυλοι και, ενώ μοιάζουν να είναι εκεί επί σκηνής, ουσιαστικά δεν είναι παρόντες, σ' αυτό το ιδιαίτερο πάρτυ γενεθλίων που ισορροπεί από τη μια στη γιορτή και από την άλλη στον απολογισμό. Η Σαλίνα τραγουδάει με τη συνοδεία δύο ξεχωριστών μουσικών, που τη συνοδεύουν ζωντανά επί σκηνής, συνομιλεί με τους επισκέπτες, μπαινοβγαίνει από το ολόγραμμα στη σκηνή και από το κείμενο στο τραγούδι.

«Μαγικό και πολύ απαιτητικό ταυτόχρονα. Εκτός από τα ολογράμματα που είναι και η βασική πρωτοτυπία της παράστασης, νομίζω το μυστικό της επιτυχίας βρίσκεται στην αλήθεια και την ψυχή που έχει».

«Η μεγαλύτερη πρόκληση ήταν αρχικά να καταλήξω στο τελικό κείμενο που έγραφα για δύο περίπου χρόνια, γιατί προσπαθούσα να ενώσω φαινομενικά ασύνδετα πράγματα. Να χρησιμοποιήσω τραγούδια και κείμενα, σε ένα δεύτερο επίπεδο να τους δώσω μια άλλη ανάγνωση και να τα κάνω να μιλήσουν για όσα με απασχολούσαν, να φτιάξω μια ιστορία με αρχή,

μέση και τέλος, με αφορμή τα γενέθλια, όπου όλοι κάνουμε έναν απολογισμό και με τον τρόπο αυτόν να κλείσω τους ανοιχτούς λογαριασμούς, ξαναγράφοντας τις σχέσεις μου, με τη βοήθεια του παιδικού μου εαυτού που ξέρει να συγχωρεί και να αγαπά άνευ όρων. Αφού το κείμενο πήρε την τελική του μορφή, η επόμενη δυσκολία ήταν να μπορέσω να διαχειριστώ όλα τα στοιχεία, σε μια παράσταση σχεδόν δυο ωρών που αποτελεί ουσιαστικά one woman show. Είναι μαγική διαδικασία, συγκινητική και λυτρωτική ταυτόχρονα. Που θα μπορούσε να είναι η ιστορία του καθενός μας, ένα κείμενο αυτογνωσίας και αυτοβελτίωσης, με το οποίο ταυτίζεσαι και μεταμορφώνεσαι στην καλύτερη εκδοχή σου. Καθοριστικός είναι ο ρόλος του παιδικού εαυτού, η επίσκεψη του οποίου με βοήθησε να δω τα πράγματα με μεγαλύτερη επιείκεια και να αναγνωρίσω ότι ακόμα κι αν δεν είμαι ικανοποιημένη με τον εαυτό μου, η παιδική εκδοχή μου είναι περήφανη για μένα και θέλει να με βλέπει ευτυχισμένη».

«Προκλήσεις και δυσκολίες υπάρχουν παντού γύρω μας. Χάνουμε κεκτημένα και ιδανικά, γίνονται όλα πεζά, επιφανειακά, η μαγεία έχει χαθεί και εγώ ψάχνω να δημιουργήσω φωτεινούς οδηγούς για τη σκοτεινή εποχή μας» λέει η Σαλίνα Γαβαλά για να καταλήξει: «Στην προσωπική μου ζωή δεν θα ήμουν ολοκληρωμένη, αν δεν κουβαλούσα το καλλιτεχνικό κομμάτι. Βέβαια δεν ζω απαραίτητα στη σκηνή. Το καλοκαίρι αποφάσισα να γράψω ένα μυθιστόρημα και αυτό με γέμισε εξίσου. Μεγαλώνοντας επιδιώκω περισσότερο την ηρεμία και την ισορροπία. Γι' αυτό ξεκίνησα να γράφω και το συγκεκριμένο έργο, σαν μια άσκηση αυτοβελτίωσης και θετικής σκέψης. Και χαίρομαι όταν συνειδητοποιώ ότι αυτό που ξεκίνησε ως προσπάθεια προσωπικής αυτοβελτίωσης έχει καταφέρει να βοηθήσει και το κοινό να νιώσει καλύτερα. Είναι πολύ πιο δυνατό να σου δίνουν συγχαρητήρια γιατί έχουν νιώσει οι ίδιοι καλά και όχι απλά γιατί εσύ ήσουν πολύ καλή. Το ένα τρέφει το εγώ, το άλλο βοηθάει το εμείς. Είναι σχεδόν λειτουργήματα. Και υποχρέωση, αν θέλουμε να γίνει ο κόσμος μας έστω και λίγο καλύτερος».

INFO Μέγαρο Μουσικής Αθηνών - Μουσική Βιβλιοθήκη «Αίλιαν Βουδούρη», Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη 1. Έναρξη παραστάσεων: Τετάρτη 19 Οκτωβρίου 2022 (και τις Τετάρτες του Οκτωβρίου και Νοεμβρίου, στις 20.00)

David Bowie: Η Γέννηση του "Hunky Dory"

Σαν και το ίδιο το cd ως μέσο ακρόασης είναι πλέον αρκετά μακριά από το να θεωρείται ελκυστικό για το μεγαλύτερο μέρος του -όποιο- αγοραστικού κοινού, φαίνεται ότι ένα box set που περιλαμβάνει μερικά cd, ενδεχομένως κάποιο blu-ray και -κυρίως- ένα καλαίσθητο βιβλίο, αποτελεί μια πολύ ενδιαφέρουσα επιλογή για αρκετούς -μεγαλύτερους σε ηλικία l'm afraid- ακροατές μουσικής. Στα τέλη του Νοέμβρη κυκλοφορεί το "Divine Symmetry", ένα box set που περιλαμβάνει 4 cd κι ένα blu-ray και καλύπτει τη χρονιά που οδήγησε τον Δεκέμβριο του 1971 στην κυκλοφορία του "Hunky Dory", ενός από τα σπουδαιότερα albums του David Bowie αλλά και ολόκληρης της δεκαετίας του '70. Η χρονιά που οδήγησε στην κυκλοφορία του δίσκου, περιλαμβάνει μερικές συναυλίες στις οποίες ο Bowie δοκίμαζε τραγούδια που θα συμπεριλαμβάνονταν στον επερχόμενο δίσκο, πολλά demos και πολλές εναλλακτικές εκτελέσεις. Εκείνο που είναι ιδιαίτερα θελκτικό, είναι το βιβλίο που περιλαμβάνει πολλές ακυκλοφόρητες φωτογραφίες της εποχής αλλά κι ένα δεύτερο βιβλίο, replica των τετραδίων που χρησιμοποιούσε εκείνη την εποχή ο Bowie, με στίχους, σημειώσεις και σχέδια κοστουμιών που τόσο πολύ αγαπούσε ο Βρετανός μουσικός.

► Οι Ntentenis είναι το προσωπικό σχήμα του Βαγγέλη Κυριακάκη, που συμμετείχε στους The Model Spy. Το σχήμα εκείνο είχε επιρροές από την αγγλική indie σκηνή, που είχε τη βάση της στην (πατρίδα μου το) Bristol, την εποχή της Sarah Records.

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς CXLVIII Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΩΡΑΚΗ

καιρό. Το "Motto" κυκλοφορεί σύντομα σε βινύλιο από τη Veego Records και σε όλες τις ψηφιακές πλατφόρμες από την Just Gazing Records.

► Πάντα μ' ενδιέφερε πολύ ο τρόπος που μια μη ελληνική δισκογραφική εταιρεία αντιλαμβάνεται την ελληνική μουσική. Και δεν μιλάω φυσικά για τη μουσική των Ntentenis -που λογίζεται ως παγκόσμια- αλλά για πολύ ιδιαίτερα και δύσκολα πράγματα, όπως ας πούμε η μουσική του Μάρκου Βαμβακάρη. Η αμερικάνικη Mississippi κυκλοφορεί το "Death Is Bitter", έναν δίσκο με μερικές από τις πρώτες του -και βαρύτερες- ηχογραφήσεις. Η συγκεκριμένη εταιρεία έχει βγάλει στο παρελθόν αρκετούς Έλληνες μουσικούς του ρεμπέτικου και του παραδοσιακού τραγουδιού από Κώστα Μπέζο και Μαρίκα Πολίτισσα μέχρι Αλέξη Ζούμπα. Δεν ξέρω αν οι ηχογραφήσεις αυτών των τραγουδιών φέρνουν στον νου των αφεντικών της εταιρείας τα blues του Robert Johnson και τον τρόπο που αυτά είχαν ηχογραφηθεί, αλλά φαίνεται ότι τα παιδιά της Mississippi αγαπούν το παλιό καλό ελληνικό underground με όλα του τα σκρατς.

► Ακούω αυτές τις μέρες τον ξεχασμένο δίσκο του ακόμα πιο ξεχασμένου Kirk Kelly "Go Man Go", που είχε κυκλοφορήσει το 1988 από την SST, αυτήν τη σπουδαία εταιρεία του αμερικάνικου punk. Ο Kelly μαζί με τον Roger Manning και την Cindy Lee Berryhill είχαν στήσει εκείνη την εποχή την anti-folk, ένα ιδίωμα που δανειζόταν στοιχεία από την ιρλανδέζικη και την αμερικάνικη folk και είχε πολιτικό στίχο που υποστήριζε την εξάπλωση των συνδικάτων και τον αγώνα για τα εργασιακά δικαιώματα. Ο Kirk Kelly ακούγεται κάπου ανάμεσα στον Dylan του "It's Alright Ma" και στον Phil Ochs -πράγμα ιδιαίτερα καλό- και η κόπια μου -που διατηρεί ακόμη το shrink- έχει αγοραστεί αντί 1.800 δραχμών στο Jazz Rock της οδού Ακαδημίας (για όσους θυμούνται ακόμα)...

P.S.: Αν υπάρχει μια (πολύ) σκοτεινή μπάντα που με καθόρισε, ήταν οι Virgin Prunes του "If I Die, I Die". Ο frontman της μπάντας, Gavin Friday, εκτός από μεγάλος τραγουδιστής είναι και εξάδελφος του Bono...

Ο ΔΡΑΚΟΣ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ
ΕΙΝΑΙ ΕΞΟΡΙΣΤΟΣ ΣΤΙΣ ΘΘΝΕΣ
ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ ΚΑΙ, ΑΠΟ ΑΠΕΙΛΗ,
ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΟΣΩΝ
ΕΠΕΛΕΞΑΝ ΝΑ ΑΠΟΜΟΝΩΘΟΥΝ
ΣΤΟΝ ΨΗΦΙΑΚΟ ΚΟΣΜΟ

ΒΙΒΛΙΟ

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

Τι κρύβει «Ο φάρος του Κένεμπεκ» της Σόνιας Σαουλίδου;

Οι σελίδες κυλούν αβίαστα σε ένα καθόλου συνηθισμένο θρίλερ

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΡΑΘΑΝΟΥ

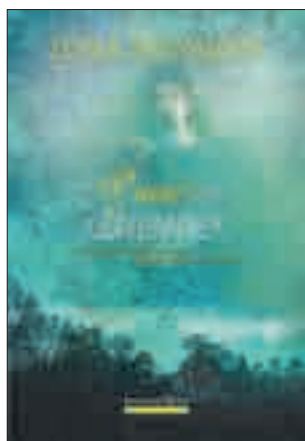
Η λογοτεχνία του ψυχολογικού θρίλερ προσφέρει τον καλύτερό της εαυτό μέσα από ένα μυθιστόρημα που έχει όλα τα φόντα για να ξεπεράσει τα ελληνικά σύνορα και να περιπλανηθεί στις διεθνείς βιβλιοθήκες. Κάνοντας τικ σε αρκετά κουτάκια στα οποία δεν μας συνηθίζει η ελληνική λογοτεχνία (διαδραματίζεται στις Ηνωμένες Πολιτείες, απαρτίζεται από ξένους χαρακτήρες), το μυθιστόρημα «Ο φάρος του Κένεμπεκ» της Σόνιας Σαουλίδου (εκδόσεις Bell, 328 σελίδες), σκανάρει τον γοητευτικό αινιγματικό κόσμο που ζούμε μέσα από μια παγκόσμια οπτική, χτίζει μια νέα αφηγηματική αρχιτεκτονική του ελληνικού crime fiction και ξεδιπλώνει μια από τις πιο ατμοσφαιρικές ιστορίες που πέρασαν μπροστά από τα μάτια μας φέτος. Στις σελίδες του συμπλέουν τα μεταφυσικά πανοράματα του Stephen King, η υποβλητική ένταση της B.A. Paris ή της Lucy Foley, οι σωστές δόσεις αγωνίας, ανατροπών και ανάπτυξης χαρακτήρων που συνθέτουν ένα μεστό βιβλίο μυστηρίου.

Το βιογραφικό της συγγραφέως έχει τη δική του ξεχωριστή σημασία στην επιλογή των θεματικών της. Γεννημένη στη Θεσσαλονίκη, η Σόνια Σαουλίδου σπούδασε στην Πενσυλβάνια, εργάστηκε στον ελληνικό Τύπο, το ραδιόφωνο και την τηλεόραση, προτού το 2013 μεταπηδήσει ξανά στις ΗΠΑ, αυτή τη φορά στη Φλόριντα, όπου απασχολήθηκε ως μεσίτρια στο Κέιπ Κόραλ. Ήταν το διάστημα εκείνο της παραμονής της στη μικρή παραθαλάσσια πόλη κατά το οποίο αποπειράθηκε για πρώτη φορά να γράψει μυθιστόρημα. Αποτέλεσμα, το ντεμπούτο «Το ακρωτήριο των κοραλλιών» (2019), το οποίο διαδέχθηκε «Το αμάρτημα της κυρίας Ρέμικ» (Bell, 2021), ενώ «Ο φάρος του Κένεμπεκ» είναι η τρίτη λογοτεχνική κατάθεσή της, πάντοτε με πεδίο δράσης και πρωταγωνιστές τοποθετημένους στην Αμερική.

Αφιερωτή του βιβλίου, ένα οδικό ταξίδι. Μια ώρα διαδρομής από το Πόρτλαντ ως τον ποταμό Κένεμπεκ. Πίσω από το ταμπλό του αυτοκινήτου, ένα ζευγάρι με προορισμό μια γωνιά απομονω-

μένη από τον υπόλοιπο κόσμο, αγοραστές ενός μοναχικού ακινήτου σε ένα νησί με μόλις άλλες είκοσι εννέα κατοικίες συνολικά. Με σχεδόν ανύπαρκτο μόνιμο πληθυσμό και δίχως επισκέπτες τους χειμερινούς μήνες, το σπίτι στο ποτάμι ίσως και να λειτουργεί ως συμβολισμός μιας διαχωριστικής γραμμής από ένα παρελθόν που ξετυλίγεται μεθοδικά. Ξέρουμε ότι οι δυο τους κάποτε ήταν σχεδόν ευτυχισμένοι. Μαθαίνουμε σύντομα ότι οι δεσμοί τους έχουν διαρραγεί από μυστικά και απιστίες. Πληροφορούμαστε ότι έχουν ένα παιδί που χρειάζεται τους γονείς του για να μεγαλώσει νιώθοντας προστατευμένο. «Κάποτε είχαμε δύο... Τότε, πριν από την τραγωδία μας και πριν από την Έμμα».

Τι εκτυλίχθηκε κατά τη διάρκεια του μοιραίου λεπτού που ανέτρεψε τα πάντα στη ζωή τους; Ποια επίδραση θα έχει στους πρωταγωνιστές η μυστικιστική αγκαλιά της φύσης, σε ένα νησί χωρίς μαγαζιά, χωρίς ταχυδρομείο, χωρίς ενδείξεις πολιτισμού πέρα από τις φασματικές σκιές ενός άλλου κόσμου; Ποια είναι τα μυστικά που απειλούν τις εσφαλμένες ισορροπίες μιας σειράς χαρακτήρων που απέμειναν μπροστά από ένα σπίτι του 19ου αιώνα, κάτω από έναν σκοτεινό ουρανό, πάνω σε μια λωρίδα γης στη μέση ενός ποταμού, να κοιτάζουν όλοι την ίδια πόρτα, ο καθένας με έναν δικό του στόχο; Το εξαιρετικά αγωνιώδες μυθιστόρημα της Σόνιας Σαουλίδου δίνει τις απαντήσεις. ●

Σόνια Σαουλίδου
«Ο φάρος του Κένεμπεκ»
εκδ. Bell

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ
ΜΕ ΑΙΤΙΑ

Τροπικοί τόποι και κρίσιμα διλήμματα

Του ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Όταν πριν χρόνια παραθέριζα σε ένα σύμπλεγμα νησιών στα ανοιχτά της Βενεζουέλας, κοίταζα τον χάρτη της Καραϊβικής κι είδα πως πολύ κοντά εκεί βρισκόταν ένα κράτος που όποτε έβλεπα αθλητές του στους Ολυμπιακούς αγώνες, αναρωτιόμουν τι λογής μόρφωμα ήταν αυτό: Τρινιντάντ και Τομπάγκο! Δεν άδραξα τότε την ευκαιρία να επισκεφτώ αυτά τα δυο νησάκια καθώς ο χρόνος λιγοστός. Φρόντισα ωστόσο να υποσχεθώ ενδόμυχα στον εαυτό μου ότι θα πήγαινα εκεί γαμήλιο ταξίδι. Οι υποσχέσεις είναι για να αναιρούνται. Γαμήλιο ταξίδι πήγα στην Ισπανία. Αυτό το καλοκαίρι, κι ενώ παραθέριζα σε κάτι λιγότερο εξωτικό, στο Λιμανάκι του Πασά –άλλοι το λένε Ποσειδωνία–, ανάμεσα Σούνιο και Λαύριο, σε σπίτι που μου είχε παραχωρήσει μια ευγενική ψυχή, πήρα να διαβάσω το μυθιστόρημα «Χρυσό παιδί», μιας κάποιας ονόματι Κλερ Άνταμ, που με κατάπληξη είδα ότι ήταν γέννημα θρέμμα του Τρινιντάντ και Τομπάγκο! Μεγάλωσε εκεί στη δεκαετία του '80 κι αργότερα έφυγε να σπουδάσει στην Αγγλία, όπου και ζει σήμερα με τον σύζυγο και τα δυο παιδιά της. Το μυθιστόρημά της αυτό το άρχισα υπό τους ήχους των τζιτζικιών και το τέλειωσα με τις ραψωδίες των γρούλλων. Κοντολογίς, το διάβασα μέσα σε μια μέρα και λυπήθηκα που τέλειωσα τόσο γρήγορα (340 σελίδες, σε πολύ καλή μετάφραση του Δημήτρη Μαύρου).

Είναι η ιστορία μιας μικροαστικής οικογένειας που ζει σε κάποια επαρχιακή πόλη του Τρινιντάντ, μακριά από την καρναβαλική πρωτεύουσα Πορτ οφ Σπείν, αλλά κοντά στη βίαιη εγκληματικότητα που μαστίζει το νησί. Αφορά δύο δίδυμα αδέρφια που παρόλη την εξωτερική τους ομοιότητα διαφέρουν πολύ στην πνευματική σκευή. Εν ολίγοις, το ένα είναι παιδί θαύμα και το άλλο ελαφρώς «καθυστερημένο». Το δεύτερο λειτουργεί σαν τροχοπέδη για το έξυπνο αδελφί του που ωστόσο το αγαπάει υπερβολικά και αναλαμβάνει δίχως μεμψιμοιρίες το άχθος του. Κάποια στιγμή προκύπτει μια πλούσια κληρονομιά που μπορεί να εξασφαλίσει τις ανώτερες σπουδές του έξυπνου παιδιού. Μονάχα που αυτό μαθεύεται στην ντόπια μαφία, η οποία και οργανώνει την απαγωγή του ολιγόμοου τέκνου ώστε στη συνέχεια να ζητήσει για λύτρα τα χρήμα-

τα της κληρονομιάς. Ο πατέρας της οικογένειας θα βρεθεί τότε ενώπιον ενός κρίσιμου διλήμματος: να δώσει τα λύτρα που ζητάνε οι απαγωγείς ρίχνοντας στον Καιάδα τις σπουδές του ενός γιου του, ή να αφήσει στην τύχη του το βραδύνοο πλάσμα ισχυριζόμενος μέχρι τέλους ότι δεν απέκτησε ποτέ τα χρήματα της κληρονομιάς; Το «Χρυσό παιδί» είναι ένα μυθιστόρημα που αξίζει τα λεφτά του. Υψηλής πεζογραφικής αξίας, αδράχνει τον αναγνώστη από την πρώτη σελίδα και τον οδηγεί με μαεστρία στη λύση του δράματος. Βγάζω το καπέλο στη συγγραφέα του, την Κλερ Άνταμ, και την ευχαριστώ που με ταξίδεψε στον τροπικό τόπο της καταγωγής της, στα τοπικά έθιμα και στις εγχώριες παραλίες.

Το πιθανότερο είναι να μη βρεθώ ποτέ στα νησιά Τρινιντάντ και Τομπάγκο, όμως τώρα πια, κάθε φορά που θα βλέπω τη σημαία τους να παρελαύνει στους Ολυμπιακούς αγώνες, θα θυμάμαι αυτό το βιβλίο και θα τιμώ τη συγγραφέα του.

Κλερ Άνταμ,
«Χρυσό παιδί»
εκδ. Gutenberg

ATHENS voicebooks

ΑΠΟ ΦΥΛΟ ΣΕ ΦΥΛΟ
10 ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΗΣ
ΛΟΑΤΚΙ+ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ.

Μια συλλογή της Athens Voice Books
και του Free Thinking Zone.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΠΑΡΤΑΛΗΣ
ΜΑΡΙΑ ΚΑΙ ΣΤΕΛΛΑ

Ένα ανεκδιήγητο Λεσβό-Western
που δεν θέλει να έχει καμία
λογοτεχνική αξιοπρέπεια.
Όλα στα μούτρα!

ΤΖΕΦ ΜΟΝΤΑΝΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΡΙΝΘΟ ΣΤΟ NON-BINARY
ΤΖΕΦ

Μια συγκλονιστική ιστορία από την εθελούσια
απέχθεια κατά της κακοποίησης και υπέρ
της αναγνώρισης της μη δυαδικότητας του φύλου
(non binary).

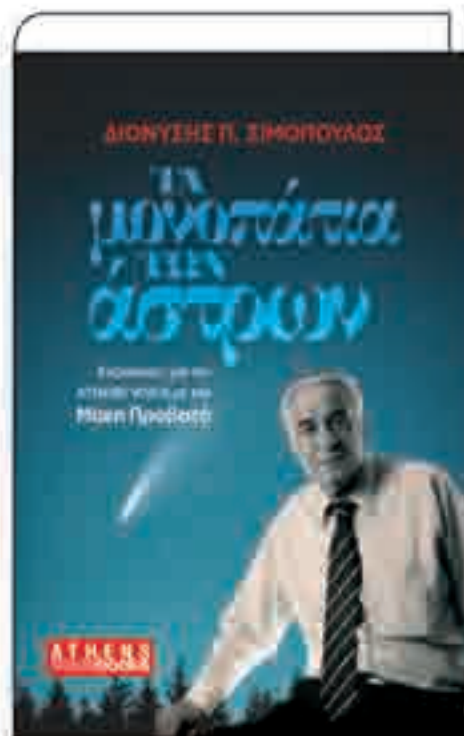
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΜΑΡΑΣ
ΤΕΛΙΚΗ ΤΕΘΛΑΣΜΕΝΗ

Ένα μυθιστόρημα για τη ματαίωση,
την απώλεια - και τη λύτωση.

ΗΛΙΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥΠΟΥΛΟΣ
ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Τη ποιητική σκέψη του ιδίου
της Ελληνικής Greenpeace &
πρώην υπ. ΠΕΧΩΔΕ.

ΔΙΟΝΥΣΗΣ Π. ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΤΩΝ ΑΣΤΡΩΝ

Ο βραβευμένος πατροφυλακός
επίτιμος Ξεμβυγτής του Ελληνικού Πλανηταρίου
συζητάει με τον Μάκη Προβιάτα.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ATHENS VOICE BOOKS

Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα, 210 3617.170,
σωφ. 114, fax: 210 3617.310, www.athensvoice.gr

ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

Drive my Car ****

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ριγιουσούκε Χαμαγκούτσι ΠΡΟΤΑΓΟΝΙΣΤΟΥΝ: Χιντεντόσι Νισιζίμα, Ρέικα Κιρισίμα, Σόνια Χουάν, Τόκο Μιούρα

Έμπειρος θεατράνθρωπος και λάτρης των έργων του Τσέχοφ, ο σχετικά πρόσφατα χήρος Γιουσούκε Καφούκου αναλαμβάνει να διευθύνει μια ακριβή και διεθνή παραγωγή του «Θείου Βάνια» που θα παρουσιαστεί αρχικά στη Χιροσίμα πριν πάρει τον δρόμο της για το εξωτερικό.

JUST THE FACTS

Drive my Car (****)
Ο Θείος Βάνιας
στη Χιροσίμα

**Η τελευταία νύχτα
με τις μάσκες** (**½)
Η τελευταία σφαγή
του Χάντονφιλντ

**Moonage
Daydream** (**)
Ο άνθρωπος που έπεσε
στη Γη

Ο χαμένος βασιλιάς (**)
Η αποκατάσταση
της φήμης του
Ριχάρδου 3ου

**Κοίτα τους πώς
τρέχουν** (**)
Η αλήθεια πίσω από
την «Ποντικοπαγίδα»

Ενα βραδυφλεγές και ανεπιτήδευτο υπόγειο δράμα χαρακτήρων που παρά τη μεγάλη διάρκεια του (τρεις ώρες) δεν γίνεται ούτε για μια στιγμή βαρετό. Το σινεμά του Ριουσούκε Χαμαγκούτσι υπηρετεί τις πιο μεστές πλευρές ενός απροσδιόριστου ανθρωποκεντρικού σύμπαντος, όπου οι προσωπικές τραγωδίες γίνονται οχήματα όχι μόνο προς τη διαδικασία απολύτρωσης αλλά και μετάβασης σε ένα ανώτερο πνευματικό και συναισθηματικό επίπεδο. Ο Ιάπωνας σκηνοθέτης, όπως και στην προηγούμενη ταινία του «Ιστορίες της τύχης και της φαντασίας», κατασκευάζει μια απλή αφηγηματικά (αλλά γεμάτη νοήματα) γλυκόπικρη ρομαντική ιστορία με βασικά θέματα την απώλεια και τη μοναξιά που επιφέρει στις ζωές «εκείνων που μένουν». Με όχημα ένα διήγημα του Χαρούκι Μουρακάμι, ο σκηνοθέτης στρέφει το βλέμμα του σε ένα φαινομενικά σκληρό και λιγομίλητο άντρα. Ο Καφούκου προσπαθεί να ξεπεράσει τον χαμό της γυναίκας του. Παρότι έχουν περάσει δύο χρόνια από τη μοιραία μέρα, δεν έχει καταφέρει να βρει ακόμη τη γαλήνη στη ζωή του. Η καθημερινότητα δεν είναι μόνο δύσκολη αλλά κατά διαστήματα έως και αβάσταχτη. Η ευκαιρία για νέο ξεκίνημα έρχεται μέσω της εργασίας και στην περιπέτεια που θα υφανθεί γύρω από το ανέβασμα του «Θείου Βάνια». Στις πρόβες θα σχηματιστούν ερωτικές συνθήκες, απρόσμενες καταστάσεις, σχέσεις που θα δείξουν στον ήρωα την πραγματική έκφραση του πένθους. Μαζί με τον διάσημο τηλεοπτικό αστέρα που αναλαμβάνει τον ρόλο του Βάνια και τη λιγομίλητη σοφέρ του που αναγκάζεται να προσλάβει, ο Καφούκου θα οδηγηθεί σε ασύλληπτα σημεία, σχεδόν μεταφυσικής χροιάς, που θα του αποκαλύψουν τις βαθύτερες αλήθειες και αξίες της ζωής. Μιας ζωής που παρότι δείχνει αβάσταχτη ή βασανιστική δεν είναι εντέλει και τόσο τρομακτική. «Τρομακτική είναι μόνο η αβεβαιότητα της ζωής» ακούγεται κάποια στιγμή σε μια πρόβα του «Θείου Βάνια». Πολυσύνθετο, με σιωπές που «λένε» πολλά και μια συγκινητική επίκληση για συνειδησιακή αφύπνιση που λειτουργεί απόλυτα καθησυχαστικά – αν όχι λυτρωτικά–, το «Drivemycar» που ήταν υποψήφιο για τέσσερα Όσκαρ (καλύτερης ταινίας, σκηνοθεσίας, διασκευασμένου σεναρίου) κερδίζοντας τελικά εκείνο της καλύτερης διεθνούς ταινίας, είναι σίγουρα ένα από τα κορυφαία φιλμ της χρονιάς.

ΑΚΟΜΗ

► Στο ενδιαφέρον αλλά χωρίς ιδιαίτερες εκπλήξεις «Χαμένο βασιλιά» (*The Lost King*) (**), το Στίβεν Φρίαρς με τη φιλότιμη Σάλι Χόκινς και τον Στιβ Κούγκαν που συνοπογράφει το σενάριο, μια ερασιτέχνης ιστορικός επιχειρεί όχι μόνο να αποκαταστήσει τη φήμη του παρεξηγημένου βασιλιά Ριχάρδου 3ου αλλά και να εντοπίσει τον τάφο του.

24
7
open

Εδώ, το δέμα σου σε περιμένει!

Με την υπηρεσία Smart Point της ACS και τις νέες «έξυπνες θυρίδες», σε ακόμα περισσότερα συνεργαζόμενα σημεία (πρωτόνια Shell, supermarket και parking), μπορείς να παραλάβεις το δέμα σου εύκολα, γρήγορα και αξιόπιστα, απολαμβάνοντας:

- Ευελιξία στην εξυπηρέτηση, την ώρα που θες, χωρίς κατ' οίκον αναμονή για τον courier.
- Εύκολη πρόσβαση, και διευρυμένο ωράριο 24 ώρες το εικοσitetράωρο, 7 μέρες την εβδομάδα.
- Ασφαλή πληρωμή της αντικαταβολής στο τερματικό POS της θυρίδας, με κάρτες Visa και Mastercard.
- Δωρεάν ενημέρωση σχετικά με την πορεία και την παράδοση της αποστολής, με sms και e-mail.

Μην περιμένεις, λοιπόν!

Διάλεξε στις επιλογές παραλαβής της online παραγγελίας σου, να πάρεις το δέμα σου από το ACS Smart Point της περιοχής σου!

Έδρα: ΠΕΤΡΟΥ ΡΑΛΛΗ 36-38, 122 41 ΑΙΤΑΛΕΩ
τηλ: 210 8190000, fax: 210 8190311, www.acscourier.gr

ACS
Τα πάντα, παντού.

PHOTO: SHUTTER

MAKE IT YOURS

COLOUR ESSENTIALS

KENTPIKH ΔΙΑΘΕΣΗ ΦΑΙΣ ΓΡΟΥΠ: 211 10 88 400

THE OFFICIAL CAP OF MLB®

© 2022 New Era Cap, LLC. All Rights Reserved.
Major League Baseball trademarks and copyrights are used with permission of
Major League Baseball. Visit MLB.com.